

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztelmi Könyvtár
ÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM: 788.
Kiadóhivatal 706.

Siessünk.

Budapest, augusztus 27.

A belényesi veszedelem lezajlott s mára virradóra az ország megdöbbenve látja az eredményt. Bitangjóság lett, oláhkézre jutott egy jó magyar kerület. És féktelen terror, gyújtogatás, ember- vadászat árán a magyar törvényhozás tagjává emelkedett a hirhedt laczfalusi pap, aki ez ideig hol mint a magyar állam egysége és méltósága ellen izgató vakmerő kalandor, hol mint méltó büntetését kitöltő börtöntöltelék volt a közvélemény előtt ismeretes.

A magyar állam tekintélyét nem érhetette volna ennél hatalmasabb arcul- csapás. Nem csoda, ha ma az egész ország fölzsizsen utána s egyformán érzi a fájó, csufos megaláztatást.

Az embereket meglepetésszerűleg érte a belényesi katasztrófa, holott az hosszú ideje készült s alapjában véve egy cseppet sem volt meglepetés. Belényesen és környékén a nemzetiségek hetek óta üzték a legszemérmertlenebb terrorizálást és tiltott korteskedést. Aki ezt látta s egybevetette a hatóságok tétlenségével és kapkodásával, a függet- lenségi párt szervezetlenségével, mathe- matikai biztossággal előre kiszámíthatta az eredményt.

A belényesi oláh párt agitációja gyűjtőfókusza volt a választási vissza- élések százféle fájának. Mióta a mandátumharc megindult, vagyon, emberélet nem volt biztonságban odalenn.

A tegnapi fejtelenség, vad gyújtoga- tás és polgárháboru már csak stilszerű fináléja volt ezeknek az előzményeknek, az egész fölfordulás, dúlás és megvadu- lás pedig együtt és egészben kiáltó bi- zonyossága a mai választási rendszer tart- hatatlanságának.

A mai választási rendszer ellen ez ideig két fő panasz hangzott: először az, hogy a nép nagy rétegeit kirekeszti a legfontosabb állampolgári jogok gya- korlásából, másodsor pedig az, hogy ma a hatalom és az önkény illuzoriussá teszi a választás szabadságát. A belé- nyesi veszedelem eklatáns tanuságtétel amellet, hogy ez a választási rendszer még egy eredendő bűnben leledzik: a népakarat hamisítatlan megnyilatkozását a féktelenkedő tömegek terrorizmusa ellen szemben sem képes megvédelmezni. Sőt ellenkezőleg: amikor egy kerület egész te- rületéről egy községbe fuvarozza össze a különböző párti szavazókat, önként nyit utat ennek a terrorizmusnak, az elszánt, vad csöcselék mindenféle erőszakosko- dásának.

És ezzel a belényesi veszedelem egyszerre a legsürgetőbb okok közé emelkedik, amelyek a választói jog re- formját követelik. A bajoknak pedig nem

lehet más ellenszere, mint az általános, titkos és községenként való választói jog megalkotása.

Legyen a választói jog általános, hogy mindenki részesedjék a legfonto- sabb állampolgári jogok gyakorlásában.

Legyen titkos, hogy hatalmi presszió ne hamisíthassa meg a polgárok szabad akaratmegnyilatkozását.

S legyen a szavazás módja deczen- tralizált, hogy ne ismétlődhessék meg többé a belényesi veszedelem. Szavaz- zon minden polgár békességben otthon a saját községében. Ne legyen kitéve a hosszú, felesleges utazás fáradal- mainak és veszedelmeinek. Ne kelljen félnie attól, hogy ellenséges falukon vezet át az útja, ahol barrikádok, éles kaszák várják. Ne legyen kénytelen ide- gen faluban naphosszáig ácsorogni addig, amíg leadhatja szavazatát. Ne jól kiszámított trükkök, gyújtogatások, inszenált verekedések döntsék el a vá- lasztás sorsát, hanem az igazi tisztos és hamisítatlan majoritás.

A kicsinyhitűek pedig ne féljenek, hogy ezeknek a nagy, kézen fekvő elő- nyöknek a magyar állam nemzeti jellege lehetne az ára. Jaj lenne szegény ma- gyar nemzeti államnak, ha a lefolyt ezer év alatt más alapot nem tudott volna szerezni fönnmaradásának biztosítására, mint ezt a mai hazug, erkölcstelen s emberietlen választási rendszert!

Bárha az is igaz, hogy éppen a Belényesen tombolt féktelen nemzetiségi izgatás oktatása szerint ezen a téren is lenne teendő.

A választói reform mindenekelőtt nem történhetné meg a választókerületek mai beosztásának revíziója nélkül. A régi rend- szer sűrűn telezőrtá kerületekkel a nem- zetiségi vidékeket, mert a könnyen vásárol- ható, pálinkaszerető félvad népségben látta a maga politikájának főtámaszát. A nyakas magyar vidékeken ellenben félvármegyéből telt ki egy kerület. En- nek az igazságtalanságnak a kikorrigá- lása, a kerületeknek a népesség kulturá- lis és gazdasági értékéhez mért beosztása egyszerre erőset billentene a ma- gyarság és nemzetiségek mérlegén.

És nem volna szabad a választási reformban megfelejtkezni a nemzetiségi izgatások megfékezéséről sem. Legyen mindenféle fajta agitáció és kapacitá- lás szabad. De az állam területi épsége és nemzeti jellege szent és sérthetetlen. Aki ez ellen vét, bűnhődjék azzal a szí- gorusággal, amelyet az ezredéves szu- verén magyar állam megsértője megér- demel.

Ilyen és hasonló kautélák teljesen biztosítják a magyar állam nemzeti jel- legét, anélkül, hogy az általános választói jogban rejlő nagy előnyökről le kellene mondanunk. De az általános választói

jogot meg kell csinálni mielőbb, mert a belényesi és egyéb jelek mutatják, hogy nincs idő habozásra.

Siessünk!

Bánffy a kormányról.

— Beszélgetés báró Bánffy Dezsővel. —

Az Egyetértés egyik politikai munkatársá- nak ma alkalma volt aktuális politikai kérdé- sekről báró Bánffy Dezsővel beszélgetni.

Aktuálisak a kérdések, mert a belényesi választás tanulságai gondolkozásra készítetik mindazokat, akik a magyar politika jövője iránt érdeklődnek, míg a jelenben a kormány politikájának a lényegét mérlegelik és kutatják, hogy vajon ez a nemzetnek hirdett politika vajjon igazán a nemzet javára szolgáló poli- tika-e? Aktuális a nemzetiségi kérdés és ugy- szintén a horvát kérdés.

E sorok írója, aki báró Bánffy Dezsőt felkereste, hogy véleményét megtudja, régi idő óta fontosnak tartja, hogy báró Bánffy Dezső hasonló felmerülő kérdésekben minő álláspo- tot foglal el. Politikai pályájának jelentékeny részét nemzetiségi vidékeken töltötte báró Bánffy Dezső, majd pedig miniszterelnöksége idejében behatóan kellett foglalkoznia a horvát ügyekkel.

Mai nyilatkozatai, melyeket munkatársunk előtt tett, a jelenlegi kormány erős táma- dásokat tartalmaznak. De argumentumai egytől egyig figyelemre méltók. Olykor megdöbben- tők. Támadásai aligha maradnak felelet nélkül, viszont a helyzet tisztázására is alkalmas le- het, ha a kormány a felvetett kérdésekben nyi- latkozni fog.

Báró Bánffy Dezső az új párt helyiségében fogadott ma este. A pártkör népes volt, mert utóbbi időkben a klubot mind többen keresik fel, ezenkívül pedig keddi estére máskülön- ben is a szokottnál nagyobb számban gyűlnek össze, mert ilyenkor a párt tagjai együtt va- csoráznak.

Első kérdésünk a belényesi választásra vonatkozott. A belényesi választáson a függet- lenségi párt kudarca vonatkozásban van a kormány politikájával. Az a kérdés, mennyiben okozható a kormány a belényesi eset miatt. Kérdésünkre báró Bánffy Dezső így válaszolt:

— Én a belényesi választást nem tartom egyébnek, mint egy szerencsétlen epizódnak s előre láttam, hogy úgy fog végződni, mint amiképpen végződött. Azok után a botlások és kormányzati ügytelenségek után, melyeket a „nemzeti kormány“ (kérem a „nemzeti kormány“-t idéző jelek közt mondom) kormányra lépte óta a nemzeti állam kiépítése szempontjából elkövetett: természetes volt s ennek még folytatása is lesz, természe- tes volt, hogy Belényesen győzni a füg- getlenségi pártnak nem lehetett. Szinte nem is tartom érdemesnek ezzel a szo- morunak látszó kérdéssel behatóan fog- lalkozni, mert ha szomorú is, hogy egy

kerület ismét a nemzetiségiek kezébe került: mégis rá nézve örvendés ennek kapcsán az, hogy ez alkalommal ismét be lett bizonyítva, hogy a mai kormányférfiak lehetnek jó hazafiak, lehetnek nagy tehetségű emberek, de semmiesetre sem kormányzati érzékkel bíró államférfiak és így a függetlenségi pártnak ezen bukása intő példaul szolgálhat arra, hogy az eddig követett irányban a nemzeti politikát folytatniok nem lehet, de általában nem is szabad. Ennyi az örvendés, ha egyáltalán örvendességről szó lehet a belényesi esetről.

Most át lehetett fordítani a szót a nemzeti politikára általában.

— Kegyelmes ur miben látja a mostani politika hiányait és veszedelmeit — kérdeztük.

Báró Bánffy Dezső határozott hangon, szinte ünnepies hangsúlyozással eképen felelt:

— Elmondottam szóban és írásban a trón előtt is és nem egyszer hirdettem azóta, hogy a magyar állam jövője azon a problémán nyugszik: akar-e, tud-e a magyar állam nemzeti állammá átalakulni. Ha ezt a problémát kedvezően megoldani nem tudjuk, úgy a magyar állam elveszett s az ügyek intézése körül a „nemzeti kormány“ inaugurálta rendszert tovább is folytatjuk: attól tartok, nagyon hamar megkapjuk a feleletet erre a kérdésre s bizony e felelet kedvezőtlen lesz, mert azon a földön, melyet Árpád meghódított, nép fog lakni továbbra is, valamely állam, esetleg (mert ettől is lehet félni) több állam kiegészítő részét fogja képezhetni Szent István birodalma, de magyar nemzeti állam aligha leszünk.

Elmondottam a trón előtt s nem egyszer szóban és írásban, hogy e tekintetben a dinasztia és a nemzet érdeke egy, de ezen együttes érdekek azokkal az eszközökkel, melyekkel ma Magyarországot kormányozzák s melyekkel a belényesi és ehhez hasonló választókerületekben a választásokat vezetik, eredményt el nem érhetünk.

Szinte kedvem volna Vörösmartyól idézni az „Ősz bajnok“ költeményéből, mikor az ország czimerét a gyenge bajvivók az idegen bajnokkal szemben sorra a porba sujtani engedték, a magyar czimer becsületét megmentendő, a vén Toldi a porondon megjelent s mint a bajvívásban győztes, az ország czimerét magasra emelve, így szólt:

„Máskor — ugymond — e szent jelnek,
Ha erőtök nem felel meg,
Békét hagyjatok . . .“

A „nemzeti kormány“ czimét viselni, követelni, de a nemzeti államot kiépíteni nem tudni, a problémát megoldani talán nem is akarni — nem szabad. Mi szükség volt arra, hogy Belényesen választás alkalmát idézzék elő. Mi szükség volt arra, hogy Bartát őrszemül egy neki egészen idegen vidékre közjegyzői minőségben elhelyezzék és azzal gyenge erejük kétségtelen tudatában a belényesi választást idézzék elő, melynek sikerében annyival kevésbé bizhattak, mert előre a helyi viszonyokat ismerőkkel a megüresedés bekövetkeztét nem is közölték, a lehető eredményről, az ottani hangulatról magukat egyáltalán nem tájékoztatták.

Szinte azt kell mondanom, hogy nincs is érzékük a nemzetiségi kérdések iránt s ennek következtében nincs sem hivatottságuk, sem képességük a nagy probléma megoldására, annak a problémának a megoldására, mely a magyar állam jövőjének létkérdése.

Mert ha volna, akkor a nemzetiségi áramlatok nem verhetnének fel akkora hullámokat és Horvát-Szlavon országok területén nem volna a szó teljes értelmében forradalom.

Most a horvát politika felől kérdeztük meg báró Bánffy Dezsőt, arra kérve, hogy észleleteit adja elő.

— Erről beszélek — folytatta báró Bánffy. — Ez a vérméltó forradalom már nem elégszik meg a horvát államiság követelésével, nem elégszik meg szent István birodalma területi egység-

nek megbontására való törekvésével, de hivatalos állásban lévő alkalmazottai és közegei közreműködésével szinte elősegíti az állami egység s általában a szent koronához való tartozás külsőségeiben való megtagadását is. A király születésnapján . . . de ne beszéljünk erről . . . beszéljünk csak augusztus 20-ikáról, arról a nemzeti ünnepről, melyen még az én miniszterelnökségem idejében kiadott rendelet következtében minden középületen a magyar állam czimerét viselő zászlónak kell lengenie. Vajjon gondoskodtak-e arról, hogy a szűkebb értelemben vett Magyarország területén a zászlók lobogjanak és valjon a dákoromán és pánszláv vagy pángermán tendenciájú egynemely felekezeti iskolán úgy, a mint a rendelet követeli, ott voltak-e a zászlók? Ezt nem tudom. Kétségtelen, de nem tudom, de tudom azt, hogy a míg még a mult évben is Horvát-Szlavon országok területén a középületeken a zászlók ki voltak tűzve, addig most ez évben a magyar államvasut Horvát-Szlavon ország területén lévő összes vonalainak egyetlen egy állomásán sem lehetett kitévezett zászlókat látni, valamint nem egyetlen egy állami hatóság épületén sem. Érdekes volna tudni: a „nemzeti kormány“ hazafias rendelkezése folytán maradtak kitévezetlenül a zászlók, vagy csak feledékenységből, avagy a magyar államvasut alkalmazottai és a közös hatóságok tisztviselőinek tüntetési vágya következtében. Ki felel erre? Mit lehet erre felelni? Azt hiszem, hogy a feleletnek elmaradása újabb bizonyítéka lesz annak, hogy a nemzeti állam kiépítésének problémája megoldására a „nemzeti kormány“ vagy nem alkalmas, vagy nem képes.

Vagy talán engedmény akart ez lenni, valamint engedménynek tekinthető az is, hogy ma már az eddigi kétnyelvűségtől eltekintve Horvát-Szlavon országok területén a vasuti állomási hirde-

A ligetben.

Írta: Peterdi Sándor.

(Utánnomlás tílos.)

A leány odaállt az út szélére és onnan nézte tágrameresztett szemekkel, félig kinyílt ajkakkal az előtte elrobogó kocsikat. Csipkék, szalagok, tollak, habkőnyű ruhák, mosolygó arczok tarka zür-zavarban röpögték el szemei előtt. Olga be nem tudott nélni a nézésükkel.

— Olga kisasszony . . . talán tovább mennének . . . szólalt meg félénken a háta mögött egy fiatalember.

A leány nem felelt; talán nem is hallotta. Éppen akkor suhant el mellette egy számozatlan kocsi. Megismerte, ki ül benne. Még néhány év előtt igénytelen, egyszerű leány volt, gépirással havonkint, ha sokat, husz forintot keresett. És most! Vagyont érő fölbevalók villantak meg füleiben . . .

Olga mélyen felsóhajtott és ajkait keményen összeszorította.

— Olga kisasszony, talán . . .

— Ugyan hagyjon békével! Ha unja, menjen tovább! — szólt haragosan kísérijére. A fiatal ember alázatosan elhallgatott. Olga egy percze megfordult és végignézte őt tetőtől-talpig. Aztán ismét a kocsisort nézte. Mennyi fiatal ember, öreg ember . . . és mily előkelők!

— Sok pénzbe kerül itt kocsikázni? — kérdezte hirtelen a fiatal embertől.

— Bizony sokba . . . roppant sokba . . .

Akinek nincs saját fogata, az fizet nyolcz, sőt tíz pengőt is! Borzasztó pénz . . .

— Borzasztó pénz! Ismételte halkan a leány és ajkán megvető, kicsinylő mosoly suhant el.

A fiatal ember egy tekintetre se méltatta a fényes fogatokat, a mosolygó nőket, — ő csak az előtte álló leányt nézte. Karcsu, formás termete, bársonyos, hamvas arcza, amelyre a fiatalság lehelle reá az egészséges pirosságot, nagy, kék szemei bizony diadalmasan kiállottak volna a versenyt akármelyik uri dáma szépségével. A fiatal ember szemében pedig hozzáfogható dehogy is volt csak egy is.

Csacsogó, vidám leánycsapat ment el mellettük.

— Nini, Olga . . .

Megálltak egy percze.

— Olga . . . gyere velünk . . .

— Hová mentek?

— Hintázni . . . labdázni . . . a műszinkörbe . . . No gyere . . . Aztán egy kis kocsmában uzsonnázunk . . .

— Oh, Persze!

— Tudjuk! Tudjuk! Ez neked mind községség mulatság! Ismerünk!

Azzal tovább siettek. Olga utánuk nézett. Tekintetében volt valami sajnálkozó, kicsinylő.

Nagy sokára mégis megindultak; büszkén, önérzetesen a leány; szerényen, tartózkodóan a fiatal ember. Csak akkor villant meg a tekintete, ha látta, hányan néznek a sétálók közül Olga után.

A leány nagyon elgondolkodott. Csak néha vetette fel tekintetét és akkor hosszan ott fe-

lejtette valamelyik diszes fogaton, egyik-másik gazdagon ültözködött asszonyon.

— Látta Margitot? Milyen szép kocsin ült . . . s milyen drága a ruhája . . . Valamikor együtt voltunk egy üzletben . . . Hogy felvitte az Isten a dolgát . . .

— Rossz leány lett belőle, szólt halkan a fiatal ember.

— Rossz lány . . .

És Olga végig nézett egyszerű ruháján.

— Hát Jolánra emlékszik? Egy gazdag földbirtokos vette feleségül. Saját házában lakik . . . Az is velem volt . . .

— Igaz, de tudja, hogy boldog is?! Hátha sóvárogva gondol vissza arra az időre, amikor még szegény volt . . .

— Nem hiszem . . . Különös volna . . .

Halgatag mentek tovább. A fiatal ember kezdett erről-arról beszélni, de mikor észrevette, hogy Olga nem figyel reá, abbahagyta.

A Gerbeaud-féle cukruszódánál megállott a leány. Bekandikált és ragyogó szemekkel nézte a piros ernyők alatt ülő közönséget.

— Az a csipkés ruhája bizonyára egy grófnak a felesége, ugy-e?

— Nem tudom . . .

— Hogy mulat az a két magas ur! Az a fekete szakállas valami mágnás lehet . . . Lát-szik rajta . . . Valami egészen más, mint a többi . . . Valjon ki lehet? . . .

— Nem ismerem . . .

— Persze . . . honnan ismerné maga . . . Nem kereskedő . . .

A fiatal ember zavartan mosolygott.

és kizárólag horvát nyelvűek, valamint horvát nyelvűek az eddigi két nyelvű szóbeli jelzések is. Egynyelvűek a közös hivatalok helyiségein ma már az összes felirások.

Mi lesz ennek a vége? A magyar állam magyar jellegének teljes feladása a horvát területen messzebbmenően, mint azt az 1868: XXX. törvényezik megállapítja és megingatása a magyar állam nemzeti jellegének a szűkebb értelemben vett magyar állam területén is a nemzetiségiek javára. Azt kell hinnem, hogy abban az illúzióban ringatja magát a „nemzeti kormány”, hogy engedmények, kedvezmények árán magának kedvező hangulatot biztosít. A történelem, a politikai élet tanítása ellenkezőt bizonyít: az engedmények útjára való lépés mindig a Schiefebené-t, a lejtőt jelenti, melyen felfelé nem lehet haladni, csak lefelé csuszni.

Maga az a hír, hogy a szerb patriarcha állásának betöltésénél a szerb szélsők kielégítése céljából már előre a magyar nemzeti állam érdekeinek talán nem éppen megfelelő megoldásról beszélnek, aggasztó. És ennek tetejébe ma olvastam, hogy a Horvát-Szlóven országban lévő ágostai evangélikusok Uj-Pázovában tartott rendes közgyűlésükben kimondták, hogy követelni fogják a horvát esperességnek Magyarországtól való külön választását és hogy feliratot intéznek a horvát országgyűléshez külön horvát evangélikus egyház alapítása iránt. Tehát ime az állami egység rovására ismét egy újabb törekvés és az állami egység megbontása célzatából egy újabb veszélyes ütköző pont.

Mit mondjak többet? Már mondtam, hogy a belényesi választás csak egy tünete a helyzetnek, egy kis részlete azoknak a tévedéseknek és botlásoknak, melyeket a „nemzeti kormány” a magyar nemzeti állam kiépítése körül elkövet, fel nem ismerése a nagy probléma komoly és fontos voltának, meg nem ér-

tése annak, hogy Európában ma másnak, mint nemzeti államnak létjogosultsága nincs. És, hogy ha mi ezt a problémát megoldani nem tudjuk, akkor bizony mondom, mint elmondottam már a trón előtt is szóban és írásban: a magyar államnak nincs jövője.

Ugy látom, hogy a mai „nemzeti kormány” ennek a problémának megoldására nem képes vagy nem elég bátor s ezért ismét mondom Vörösmarty ősz Toldijával:

„Máskor, . . . e szent jelnek,
Ha erőtlök nem felel meg,
Békét hagyjatok . . .”

Budapest, augusztus 27.

A kormány Budapestben. Amint félhivatalosan jelentik, dr. Wékerle Sándor miniszterelnök szeptember első napjaiban állandó tartózkodásra ismét Budapestre érkezik. A kabinet többi tagjai is szeptember első hetére helyezték kilátásba a fővárosba való visszaérkezéseiket.

A függetlenségi párt és a néppárt. Kmety Károly országgyűlési képviselő, az Egyetértés kitűnő főmunkatársa, ezen a czímen cikket irt a bécsi N. Fr. Pr. mai esti lapjában, amelyben a következőképpen jellemzi a két párt viszonyát.

A néppártnak a koalícióból való kiválása még egyáltalában nem befejezett dolog, sőt igen sok a valószínűség amellett, hogy a higgadiabb gondolkodású elemeknek sikerülni fog, legalább most, a kiválást megakadályozni. Mert igen nagy politikai érdekek kívánják, hogy Magyarországon a pártok egyetértése, legalább külsőleg, fentartassék és hogy ne legyen részleges kormányválság sem, amely pedig a néppárt kiválásának elkerülhetetlen következménye lenne. Valami szoros kötelék különben a néppárt és a koalíció többi pártjai között ugyan volt. Tudvalevő dolog, hogy a néppárt folyton ingerelte a nagy függetlenségi többséget, amely legnagyobb előzékenységgel viseltetett. A néppárt esetleges kiválása az átmeneti időszak alatt nem okozna válságos helyzetet, mert a néppárt a nemzeti követelmények kérdésében ezután is a koalícióval tartana. A kilépés csak számszerű veszteséget jelentene, amelyet azonban egyensúlyoz az a körülmény, hogy viszont a koalíció azután sokkal homogénebb elemekből állana és teljesen

megszűnnék az a különben is alaptalan félelem, hogy a koalíció klerikális-konzervatív irányba mozog. A néppárt maga csak veszíthet a koalícióból való kiválás által. A hatvanhetes alapon álló pártot teljesen letörné a negyvennyolczas eszmék folytonos terjedése, mert az kétségtelen, hogy a hatvanhetes alap emberi számítás szerint többé nem támadhat föl.

Eötvös Károly a néppártról. A Neue Freie Presse tudósítója felkereste Szemesen, a Balaton mellett Eötvös Károlyt, aki a néppárt és a függetlenségi párt konfliktusáról a következőket mondta:

A néppárt és a függetlenségi párt közt kitört inczidenst sem tervszerűnek, sem veszedelmesnek nem tartom. Minden jel arra mutat, hogy a konfliktust csak lokális és személyi okok támasztották és a két párt hivatott vezetői sem erről, sem a lapok kirohanásairól előzetesen semmit sem tudtak. Szerintem a két párt elválása e pillanatban lehetetlen, de politikai szerencsétlenség is volna. A függetlenségi pártnak éppenséggel nem érdeke, hogy most, amikor még a legnehezebb kérdéseken nincs túl, szervezett ellenzékkel álljon szemközt. A két pártnak létérdeke az együttmaradás.

— Kétségtelen, hogy a legközelebb egybe-hívandó párttervezetek el fogják simítani az ellentéteket. Nem hiszem, hogy a néppárt a szociálistákkal vagy keresztényszociálistákkal akarna szövetséget. A néppárt nem ronthatja el a dolgot a magas klérussal, amely viszont teljes erejéből száll szembe a szocializmus térhódításával. A klérus bizonyára iparkodik fenntartani az egyetértést király és nemzet közt, hogy történelmi kiváltságai megmaradjanak. Egészen természetes, hogy a néppárt, miként eddig, úgy ezután is jó viszonyban akar élni ezzel a két nagyhatalmi tényezővel.

Szterényi államtitkár Kossuth Ferenczről. Szterényi József kereskedelemügyi államtitkár ma délután az öt óra tizenöt perces gyorsvonattal Bécsen át Karlsbadba utazott, hogy az ott időző Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternek tárczája több fontos ügyében referáljon. Az államtitkár még holnap este visszautazik Budapestre, ahova csütörtök délután érkezik meg.

A pánszláv mozgalom ellen. Eperjesről jelentik, hogy Semsey Boldizsár főispán kezdesse hazafias mozgalom indult meg Sáros vármegyében a pánszlávizmussal szemben a bajok enyhítésére. A mozgalom célja első sorban egy közművelődési egyesület megalkotása, amelynek alapszabályait már meg is állapították. Az egyesület tót nyelven szerkesztett

— Bizony sok kereskedő különb, mint ezek . . .

A leány elnevette magát.

— Ugyan ne beszéljen bolondokat! Csak így érdemes élni; ahogy ezek élnek.

— Oh persze!

— Finom urak, előkelő hölgyek közt! Mily isteni lehet az! Milyen szánalmas az egyszerű nép sorsa és élete! Ördöghinta, panoráma, olcsó vendéglő, lárma, kiabálás! Irtószomtólük.

A belső szenvedély még pirosabbá tette arcát és hevesen szólt a férfit:

— Menjünk innen!

Ahogy közelebb értek a látványosságokhoz, a zsvaj, a tolongás nagyobb lett. Ének, kiabálás, füttyülés, gyereksírás, kacaj zúgott, zsongott a levegőben. A fogatok elmaradtak; előkelő urakat és finom hölgyeket erre nem láttak.

— Nem megyek közibük! — heveskedett a leány.

Éppen vissza akartak fordulni, mikor hangos sírás ütötte meg fülüket. A járda mellett nagy előkelő batár állt, benne egy törékeny, halavány hölgy. Mellette kis leányka. A csipkébe, szalagokba öltöztetett szőke anyalka sirt.

— Oda akarok . . . mama, édes mama, menjünk . . .

— De Alice . . . légy csendes . . .

— Hintázni szeretnék . . . Paprika Jancsit látni . . .

— Nem lehet . . . csak nem fogsz kiszállni a kocsiból . . . Bepiszkolod a ruhádat . . .

— Nem bánom! Mama, édes mama, az nem baj! Nézd hány leányka van ott . . . Játszanak . . . menjünk oda . . . Édes mama . . . kérlek . . . nagyon szépen . . .

— De Alice . . . én nem tudok annyit járni . . .

A leányka keservesen sirni kezdett. Az anyja tanácsátalanul állt.

— Jean! — szólt a kocsisra . . . hajts on innen . . .

Ekkor Olga odalépett a kocsihoz.

— Ha méltóságos asszonyom réám merné bizni a kis leánykát, én szívesen elviszem őt a körhintához . . . vagy beülök vele a Paprika Jancsihoz . . .

A hölgy csodálkozva nézett Olgára.

— Kedves kisasszony, igazán köszönöm, de . . .

— Majd én is vigyázok reá! — szólt a férfi, nem lesz semmi baj! Miért ne mulatna a baba! Nem megyünk messze . . .

Alice boldogan tapsolt. Szemeiben még könnyek csillogtak, de arca már mosolygott.

— Ugy-e szabad mennem, kedves mamám? . . .

— És hízkelvede csókolgatta anyját. A hölgy egy ideig még huzódott, de végre engedett.

— Majd Joseph is elkíséri önöket. Kedves kisasszony, igazán nem tudom, hogy mint ismeretlen . . .

— Oh én jól ismerem a méltóságos asszonyt! A mi üzletünkben szokta a ruháit rendelni . . .

— Ah! Csakugyan . . . mintha én is emlékezném önre . . . Igen . . . igen . . . No

nem bánom; ha akar oly kedves lenni s ennek a kis makranczos leánynak kissé a kedvében jár . . .

— Ezer örömmel.

Alice ekkor már leugrott a földre és izgatott sietséggel sürgette Olgát.

— Menjünk kérem . . . menjünk . . . Pá, anyuskám!

Olga kézen fogta a kis leányt és először is a körhintára ültek. Persze mind a hárman. Alice és Olga a kocsihoz helyezkedtek el, míg a férfi egy ágaskodó szarvas hátára ült és pedig a szarvas fejének háttal.

Felhangzott a fütty, a verkli szuszogni, majd bömbölni kezdett, a körhinta megindult előbb lassan, majd gyorsabban. Vidám sikongás, pajkos kacagás, bohókás felkiáltások hallatszottak. Alice is hangosan nevetett; olyan furcsa volt, hogy minden kering-forog körülötte. És az a bácsi is ott a szarvas hátán anyyi mókát csinált. Még Olga is elnevette magát; szegény fiu boldogságában majd leugrott a paripájáról.

Néhány perc múlva a körhinta megállt és mindenki leszállt.

— Jaj de jó volt! — szólt Alice csillogó szemekkel. Nagyon szépen köszönöm . . .

— No most elmegyünk a Paprika Jancsihoz . . . vagy a Bábszínházba . . . Ott szép ruhás hercegisasszonyok vannak, szívesen nevetve Olga.

Alice odaszaladt édes anyjához, felugrott a kocsihoz, megcsókolta és boldog szeleburdisággal sietett vissza Olgához.

Aztán hármában berontottak a Bábszín-

lapot fog kiadni és hazafias akciójába be fogja vonni a Felvidék katolikus papságát is.

Gróf Zichy Aladár nyilatkozata. Az Alkotmány napilap szerkesztője felkért a következő nyilatkozat közzétételére: Gróf Zichy Aladár Vajtáról ma este a következő táviratot intézte hozzánk: Kérem közzétenni, hogy Rakovszky és köztem nincs nézetkülönbség a koalíció fentartásának szükségét illetően, valamint azt is megcáfolni, hogy Rakovszky engem tárcza-vállalástól vissza akart volna tartani, mint azt a „Magyarország“ egy vezető politikusa véleménye augusztus 25-iki számában említi. Zichy Aladár.

A belényesi választás.

— Lukácsiu megválasztása. —

Budapest, augusztus 27.

Ma reggel négy órakor ért véget a belényesi választás, melynek eredménye, hogy Lukácsiu Lászlót 804 szótöbbséggel megválasztották.

Hajnali négy óra után hirdették ki Belényesen a választás eredményét, amely a függetlenségi párt vereségét jelenti. Beadtak összesen 2632 szavazatot. Ezek közül 1718 Lukács Lászlóra, 914 Kardos Árpádra esett; a belényesi kerület képviselője tehát 804 szavazattöbbséggel Lukács László lett. A szavazás egész éjjelen át folyt. Éjjel két óra felé a magyar választók, mihelyt megszavaztak, székérre ültek és haza hajtottak; a nemzetiségi választók ellenben ott maradtak és tánczolván, énekelve várták a választás végét. Az eredmény kihirdetése után, ami négy óra tiz perczkor történt, az oláhok dr. Csordás házához mentek, ahol Lukács megszállt és ott oláh dalokat énekeltek. Ma reggel Csordás házában küldöttség adta át a mandátumot Lukács Lászlónak, aki körülbelül ezt felelte:

— Ezt a bizalmat megérdemeltem, de ha nem érdemeltem volna meg, minden igyekezéssel azon leszek, hogy kiérdemeljem munkásságommal áldott népem, a románság javára.

Utána Pop-Csicsó István orsz. képviselő mondott laziú tartalmu beszédet. A választás eredményét a román bizalmiférfiak azonnal megtáviratozták Bukarestbe.

Az eredmény kihirdetését a románok nagy lelkesedéssel fogadták. A döntő éjszakáig egyetlen

ház bódéjába, onnan elmentek gyönyörködni Vitéz László ur hősi tetteiben! Ez volt csak a szép! Hej! micsoda pofonokat kapott László ur és hogy gyömszöblték őt bele egy zsákba! Mindez kész gyönyörűség volt. Alice azt se tudta, hová legyen a nevetéstől; de bizony Olga is segített neki.

Aztán egy kicsit beültek a Barokaldihoz is. Mennyi szépséges, csodás látnivaló! Borzasztó erős emberek ejtették ámulatba a közönséget; aztán meg tudós lovacsák mutatták be művészetüket. No meg hogy az a két fehérre mázolt bohóc mit csinált! Harsogó nevetés kísérte mókákat és Olga azon vette észre magát, hogy ő is pompásan mulat.

Jó egy óráig tartott e szórakozás. Aztán visszavezették Alicet az édes anyjához. A kis leányka ki nem fogyott a hálálkodásból. Mikor pedig a kocsi megindult, Alice csókokat vetett Olga felé és máris csacsogva kezdte magyarázni, mi mindent látott.

Olga vidáman nézett kísérfőjére.

— Kedves lányka! Ennek jó délutánt szerztünk, ugy-e?

— Bizony.

— Hanem én is kitünően mulattam! Az a bolond Vitéz László . . .

És újra kacagni kezdett. A fiatal ember ugyancsak segített neki.

— És tudja mit? A sok szórakozásban ugyancsak megéheztem . . . Ha tudnám, hol vannak a lányok . . .

— Én tudom, — kapott rajta a férfi.

Lukácsiu-zászló sem volt látható az utcákon, ma reggel az egész város zászlótergben uszik s minden lobogón Lukácsiu neve látható. Az új képviselő, a kinek személyében egy hazaárulásért büntetett rovott multu ember került a parlamentbe, ma délelőtt elutazott Belényesről. Az izgalom ma már meglehetősen lecsillapodott, de azért a hetekig tartó küzdelem nagy nyomot hagyott a lelkeken. Ma hajnalban ismét volt verekedés Ardelean György román pópa házában. A tárkányi legények betörték az agitátor lakásába, minden butort összetörték s Jován Juont, a pópa szolgáját véresre verték.

A választás eredménye rendkívül nagy elkeseredést keltett Nagyváradon is, ahol most lázasan kutatják az okokat, amelyek folytán az oláhoknak ez a váratlan diadala megtörténhetett. Mondják, hogy akik az utolsó hetek alatt lefolyt nemzetiségi terrorizmust látták, tisztában voltak az eredménnyel. Hir szerint Glatz főispán öt nappal ezelőtt a körletben tartott körutja után a következő nyilatkozatot tette Nagyváradon.

— Nagyon restellem, hogy éppen az én főispánságom alatt kerül be Biharból az első oláh képviselő a parlamentbe!

Hát bizony a megyei közigazgatásnak orosz-lánrésze volt abban, hogy Bihar megyéből bejutott az első oláh képviselő a parlamentbe. Nem üres vád ez, hanem a nemzetiségi dicsérete. A hazaáruló agitátorok, a kik oly szoros összeköttetésben állanak a bécsi magyarfalókkal, a Gross-Österreich bajnokaival és elsősorban Luegerékkel, gondoskodtak arról, hogy elismerést és dicséretet kifizetésre is jusson. Lueger hirhedt magyar-gyalázó újságja, a Deutsches Volksblatt mai száma terjedelmes cikkben foglalkozik a választással s gratulál a bihari közigazgatásnak, hogy a nemzetiségi jelölt győzelmét elősegítette.

— Ezek aztán a gascognei legények, kiált fel a bécsi lap.

Ezt a dicséretet valóban meg is érdemlik a bihari Tisza-katonák, mert most már az egész ország láthatja, miképen védelmezték meg a magyar állameszmét a magyar tisztviselők, akiket a magyarság legféltelenebb ellenségei nyilvánosan így dicsérnek meg.

Természetes, hogy a hazaáruló agitátorok most még erősebben fognak lázítani Magyarországon államisége és területi épsége ellen. A sort a parlamentből kiebrudalt Vajda Sándor kezdte meg, aki ma Bihar megye ébredése czimmel a „Lupta“-ba vezérczikket irt, melyben

— Menjünk oda.

Alig néhány percz mulva ráakadtak a társaságra. Lapdázta a réten. A leányok arca kipirult, amint szilaj hévvel kergettek meg egy-egy fiatal embert. Az volt csak a gaudé, ha jól hátba puffantottak valakit közülök.

— Mindjárt jövünk mi is! — kiáltott feljűk Olga.

Hamarosan meguzsonnáltak. A vendéglő tele volt egyszerű polgáremberekkel, a rezes banda irgalmatlanul fújta, néhány hangosabb hazafi már jókedvűen nótázott, de Olga mindezzel nem törődött. Jóízűen evett és aztán sietett társnőjéhez, kik hangos éljen-nel fogadták.

Mikor a nap — mint hervadó rózsa — hullt alkonyatkor a felhők mögé, akkor a leányok is hazafelé indultak.

— Ugy-e Olga jól mulatott? — kérdezte félénken a fiatal ember.

— Bizony jól.

— Sokszor mondtam magának és nem akarta elhinni.

— Csacsi voltam és ha a kis Alice nincs, ki tudja? . . . No, de hagyjuk ezt! Előre lányok!

Aztán belekapaszkodott két társnőjébe és az élénk csapat megindult. Mintha egy sereg csiripelő veréb repülne az ut felett, épp oly zsvájjal voltak.

És Olgának eszébe se jutott a mellette elrobogó kocsiakra, a fényes ruhás uri dámákra nézni.

Lukács Lászlót a román nép egyik legnagyobb fiának nevezi, aki személyesíti önmagában a román nép összes erényeit: a kitartást, erélyt és bátorságot. Vajda idézi Mirabeau-nak híres mondását: „Most jön az én időm“, amivel nyilván a román nacionalista politika újjáébredésére céloz. . . Nos, talán a magyarnak mégis lesz ereje ezeket a gázokat megfékezni . . .

A horvátok lázadása.

— Bánválság Horvátországban. —

Budapest, augusztus 27.

Zágrábból ma az a föltűnést keltő hír érkezik, hogy Rakodczay Sándor horvát bán állása megrendült és hogy a bánválság már a legközelebbi napokban akuttá válik. A szenzációs hírt a zágrábi Novosti című lap irta meg budapesti forrásból merítve értesülését.

— A magyar kormánynak — írja a Novosti — sikerült megtudni, még pedig nem hivatalosan, hanem privát információkból, hogy azok a jelentések, amelyeket Rakodczay bán a horvát politikai helyzetről a kormánynyal közölt, a valóságnak meg nem felelnek és tulságosan optimisztikusak. Rakodczay többek között úgy informálta a kormányt — s ezt mindenki tudja — hogy a horvátok az ő programját kedvezően fogadták s így komoly kilátása van egy többség kialakítására s a biztos, nyugodt kormányzásra. Ez az információ teljesen hamis, mert Rakodczaynak Horvátországban egyáltalán nincs talaja, s ha ő mégis ilyen értelemben informálta a magyar kormányt, az nem jelenthet mást, mint azt, hogy Pejacevich utóda nem érti a maga dolgát, sőt nagyon rossz politikus, ha akár tájékozatlanságból, akár tudatlanságból — még a magyar kormányt is magával rántja. A magyar kormány ennél fogva elvben már is elejtette Rakodczayt. Sőt Josipovich Géza horvát miniszter tanácsára, a bán megkerülésével, megint tárgyalásokat kezdett a horvát-szerb koalícióval s ezeknek a során — állítólag — már is sikerült egy olyan formulát találni, amelynek alapján a békét nyélbe lehet ütni. A mostani auspiciumok szerint Rakodczay utóda dr. Nikolics lenne, a horvát-szerb koalíció jelenlegi vezére, a volt bánhelyettes és belügyi osztályfőnök. Nikolics ez idő szerint nincs Zágrábban, hanem valahol Svájcban nyaral.

Ennyit mond a horvát lap. És ha helyesnek tartjuk is Rakodczay fölmentését attól az állástól, amelynek éppen nem tud megfelelni, teljes lehetetlenségnek kell azt tartanunk, hogy éppen a lázadók fővezérét, akit csak most távolítottak el a bánhelyettesi állásból, tegyék a horvát autonóm kormányzat fejevé. Annnyira képtelen ez a hír, hogy bővebben nem is érdemes foglalkozni vele.

Zágrábból jelentik: Vasárnap Pribicevics és Supilo képviselők hosszasan értekeztek Medakovicssal, a horvát országgyűlés elnökével. A képviselők főleg a politikai helyzetről és a koalíciónak a jövőben követendő magatartásáról folytak eszmecsere. Medakovic bejelentette, hogy még szeptember első felében értekezletre fogja egybehívni a horvát-szerb koalíció tagjait. Ezen az értekezleten fogják azután eldönteni, hogy a horvát képviselők az őszszel milyen magatartást fognak tanusítani a magyar országgyűlésen. Medakovic elnök barátai körben kijelentette, hogy ő nem hive a szélső harcznak, amely végeredményben Horvátországra nézve csak káros lehet. Ő minden befolyását latba fogja vetni, hogy valamelyes kompromisszum létesítésével a tervbe vett obstrukció elkerülhető legyen.

Rakodczay bán szeptember 8-ika táján Budapestre érkezik, hogy a magyar kormánynak a horvát viszonyokról referáljon.

Eszékről jelentik: A horvát-szlavonországi evangélikus egyház tartományi esperessége tegnap tartotta Uj-Pazovában rendes közgyűlését. A közgyűlés elhatározta, hogy követelni fogja a horvát esperességnek Magyarországtól való különválasztását és hogy fölliratot intéz a horvát ország-

gyűléshez külön horvát evangélikus egyház alapítvása iránt. Érdekes megjegyezni, hogy a jelenlevő belgrádi evangélikus lelkész bejelentette, hogy a belgrádi evangélikus egyházközség a horvát esztergomihoz kíván csatlakozni.

Politikai hangulatok.

I. A tekintély és a világrend.

Az ökör feltétlenül nagyobb tekintély gyanánt szerepel az állatok világában, mint a hangya. És a nagyobbik világ mégsem az ökör tekintélyének javára rendezkedik be, hanem a hangyák szisztémáját respektálja. Az ökröt a hatalmasabb ember járomba hajtja, céljainak mint barmot felhasználja. Meghizlalja, hogy a husát élvezhesse, óvja és gondozza, hogy fajtája kiválóbb legyen. Nemesíti, mert így értékesebb. Az ökörtől a drága takarmányt sem vonja meg, mivelhogy az embernek gazdasági érdeke, pénz-érdeke és gyomor-érdeke, hogy az ökör minél fejlettebb és minél izletesebb legyen. A kisebb buta állatok irigyelhetik, igen nagyon megsüvegezzük, hanem aztán a tekintélynek és a tiszteletnek egyszerre vége van, mihelyt járomot tesznek az ökör nyakára avagy mihelyt a vágóhídra viszik és elpusztítják, hogy a nálánál még nagyobb tekintélyű embernek táplálékává váljon. A hangya az más. A hangyának nincs tekintélye. A hangyának nincsenek is olyan nagy igényei mint az ökörnek. A hangya nem követeli, hogy róla magasabb rangú lények gondoskodjanak. A hangya egy piczinyke állat. A maga jelentéktelenségében nem is gondolhatna arra, hogy súlyát összehasonlítsák egy ökör súlyával, erejét egy ökör erejével. Hát a tekintélyét! Nevetséges! Ha az állatvilágban publiciszták lennének, azok borzasztóan röhögnének afelett, ha valaki azt mondaná közöttük, hogy a hangyának nagyobb tekintélye van, mint az ökörnek, az emberiség dédelgetett kedvenczenek, a hizlaltak, a kintintésekkel elhalmozottak, amikor még államférfiak is nevezetessé válhatnak az által, ha híres ökreik vannak. És mi mégis kénytelenek vagyunk konstatálni, hogy az állatok rendjében a hangya minden tekintély nélkül is hatalmasabb egyéniség, mint a legelsőbrangu czimerez és nemes ökör.

Hogyan lehetséges ez? Csak úgy, hogy az ökör a maga tekintélyét a felette állók hasznosításából szerzi és e miatt pusztul el. Míg ellenben a hangya szerénysége mellett és elnyomatása tudatában milliárdnyi apró egyedével minden pusztítással szembeszállhat. Tiporj el a hangyából egy milliót, találsz helyette három milliót, mely úgy folytatja a megkezdett munkát, mint ahogy az eltiportak félbehagyták.

... Valójában most erősen gondolkozóba ejt az a formalizmus, amivel gróf Zichy János, a néppárt egykori elnöke, a konzervativizmus elvének legkitartóbb bajnoka, a trónörökös megbuktatott barátja, pár év óta minden alkalmat felhasználja, hogy a tekintély elvének a tiszteletét és a tekintély egyeduralmának a szükségét hirdesse.

Azt hiszi gróf Zichy János, hogy ez az elv hozzátartozik a konzervativizmushoz. Mert gróf Zichy János nem a jelen kor eszméit és ez eszmék áldást hozó erejét akarja konzerválni, hanem ő a multakat szeretné feltámasztani, a középkort, a keresztesháborukat és amikor az Istenben való hitet aképpen értelmezték, hogy pörös feleket Istenítélet elé állították és az esetleg önhibáján kívül parázna-

ságra jutó asszonyt meztelenül kergettek végig vérszomjas sokadalomban. A tekintély elvét eképpen hirdeti gróf Zichy János, mondván, hogy ha mindenki elfogadná a tekintély azon elvét, hogy minden hatalom Istentől ered, akkor senki sem gyakorolna hatalmat zsarnok módjára. És ezzel megfelelkezik a világtörténelem valamennyi tanulságáról. Megfelelkezik róla hogy Isten igazságos, de az ember, az ő akaratának végrehajtója gyarló. Megfelelkezik mindama bűnökről, amelyeket az Ur egyházi és világi helytartói elkövettek és mindama tapasztalatokról, melyek a dogmákat megsemmisítették és amelyek a világhosszág egyszerű, de mindent legyőző erejével legyőzték a sötétséget.

Értjük azt, ha egy katolikus nagygyűlést annak elnöke Krisztus dihszítésével nyit meg. Sőt ha másképpen tenné, vétkezne egyháza tanai ellen. De Krisztusról, ki a népek lelkiismeretének a felszabadítója volt, éppen a mai korban azt magyarázni, hogy a világ felett csakis a tekintély uralkodhatik és hogy a szabadságot is csakis a tekintély tisztelete szerkezheti meg, már olyan dogma, ami félig-meddig nemcsak tévedés, de majdnem könnyelműség.

Mi kénytelenek vagyunk különös figyelmet fordítani gróf Zichy János nyilatkozataira, főleg azért, mert hazafias intencziói felől meg vagyunk győződve de másfelől azért, mert tudjuk, hogy az udvarnál a várományos politikusok között az első sorban van bejegyezve és (beszéljünk világosan) hogyha Ferenc Ferdinánd trónörökös uralomra jut, akkor gróf Zichy János Magyarország miniszterelnöke. És eképpen programot kell látnunk abban, hogy gróf Zichy János még most sem, az utóbbi évek súlyos tapasztalatai dacára sem hajlandó lemondani a tekintély dogmájáról. Gróf Zichy János amaz abszolút uralkodó elméletekhez ragaszkodik, amelyek nem változtak a középkor óta sem és amelyeket fenntartanak a népek iszonyatos véráldozatai árán, a gyakorta felrobbanó dinamitbombák veszedelmei között is, amelyekhez való ragaszkodás az emberiség legszánandóbb egyénévé teszi a mindenható uralkodót, ahoz csatlakozik, akik az Isten kegyelméből való uralkodást hirdelve a népek akaratát vérbe és könybe akarják fojtani.

Mert a tekintély elve ez és nem a szabadság elve ez, ami hozzája simulhat. Nincs igaza gróf Zichy Jánosnak, amikor azt mondja, hogy a kettő együtt párosulhat. Hisz a kettő egymásnak az ellentéte. A tekintély elve megkivánja a népek rabszolgaságát. Hisz a legfőbb tekintély az Isten kegyelméből való uralkodó, aki a maga céljainak a hatalmasága érdekében megkivánja, hogy a nemzetek erejük javát odaadják az ő hadserege részére és az erők másik részéből ezt a hadsereget táplálják. Mint amikor az ökröt jól tartják, csak azért, hogy a nálánál felsőbb rangú parancsolónak az étvágyát kielégíthesse. De már tapasztalni kell, hogy ez a felfogás alkonyodóban van. A nemzetek mérlegelik, hogy mi haszon keletkezik reájuk abból, ha a hadsereget fenntartják és igen nagyon érvényesül a hadierőben annak a kérdésnek a mérlegelése, vajjon az áldozatkészséget a nemzetek javára használják-e fel vagy pedig csak az uralkodói hatalomvágy kielégítésére és e kérdésre adott felelet szerint igazodik a hadsereg győzelme avagy veresége.

Lehetetlen, hogy gróf Zichy János ne tájékozódott volna az újabb kor eszményei és irányai felől. Lehetetlen, hogy ha közvetlen nem érdeklődött, legalább olvasmányai révén ne tudta volna meg, hogy éppen a mai időkben

a tekintélyek kora lejárt. Hogy éppen ma az uralkodók csak aképpen tarthatják fenn hatalmukat, hogy ha népeiket nem alárendelt tényezőkné tekintik, de ellenben úgy becsülik, mint hatalmuk részeseit, javaik osztályosait, jó sorban és rossz sorban egyenrangú és egyenlő társukat. Mit jelent ekkor a tekintély. Hisz ezernyi hangyát eltíporhat egy ökör, de több milliárdnyi hangya tovább él és az ökör a vágóhídra kerül.

És ha gróf Zichy János amiatt panaszkodik, hogy az emberek mindentűt csak a szabadságnak és szabadsághősöknek állítanak szobrokat, de a tekintély elvének nem, akkor nincs igaza. Sőt csakugyan csodálkozunk, hogy olyan fegyelmezett elme, mint a gróf Zichy Jánosé, ennyire eltévelyedhet. Hisz ha a szabadságnak és a szabadsághősöknek szobrokat állítunk, ez nem jelenti a tekintély megtagadását. Sőt ellenkezőleg, csodálattal adózunk azoknak, akik a szabadságért önfeláldozóan küzdöttek és a szoborral őket magunk fölé emeljük, magasztaljuk, kiválóknak elismerjük, követendő példa gyanánt meghajlunk előttük, tehát ők a mi szemünkben a legnagyobb tekintélyek. Mert mi lehet más nagyobb tekintély, mint a nemzetek szabadságáért küzdők tekintélye. Hisz félisteneknek nevezzük őket, mint akik az isteni igazságot leginkább megközelítik, félisteneknek nevezük a hőseket, a nemzetek eszményeiért küzdőket, a mi közöttünk kiválókat. Avagy azt kívánná gróf Zichy János, hogy a szabadságharczra emlékeztető, a nemzet leigázói részére emeljünk szobrokat, hogy az orosz czár szobra hirdesse minálunk a tekintély uralmát. Hisz van belőle részünk a Hentzi-szoborban, melyet még most sem pusztíthatott el végképen a nemzet haragja és jut belőle a Gotterhaltéban, mely előtt a nemzeti uralom fenegyerekei is lekapják a stüvegüket, mert a hóhérimuszna a tekintélye a régi rend szerint hivatalosan megmaradt.

Mindenképen tanulságos és még inkább elszomorító az, hogy egy a jövőben vezető szerepre hivatott államférfi, a jelenlegi magyar kormány egyik tagjának az asszisztálása mellett, eképen hirdetheti minálunk a szabadság eszméivel szemben a tekintély uralmát és hogy nem köteles figyelembe venni az idők változását, a megváltozott felfogásokat, a nemzetek öntudatra ébredését és a népek törekvéseit.

Nagyon tanulságos és nagyon elszomorító, mert az látszik ki belőle, hogy a jövőbeli uralkodó kegyére is csak aképen lehet számítani, hogyha a középkori felfogások fenntartására teszünk vallomást.

Erre pedig bármennyire hajlandó volna is egy leendő miniszterelnök: a nemzet nem lesz kapható.

* * *

II. Az ischli siesta.

— Tehát itt volt az a Tittoni?

— Igenis felség, itt volt. Abban állapotunk meg, hogy Aehrenthal vezesse be, azonban a báró ezt nem merte megselekedni, mert kémei által értesült arról, hogy feleséged a reggeli után legkegyelmesebben szundítani méltóztatik...

— Ez az Aehrenthal egy derék férfi, egy tapintatos, én ezt az Aehrenthal grófi rangra fogom emelni, ez amit tett, egy bárótól tulsok figyelem. Goluchowski gróf volt és mégis ügyetlenebb volt, ő mindig felköltött, hogyha egy ilyen külügyi nevezetesség megjelent. És mondja csak, hogy jött be mégis ez a Tittoni?

— Csak úgy, felséged uram, hogy önmagától belépett. Hisz felséged ismeri az olaszt, betör az a legképtelenebb helyekre is.

— Nagyszerű! És én mit csináltam?

— Felséged aludt, épúgy, mint amikor annak idején egy magyar pártvezér másfélóráig referált és felségedet nem merete felébreszteni és addig köhécselt, amíg felséged azt mondta: „Menjen a kabinetirodába és adja le.”

— Ezt mondtam?

— Nem azt kegyeskedett ezuttal mondani, mert egy szövetséges hatalommal szemben az sértés lett volna. Hanem Tittonival mi meg- egyeztünk abban, felséged eléje ment Tittoni- nak, kezét nyújtott, letiltette és vele három- negyed óráig diskurált. Felséged ezuttal tábor- nagyí egyenruhában volt.

— De hisz az sült hazugság, hisz én a belső teremben aludtam.

— Ugy is van. De nem felséged mondja el a tényeket, hanem mi mondjuk el és az a fő, hogy Tittoni nem fog tiltakozni. Egyéb- iránt kiadtuk hivatalosan, hogy a „beszélge- tésből semmi sem szivárgott ki.” Persze ez könnyű volt, mert felséged folyton csak bölint- gatni kegyeskedett legmagasabb fejével.

— És Aehrenthál! Mit szolt mindenezek- hez Aehrenthál, a mi Házunk minisztere, mint külügyminiszter, miképpen intézte el ezt az ügyet Aehrenthál.

— Na igen, később Aehrenthál is megjött, de azt már nem éreztettük be. Azt mondtuk neki, hogy felséged fáradt és vegye úgy, mintha már fogadta volna. Elmondtuk neki, hogy helyesen teszi, ha pár forintért reklámo- kat tétet közé az európai lapokban arról, hogy felséged Tittonit mily előzékenyen fogadta, sőt azt is közzé teheti, hogy az ajtóig kísérte.

— Én Tittonit, de hisz ez lehetetlen!

— Felséges uram, az európai koncert érdekében semmi sem lehetetlen. Hisz a poli- tikában sohasem az a fő, hogy mit teszünk, ha- nem az, hogy mit akarunk tenni. Felséged bi- zonyára az ajtóig kísérte volna Tittonit, ha akkor, amikor belép, felséged helyett egy lakáj lett volna jelen, aki felséged legmagasabb álma felett örködik . . .

— Ebben önnek igaza van, tehát foly- tassa . . .

— Igenis felséges uram, tehát . . .

— De ne most folytassa, hanem holnap a reggeli előtt folytassa, amikor a lapokból felolvassa, hogy milyen kitűnően fogadtam Tit- tonit, akkor folytassa . . .

Budapest, augusztus 27.

Új hadihajókra kell pénz. Bécsből táviratozzák nekünk, hogy a *Zeit* estilapja közli, hogy a ten- gerészeti kormány a legközelebbi delegációtól a tavaly engedélyezett Rudolf, Stefanie és Tegethoff páncéloshajók építésére, amely 130 millió koro- nába fog kerülni, egyszerre nagyobb hitel meg- szavazását fogja kérni; tavaly a delegáció erre a célra tíz milliót szavazott meg és ha a tengeré- szeti kormány ilyen részletekben kapná az össze- get tovább is, akkor az építés 13 évig húzódnék, holott a tengerészetnek sürgős szüksége van a három új hadihajóra.

Függetlenségi pártszervezkedés. A balázsfalvi függetlenségi és 48-as fiókkör 1907. évi augusztus hó 31-én délután fél öt órakor tartja évi rendes közgyűlését. Este 8 órakor társasvacsera lesz.

AZ EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 18-25. szám.

A marokkói forradalom.

— A két szultán egymás ellen. —

Budapest, augusztus 27.

Mulej Hafid az új marokkói szultán egyre hatalmasabban játszik bele a marokkói forradalom szításába. Seregével már utban van az ország fővárosa, Fez felé, ahonnan izgatottan várják egész Marokkóban a híreket. A közfel- fogás Marokkóban az, hogy aligha fog harcra kerülni a dolog az új és a régi szultán között, mert Abdul Aziznek nincs pénze és különben is nagyon népszerűtlen lévén, alighanem kény- telen lesz a trónról önként lemondani.

Tanger körül aggasztó a helyzet, mert a kabyl-törzsek nagyon fel vannak izgatva és közel a városhoz Raizulinak számos főfegyver- zett hive tartózkodik.

Tangerben egyre növekvő türelmetlenség- gel várják a Fezből érkező híreket. A marok- kóiak nagy többségének az a nézete, hogy a régi szultán nem is fog harcra bocsátkozni az új szultánnal, mert Abdul Azizt nem szerez- tik s egy egyáltalán nem rendelkezik a szük- séges pénzzel arra, hogy hadjáratot folytathas- son. Abdul Aziz kénytelen-kelletlen le fog mon- dani a trónról. Az új ellenszultán első rendel- kezése elárulják, hogy elsősorban a rend és nyugalmi helyreállítására törekszik.

Mulej Hafid a maga részére új maghsent szervezett. Az új szultán Omár Medja seiknek megparancsolta, hogy lovaskisérettel menjen Mogadorba. A déli törzsek között csak egy- ketű van, mely nem vetette magát alá Mulej Hafidnak. Az új szultán ragaszkodik ahhoz, hogy a régi szultán által kinevezett hivatalno- kokat távolítsák el és az ő hiveivel pótolják.

Az európai hatalmak.

A *Matin* jelenti Kazablankából: Hafid Mulej utasította a marokkóiakat, hogy Kazablankába ér- kezése előtt ne támadják meg a francziákat. Az új szultán nagyszámu csapatokkal és több ágyuval vonul a francziák ellen. A városban állomásozó spanyol csapatok ma a marakeai kapunál őrséget állítottak fel, amiről a francia várparancsnokot nem is értesítették. Drube tábornok foglalkozik e kérdéssel.

Drude tábornok elhatározta, hogy a szomba- ton érkezett segélycsapatokkal megtámadja a Tád- dert mellett táborozó marokkóiakat. A marokkóiak száma 10.000, ellenük 3000 francia katona indul.

A marokkói katonaság, mely hátralékos zsold- jának kifizetését követeli, zugolódik. A marokkói hadügyminiszter kérésére a francia követ közben- járt, hogy a zsold kifizetésére szükséges összeg előteremtessék és így komolyabb zavargások sze- rencsére elhárítottak.

A tangeri angol gyarmat tagjai tegnap gyű- lést tartottak, melyben petíciót fogadtak el. Az angol kormányhoz intézett petíció kijelenti, hogy azok a védelmi intézkedések, amelyeket a francia és a spanyol kormány tett, az itt lakó európaiak védelmére elégtelenek. Csak egy francia és spanyol hadihajó van itt. Több hadihajóra, különö- sen angolra van szükség, amelyek bizonyára ké- pesek lennének megbirkózni azon következmé- nyekkel, amelyeket a kazablankai partaszállítás okozott.

Mulej Hafid utasította a marokkóiakat, hogy Kazablankába érkezése előtt ne támadják meg a francziákat. Az új szultán nagyszámu csa- patokkal és több ágyuval vonul a francziák ellen. A városban állomásozó csapatok ma a marakei kapun őrséget állítottak fel, amiről a francia vár- parancsnokot nem is értesítették. Drude tábornok foglalkozik e kérdéssel.

A „Daily Telegraph” kazablankai jelentése szerint Drude tábornok elhatározta, hogy szomba- ton érkezett segélycsapatokkal megtámadja a marokkóiakat. A marokkóiak száma 10,000, elle- nük 3000 francia katona indul.

A spanyol minisztertanács a marokkói kér- déssel foglalkozott. A tengerészetiügyi miniszter egy interwiewben kijelentette, hogy a miniszter- tanács által a marokkói kérdésben hozott hatá- rozatokat egyelőre nem hozhatja a nyilvános- ságra

Tangerből táviratozzák a *Kölnische Zeitung*nak: Mulej Hafid elindult seregével Kazablanka felé. A marakesi táborában fogadta a hódoló törzsek küldötteit, akik temérdek lovat és rabszolganőt hoztak az új szultánnak. **Assa**, a hatalmas sapij kaid is elismerte Mulej Hafidot szultánnak és egész törzsével segíti őt, ha a francziák elé vonul.

Kazablankából éjjel jelentik: Tegnapelőtt dél- után a spahik mintegy öt kilométernyire a város- tól összetűztek az ellenséggel. Tüzelni kezdtek a marokkóiakra, akik azonban számra nézve tul- nyomó többségben voltak, miért is a spahik vissza- vonultak. Segítségükre az idegen légió egy szá- zada, valamint egy vadász-század és két ágyu érkezett, mire a marokkóiak sietve visszavonultak. Közben mögöttük 4000 emberből álló csapat ké- szült az ütközetre, az ágyutűz azonban megsza- lasztotta ezeket. A marokkóiak súlyos vesztesége- ket szenvedtek. A francziák részéről egy spahi megsebesült. Egy benszüllöttet, aki a városban a szent háborút hirdette, letartóztattak.

Müller ezredes marokkói rendőrségi főfelügyelő szárnysegédjévé De Pury Artur lovassági hadnagyot, a washingtoni svájci követség attaséját válasz- totta. A szövetséges tanács jóváhagyta ezen vá- lasztást.

Gazdálán javak.

A kazablankai francia követség a francia kor- mány nevében közölte a német külügyi hivattal, hogy Kazablankában vegyes bizottságot iktattak be a gazdálánra vált vagyona megállapítására és szét- osztására. Ez a bizottság, melynek alakítását a kazablankai francia konzul kívánására vezetik vissza, három Kazablankában élő külföldiből: egy németből, egy angolból és egy spanyolból áll. A bizottság azokat az ingó javakat, melyeket a város bevételénél a francia tiszték parancsára félretettek, ki fogja szolgáltatni jogos tulajdono- saiknak, azokat a tárgyakat pedig, melyeknél gazdájára nem jelentkezik, elárverezik.

KÜLFÖLD.

A francia-német viszony. Több francia lap foglalkozik a francia s német viszony kér- désével. A *Figaro* azt írja, hogy a francia-néme viszony javulása nem annyira politikai, mint in- kább pénzügyi politikai téren fog megnyilvánulni. Franciaországnak csak arra kell majd ügyelnie, hogy ne ő legyen az a fél, amely csak ad. A *Matin* azt mondja, hogy Franciaország és Német- ország közt a marokkói ügyben semmi nézetelté- rés sincsen. Az *Echo de Paris* szerint Norderney- ben nem érintették a kazablankai németek kár- talánításának kérdését. Ez az ügy diplomáciai elintézését követel és nem ad semmiféle nehézséget okot. Berlinből sürgőnyzik, hogy Cambon nagy- követ tegnap azokat a lyoni kereskedőket fogadta kik jelenleg átozatásban Berlinben időznek. Az ilyen látogatások — mondotta a nagykövet — a legalkalmasabb eszközei annak, hogy a barátsá- gos viszony Franciaország és Németország kö- zött fenntartassék. Az ilyen látogatások révén a két ország lakói jobban megismerik egymást és jobban megbecsülik.

Francia minisztertanács. Párisban holnap, a Cle- menceau elnöklésével tartandó minisztertanácsot szombaton Rabouilletben újabb minisztertanács követi, amelyen Fallières köztársasági elnök fog elnökölni. Tekintettel az ezen miniszteri tanácsko- záson tárgyalandó kérdések fontosságára, az összes távollévő minisztereket meghívták arra.

Cambon és Bülow találkozása. A francia sajtó nagy örömmel veszi tudomásul Cambon francia nagykövet és Bülow kancellár norderney találko- zásának nagy eredményét. Eddig ugyanis Cambon nagykövetre rossz szemmel néztek a német fővá- rosban, mert köztudomású volt, hogy fivére, aki Londonban diplomáciai képviselő, esküdt ellen- sége a németeknek. Ez a feszültség is elmúlt most. Speciális megállapodások nem jöttek létre Nor- derneyben, csak annyi biztos, hogy a német birodalmi kancellár minden tekintetben helyeslését fejezte ki Franciaország marokkói politikájára.

Orvosok és természettudósok gyűlése.

Pozsony, augusztus 27.

A pozsonyi gyűlés harmadik napján szintén igen érdekes és közhasznú kérdések kerültek megvitatás alá. Pozsony városának közönségét nagy elismerés illeti, hogy a falai között tartózkodó tudósokat előzékeny figyelemmel veszi körül és mindent megtesz, hogy vendégei jól érezzék magukat. Az összegyűlt orvosok és természettudósok száma napról-napra növekedik és most már hatszáznál több résztvevő jelenlétében folynak a tudomány előbbvitelét, a társadalom, az emberiség üdvét, boldogulását, hasznát célzó viták, értekezések.

Az értekezletről a következő részletes tudósítást kaptuk.

A harmadik napon több szakosztályon volt előadás.

Az orvosok szakosztályon dr. Fischer Ignác, a budapesti törvényszék elmeorvos-szakértője „Az erkölcsi vakuság elmekörtani jelentősége” címen tartott felolvasást, melyben a moral insanity tüneteit ismertette. Bizonyította az elmeegyeség fenforgását, melyet az orvosok s jogászok nem akarnak s nem tudnak elismerni. A kórkép teljes kidomborítása folytán a laikus közönséget is meggyőzte, hogy az erkölcsi vakok szerencsétlen betegek, elmebetegek, nem pedig, mint eddig a téves hit volt, gonosztevők, züllött egyének. — Dr. Konrad Jenő egyetemi magántanár, lipótmézei állami elmeegyesítőintézet igazgatója, a Lombroso-féle „született” gonosztevővel foglalkozik. Kimutatja, hogy született gonosztevő létezik, de nem mint a természetrajzi ember egy speciális alfaja, hanem mint elfajulás. Az ilyen lényeket — előadó szerint — külön kolóniákban kellene elhelyezni. — Dr. Detre László egyetemi magántanár, a Jenner Pasteur-intézet vezetője, egy új, általa kidolgozott eljárást mutatott be, melynek segítségével 24—48 óra alatt el lehet dönteni azt a tudományos tekintetben úgy, mint főképpen a tuberkulózis gyógymód tekintetében elsőrangú fontosságú kérdést, vajjon egy előtűnk levő gümőkóros beteg emberi, vagy állati gümöbaczillusokkal fertőzött-e, vagy kettős fertőzés esete forog-e fenn?

Érdekes előadásért Pávay-Vajna Gábor elnök mondott köszönetet. Utána dr. Tüdös Kálmán „A tüdővészések szanatóriumi és házi gyógyítása” című értekezését olvasta fel. Magyarországon a legtöbb esetben házilag kell kezelni a tüdővészések betegeket, mert kevés a szanatórium. dr. Sarbó Arthur egyetemi magántanár „A hátgerinczsorvadás keletkezése modern trányelvek alapján” című előadásában kifejtette, hogy e betegség gyógykezelése az utolsó évtizedben új utakon halad. Elmondja a gyógykezelések mibenlétét, melyek kereszttüvelével elkerülhetők, vagy hosszú időre kitolható a betegség fellépése. — dr. Farkas Benő Komárommegye főorvosa előadásában utalt arra, hogy a tüdővész megelőzésére irányuló eljárásnak kellő sikeréhez gondoskodni kell a népesség egészségügyi alapfeltételeiről, megfelelő lakásvizonyokról való gondoskodással, nemkülönben a közéletmezés javítását célzó intézkedésekről.

A délutáni előadások sorát dr. Schein Mór az öszülés okairól című értekezésével kezdte meg. — dr. Preisz Károly a bujakór bakteriológiai felismerésére szolgáló élő és festett górcsövi készítményeket mutatott be. — Dr. Austerweil Jenő szakelőadása után — dr. Weyner Emil „Tetoválás a kozmetikában” címen tartott előadást; elmondotta, miként lehet arczhegeket, hiányzó szemöldököket tetoválással helyettesíteni. — Dr. Hollender Hugó és dr. Pécsi Dániel nagyszabású előadásban számoltak be újabb tapasztalataikról, amelyeket a rákbetegségek kezelése terén saját módszerükkel értek el.

A sebészeti szakosztályon dr. Schmidt Hugó egyet. magántanár délelőtt fél 9 órakor nyitotta meg az ülést, amelyen nagyszámu szakközönség jelenlétében a következő előadásokat tartották meg:

Dr. Alapi Henrik budapesti egyet. magántanár

a bélelzúródás egy gyakori alakjáról, a bél betokoldzásáról tartott előadást, tizenhat esete kapcsán, amelyet operált. Dr. Bilaskó György a helyi érzéstelenítő szerek értékéről tartott előadásában fejtegette, hogy több száz foghuzásnál végigpróbált majdnem minden eddig ismert érzéstelenítőt és azokat a desztilláltvíz-befecskendezéssel hasonlította össze. Eredményeit egy igen értékes statisztikai táblázattal demonstrálta. — Dr. Lantos Emil a női betegségek egyik fertőzőes bántalmának jelentőségét és gyógyítási módját ismertette. — dr. Elischer Gyula egyetemi tanár a Bier-féle új gyógyeljárását, mikénti alkalmazását a nőgyógyászatban tárgyalta. — Dr. Welits Dezső nőgyógyászati tárgyu nagyérdékű szakelőadása után dr. Borszék Kornél a Réczey tanár sebészeti klinikájának laboratóriumában végzett kísérleti eredményeiről számolt be. — Dr. Leitner Vilmos kórházi főorvos „A fiatalkori vakuság okai és elhárítása” címen tartott előadást. — Dr. Béla Pál, a budapesti állami gyermekmenhely szemész-főorvosa pedig az ujszülöttek genyenes köthártyagyulladásának gyógyításáról értekezett. — Dr. Lippai Sándor állami kórházi főorvos, súlyos szemsérülésekről mondott el egyet-mást. — Dr. Fleischmann László ismerteti a csecsnuyjtvány-műtétek javaslatait.

A közegészségügyi szakosztályban Dr. Tóth Imre főorvos (Selmeczbánya) elnöklése alatt a következő előadásokat tartották:

Bialovsky Béla kir. törvényszéki orvos (Nagybecskerek) a részegségről beszélt törvényszéki orvosi szempontból. Részletesen fejtegette a részegség elbírálását, ami törvényszéki orvosi szempontból szeszmegezésileg okozott elmezavarnak minősíthető, amelynek folyamata alatt az emberi ítélkezés szünetel. A részegség oly fokra emelkedhetik, hogy teljes öntudatlanság áll be. Ezen öntudatlanság dacára az egyének járnak-kelnek, beszélgetnek, egyes dolgokat végeznek, végül elalszanak s álmukból felébredve, nem emlékeznek viselt dolgaikra. A részegséget a bíróság enyhítő körülménnynek veszi, a részegség állapotában elkövetett bűncselekményeket enyhebben bírálja el s ez által privilegiumot ad a büntett elkövetésre. Jobb hely hiányában a tébolydákban helyezik el a részeges bűntettet. A notórius részegeskedőknek külön asyllumokat kellene állítani, ahová bírói ítélet alapján volnának internálhatók. — Balló Mátyásnak, az állami tápszervizsgáló intézet igazgatójának előadását Rövényi Iván székesfővárosi fővegyész olvasta fel. — Dr. Szigeti Henrik temesvári törvényszéki orvos a délvideki mérgekeverési pörökben szerzett tapasztalatairól számolt be. — Dr. Hauer Ferenc pedig az államvasutak gépgyárában előfordult ipari baleseteket ismertette.

A gyógyszerészeti szakosztály ülését dr. Bayer Antal, a gyógyszerész-testület elnöke nyitotta meg. Felolvasásokat tartottak Sippék János a házaló gyógyszerkereskedés történetéről, dr. Orient Gyula pedig az alchimiaról és a 16-ik század kémiai ismereteiről tartott érdekes előadást.

A természettudományi szakosport Baumler András elnöklése alatt kezdte meg ülését.

Előadásokat tartottak: Simonkay Lajos reáliskolai tanár, növényi, földrajzi vázlatok hazánk flórájából. — Dr. Lóczy Lajos egyetemi tanár Magyarország hegységeinek csoportosítása címen. — Dr. Lovassy Sándor akadémiai tanár a tündérrózsával Hévízen tartott kísérleteiről számolt be. — Bezdek József gimn. tanár a szentgyörgyi Surerdőről beszélt. — Györfly István a pozsonyi környék moha-flórájából szerkesztett összeállítását mutatta be. — Horusiczky H. a Duna pozsonyi deltájáról. — Halavács Gyula Szászsebes geológiai alkotásáról értekezett.

A társadalomtudományi szakosztály ülésén előadásokat tartottak: Szántó Károly mérnök Pozsony város műemlékeiről. — Bihary Károly a pozsonyi siket-néma intézet igazgatója, a siket-nemaság okairól és az ellene való küzdelemről. — dr. Szilády Zoltán nagyenyedi gimnáziumi tanár a lelenczgyőről. — dr. Porosz Mór a pererzítés és annak gyógyításáról. — dr. Hankó

Vilmos a magyar erőnek a feltalálásokban való szerepléséről.

Ezzel a mai előadások sorozata kimerült. Délután fél három órakor a városháza dísztermében nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében Konkoly-Thege Miklós miniszteri tanácsos és Moravcsik E. Emil egyetemi tanár tartottak vetített képek bemutatásával érdekes előadásokat. Az előbbi a hullócsillagokat ismertette. Moravcsik pedig az agy működését mutatta be az álom alatt.

A szakosztályok holnap folytatják az üléseiket.

Tanitók gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 27.

Ma ismét két tanítógyűlés volt a fővárosban. A katolikus tanitók országos segélyalapjának központi bizottsága és az Eötvös-alap tartotta rendes évi közgyűlést. Mind a két gyűlés délelőtt volt.

A katolikus tanitók gyűlése.

Az Országos Segélyalap gyűlése a Katolikus Kör dísztermében folyt le Walter Gyula dr. pápai prelátus elnökségével, aki megnyitóbeszédében hálás elismeréssel emlékezett meg az új népoktatási törvényről, amelyben méltó kifejezést nyer a katolikus tanitóságnak az oktatás és nevelés körül kifejtett üdvös tevékenysége. Végül a segélyalap melegt felkarolására hívta fel az elnök a bizottságot.

A lelkes éljenzéssel fogadott megnyitóbeszéd után jegyzőnek Bertalan Vinczét választották meg, majd a múlt évi számadásokat hagyta jóvá a közgyűlés. A jövő évi költségvetésbe 3000 koronát vettek fel segélyezésekre és 3000 koronát ösztöndíjakra. Új ösztöndíjasok lettek: Békési Pirooska (Nagyvárad), Poaa Mária (Győr), Nagy József (Rozsnyó), Tóth József (Besztercebánya), Erdős Gyula (Eger), és Dozsán Mihály (Szatmár), valamennyien felsőbb iskolák hallgatói és olyan katolikus tanitók gyermekei, akik tagjai a segítőalpnak.

A közgyűlés végén dr. Walter Gyula elnök a tanitói árvaház létesítésének ügyéről tett jelentést. Tudatta, hogy az elmúlt esztendőben az árvaház alapja igen szépen növekedett, többek közt a kultusz-alap 20.000 koronájával és a király 1000 koronás adományával. A legutóbbi másfél esztendő gyűjtésének eredménye közel 50.000 korona, úgy hogy ezidő szerint 160.000 korona áll az árvaházi alap rendelkezésére. A központi bizottság hálásan méltányolta dr. Walter fáradozását az árvaház eszméjének megvalósítása körül és elhatározta, hogy az alap gyarapítására felkéri a katolikus tanítóegyesületeket, továbbá olcsó sorsjáték engedélyezését fogja kérni a pénzügyminisztertől, népszerű füzetkét fog kiadni az alap növelésére s általában minden lehető el fog követni az árvaház tető alá hozatala érdekében.

A közgyűlés végül több indítványt fogadott el, amelyek mind a segítő-alap tagjainak szaporítására irányulnak.

Az Eötvös-alap közgyűlése.

Az Eötvös-alap közgyűlésén Ujváry Béla kir. tan. elnököt és elnöki megnyitóbeszédében sajnálattal emlékezett meg arról, hogy a 30.000 magyar tanító közül csupán csak 10.000, igazabban azonban csak 5000 tagja az Eötvös-alpnak.

Az elnöki beszéd után a közgyűlést Apponyi Albert gróf közoktatásügyi minisztert s Péterfi Sándort, az egyesület alapítóját sürgőnyilleg üdvözölte.

Kapy Rezső titkár előterjesztéseinek végeztével az elnök jelentette, hogy a minisztérium ez évre is kiutalta a 8000 koronás segélyt a tanitók házainak, de egyben végleg megtagadta az exlebből visszamaradt 2000 koronás segélynek kiutalását.

Kisebb jelentések után a közgyűlés Mosdóssy József fővárosi kir. tanfelügyelőt az igazgatótanácsba, a lemondott dr. Gőz József alelnök helyébe pedig Onody Gusztáv erzsébetfalvai igazgatót választotta meg. A közgyűlést megelőzőleg az országos osztóbizottság tartott ülést Trájtler Károly elnök vezetésével, amelyben az ösztöndíjak odaitétele s a budapesti és kolozsvári tanitók házába való felvétel felett döntött. Kiosztásra került 9240 korona; 100—100 korona ösztöndíjat kaptak 48-an; 40—40 koronát ketten s 100—100 korona segélyben részesült 45 tanító özvegye.

A Ferencz József Tanítóházba felvételre 4 félárva havi 10 korona díjért, 43-an havi 22 korona, 27-en havi 34 korona, 19-en havi 44 korona, 29-en havi 54 korona és 7-en havi 64 korona díjért.

A kolozsvári tanitók „Hunyadi”-házába fel-

vételt két árva ingyenesen, 6 félárva havi 10 korona, 15-en havi 34 korona, 22-en havi 34 korona, 34-en havi 54 korona és hárman havi 64 korona díjért, valamint 17 jogszigorló havi 70 korona díjért.

A felvétel alkalmával nagyobb vitát keltett *Csizmadia Imre* és 7 társának a házból való kizáratásának ügye. Nevezettek ugyanis szocialista mozgalomban vettek részt, miért is őket a tanítók házába újból felvenni nem akarták. Az osztó-bizottság azonban megkegyelmezett az ifjaknak s újból felvette őket a kötelezettséggel, hogy a szabályzat szerint tiltott mozgalmakban többé részt nem vesznek.

Mozgó képek.

A fekete könyvből.

Nagy érdeklődéssel olvastam, hogy a szabó munkaadók többet nem dolgoznak se hitelre, se részletfizetésre, hanem a jövőben csak azok kapnak ruhát, akiket egy bank, mint „hitelképest” elfogad és akikért előre kifizeti a szabóknak a ruha árának a felét.

A bank természetesen információkat szerez a megrendelőkről. A szabók, hogy ezt megkönnyítsék, átadták a pénztámnak a „fekete könyvet”, a melyben az egyes „kundsafok” rövid ismertetése van.

Sikerült néhány adatot beszerezniem.

Következők:

Fehér Károly (joghallgató, 22 éves). Minden hónapban más helyen lakik. Márciusban a Szent Gellért-hegyen, áprilisban a Klotild palota toronyszobájában, májusban Ujpesten a Filagori gátnál. Sok ruhát csinált és pedig előszeretettel feketét. Minden hónapban férjhez megy egy unokahuga és meghal egy nagybátyja; rendszeren a hó 1—10-ike közt. Ekkor állítólóg a temetésre, vagy lakzira elutazik, de valójában Kőbányán a „Lukas korona” kávéházban biliárdozik. A rendelt ruhák zálogcédulája a 74. számú hordárnál a szállítás után 24 órával megkapható.

Alsó- és felsőberekaljai Somlyai Aladár (birtokos, 32 éves.) Szeret szépen, tisztán öltözködni, de ő piszkos fráter. — Ruháit mindig vasaltatja, de tőle egy vasat se lehet bevasalni. — Ha nem kéri a ruha árát; azért nem fizet, ha kéri; — azért nem fizet. Hitelből és mások ostobaságából él. — A hitelezőket kilöki, — őt meg a lakásból lökik ki, mert azt se fizeti. — Hogy miért birtokos, azt ő tudja, mert kilencz gallérja és 38 zálogcédulája van. Mindent és mindenkit becsap. Örök vőlegény, de menyasszonya soha se volt.

Futó Gazsi (25 éves, újságíró). Az u. n. kedves fiúk közé tartozik. Nem bujik és nem menekül a hitelezők elől, nem gorombáskodik és nem káromkodik, — és nem fizet. A hitelezőt — ha a lakásán felkeresi — kioktatja, hogy miért fáradsz fel hozzá a harmadik emeletre, hisz a sok lépcső megárt. Rosszul teszi, hogy pénzt kér tőle, hisz husz koronát utoljára az Angol Bankban látott, talán az volt az egyetlen, amely a világon van. Pénz helyett anekdotákat mond el, aztán cigarettát kér és megígéri, hogy kiszervezi a szabóját, mert derék ember. Becsületszavát adja, hogy legközelebb ismét nálad csináltat ruhát, aztán elsiet a képviselőházba. Minden újságíró mindig a képviselőházba siet. Telefonon kár keresni, mert ő maga elváltoztatott hangon feleli, hogy „meghalt.” Minden újságíró „meghalt”, ha hitelezők keresik.

Marher József (hivatalnok, 40 éves). Sohasem fizet, csak elsején; és elsején soha sincs pénze, hogy fizethessen. Akarni mindig becsületesen akar, de sohasem tud. Hivatalában eltagadja magát; az utcán csak hajnali öt órakor és éjjeli 12 órakor mutatkozik.

Vihar Jenő (28 éves, színművész). Szintén igen kedves ember, de nincs az a szabó, aki tőle pénzt látott. A hitelezőt, ha felkeresi, drámai jelenetekkel traktálja. Addig szaval és szaval, míg a hitelező elszédül, nekimegy a falnak, ki akar ugrani az ablakon, a padlót rági kinjában. Akkor megkönnyít és szabadjegyet ad, de megkéri, hogy neki tapsoljon és vetélytársának püsszegjen. Különbön veszedelmes ember és különösen ért ahhoz, hogy a hitelezőtől — legalább husz korona kölcsönt kisorsítson. Aztán udvariasan felszólít, hogy gyujts rá, de mert szivarja nincs, ő is a te tárczádból vesz ki — hármát, egygyel téged megkínál, kettőt pedig zsebreavág.

Zuboly B. Joachim József (32 éves, maganzó.) Díjbirkózó. Tízszor volt könnyű és ötször súlyos testi

sértésért büntetve. Különbön szelid ember, csak, ha számlát lát, akkor dühbe jön. Ez betegsége.

Likör Károly (46 éves, vállalkozó.) Az ugynevezett „nehéz pasas”-ok egyike. Az anyósával fizet, ki öreg, csunya és veszekedő. — Becsületsértésért és rágalmazásért számtalanszor állt már törvény előtt. — A hónap első felében ő fogadja a látogatókat; először is nem ereszt be senkit, aki gyanús; másodszor pedig a seprő mindig a jobb kezében van. A keze még a nyelvénél is gyorsabb.

Schubert József (50 éves, ügynök). A gyerekeivel fizet. Ha egy hitelező nagyon szorongatja, felkerekedik és mind a hét gyerekeivel bemegy a hitelező üzletébe. A gyerekek aztán körülveszik a hitelezőt, sírnak, rinak, jajgatnak, lármáznak:

— Bácsi, ne bántson minket!

— Bácsi, ne zaklassa a papát!

— Bácsi, könyörüljön meg rajtunk!

Akkor Schubert ur könnyezve szól:

— Gyerekek, kérjétek csak a bácsit szépen! Ő nem rossz szívi! Ő szeret minket!

És a hét gyerek újra rákezdi és nem is hagyja előbb abba, míg a hitelező meg nem igéri, hogy nem kéri a pénzt és — hatosokat nem ad a gyerekeknek. A hét gyerek így minden hónap elején összeszed tizenhat-husz koronát.

Suhajda Ödön (42 éves, bizonytalan jövedelmű). Szintén a gyerekeivel fizet minden hó 1—10-éig. A lakása ajtaján kiragasztja a vörös cédulát, amely azt mutatja, hogy ragályos beteg van a háznál. A hitelező nem mer bemenni, hátha mégis igaz a dolog. Mindig olyan házban lakik, amelynek két kijárata van.

A fekete könyvből ennyit sikerült kihalásznom. Van még néhány adatom, előkelő, jómódu urakról, akik szintén benn vannak a fekete könyvben. Sőt ezek vannak többségben. Az információ így szól róluk: hitelképesek, — de nem lehet nekik hitelezni.

Ezek után a szabókra igazán nem szabad haragudni, ha ezek a tisztességes, derék, szorgalmas, szertretreméltó emberek nem dolgoznak hitelbe...

Az enyém dolgozik — nekem.

Box.

TÁVIRATOK.

A kötelező döntőbírótság.

Hága, augusztus 27. Porter északamerikai delegátusnak a kötelező döntőbírótság tárgyában előterjesztett javaslatában az foglaltatik, hogy az Egyesült Államok a kötelező döntőbírótság felállításához azon feltétel alatt adják beleegyezésüket, hogy minden egyes esetben a döntőbírótság egybehívására vonatkozó javaslat a szenátus elé terjesztendő jóváhagyás végett. Hír szerint majdnem az összes dél- és középamerikai államok alkotmánya ugyanígy rendelkezik.

Merénylétterve a portugál trón ellen.

Madrid, augusztus 27. (Saját tudósítónktól.) Lissabonban újabb összeesküvést lepleztek le. Mikor a köztársasági párt híveinél házmotázásokat tartottak, hogy a király ellen forralt összeesküvés részeseit kinyomozzák, egy bombagyára bukkantak, amelyben sok kész pokolgépet találtak. Sok írást is elkoboztak, amelyekből kiderült, hogy merénylet készült a portugál trónörökös ellen szeptember 28-án, amikor afrikai utjáról visszaérkezik és nagy ünnepség között bevonul Lissabonba.

Edvard király és Miklós csár.

Marienbad, augusztus 26. (Saját tudósítónktól.) Edvard király nemsokára találkozni fog Miklós cszárral. Az angol király az orosz nagykövetnek megmondta, hogy szeretne találkozni a cszárral. Pétervárról is az a hír jön, hogy ott sem tartják kizártnak a czárt és az angol király közeli találkozását.

A csár büntet.

Pétervár, augusztus 27. (Saját tudósítónktól.) A csár elmozdította állásától a testőr-huszárezred parancsnokát, mert nemrégiben lázongás ütötte fel fejét az czred legénysége közt. Magát a testőr-huszárezredet a csár büntetésből a balti tartományba rendelte.

Közgazdasági távirat.

Csikagó, aug. 27. Gabonaiózsda. Zárlat. Buza irányzata engedő, augusztusra 90¹/₄ K., szeptemberre 90¹/₂ K., Tengeri engedő, augusztusra 59¹/₂ K.

Csikagó, aug. 27. Terményiózsda. Zsír szeptemberre 9.05, tegnap 9.15, októberre 9.17, tegnap 9.27. Szalonna short clear 8.93, tegnap 8.74 Sertéshús szeptemberre 16.02, tegnap 16.20.

New-York, aug. 27. Terményiózsda. Gyapó, New-Yorkban 13.55, aug.-ra 11.62, nov.-re 12.34. New-Orleansban 13¹/₁₀ Petroleum stand with. New-Yorkban 8.45 Filadelfiában 8.40, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 10.90. Zsír, Vestern Steam 9.50 Rohe testvérek 9.70. — On 37.45—37.75 Réz 19.25—20.00.

Katolikus nagygyűlés.

Pécs, augusztus 27.

A nagygyűlés második nyilvános ülésén dr. *Csernoch János* kanonok, országgyűlési képviselő megszabásu beszéde keltett általános érdeklődést. Az egyházi nevelésről, annak jogairól beszélt és azt iparkodott bizonyítani, hogy az államnak kötelessége az egyházi oktatást támogatni. Szembeállította egymással a keresztény katolikus egyház és a modern világnak nézetét. Mindkét elv, nézet hirdetői — az iskolai nevelésből indulnak ki.

Ennek az iskolai nevelésnek — így fejtegette az előadó — alapja az otthon; a gyermekszobák voltak az első iskolák és manap is azok, maga az oktatás pedig, különösen a nők kezében volt letéve, mint aki a társadalmi elvnek legelső képviselője. A nő közvetíti a gyermekkel az első ismereteket és azoknak legfőbb eszközét, a nyelvet. Azért van minden gyermeknek anyanyelve. S tényleg, elsősorban az anya, az édesanya az, kit szerető szíve arra indít, hogy a gyermeknek szellemi és anyagi szükségleteiről gondoskodjék. A gyermeknevelés tehát a szülőtől átruházott jog. Azzal, hogy a szülő gyermekét másnak adja át oktatásra és nevelésre, nem mond le nevelési jogáról, sem azt nem bizonyítja vele, hogy e nemes feladatára egymaga képtelen, hanem csak más által gyakoroltatja azt a jogát, amely őt a természet és Isten törvénye szerint megilleti.

A kereszténység fõlvételével tagjaivá válván a nagy keresztény családnak, az egyháznak, kötelességüké vált a gyermekek keresztény neveléséről gondoskodni. Így volt ez a kereszténység kezdeté óta. Ha tehát a keresztény iskola a szülői hatalomtól kölcsönzi hatalmát, ez az ő hatalmának határát is képezi és a keresztény családdal együtt alá van vetve az egyháznak. Az egyház ezentul sem térhet le utjáról, bármely oldalról, bármely ürügy alatt is intézzenek támadást az ő nevelési joga ellen. Az egyház meg fogja mindig adni az államnak azt, ami az államé, de követelni fogja, hogy isteni küldetésének zavartalan teljesítésében ne akadályozzák. Elvehetnek tőle mindent, mint például Franciaországban, megfoszthatják javaitól, méltóságaitól, letéphetik róla mindazt, ami fényt és ragyogást kölcsönöz neki a világ előtt: a jogot, az Istenről nyert jogot, tanítani, nevelni, a vallás fenkölt eszméjével nemesíteni a földkereség népeit, az egyház sohasem adja föl. Nem lehet elfogadni azt az állítást, hogy az egyháznak meg kell elégednie, ha egymagára a vallásoktatásra gyakorolhat befolyást.

Csernoch beszédének többi részén is a keresztény népiskolák felkarolása mellett szállt síkra. — Ezután *Görcsöni Dénes* tartott előadást *nép-felvilágosító feladatainkról*. A jelszavak megtévesztésre szánt csálétek. Ilyen a népfelvilágosítás jelszava is. Lerombolják a régi igazságokat új hazugságok kedvéért. — *Rézbányai József* a kath. hitélet és társadalom kialakulásáról beszélt. Történelmileg fejtegeti a kath. társadalmi és hitélet kialakulását.

A nagygyűléshez a király a következő sürgönyt intézte:

Ő császári és királyi apostoli Felsége a Pécsen nagygyűlésre összesereglett katolikusok hódolatát és hűségese érzületük nyilvánítását legkegyelmesebben fogadván, a nagygyűlésnek szives köszönetét küldi. Legfelsőbb parancsra: *A kabinetiroda.*

Vaszary Kolos hercegprímás a nagygyűlésről hozzáküldött üdvözlő táviratra válaszképpen a következő táviratot küldötte el:

Őszinte köszönetet mondok a szives üdvözléért, az ülésező katolikus nagygyűlést a legmelegebben üdvözlöm és munkájára Isten bő kegyelmét kérem. *Vaszary* Kolos hercegprímás.

Üdvözlő sürgönyöket küldtek még: gróf *Zichy* Nándor, gróf *Desseffy* Aurél, gróf *Pallavicini* Ede, báró *Gudemus* és családja, *Szegedy* Gina, *Szegedy* György és neje, gróf *Czirák* Antal, gróf *Zichy* János, *Fischer-Colbrie* Ágost, gróf *Majláth*

Gusztáv, Boromisza Tibor és Prohászka Ottokár püspökök.

A nyilvános gyűlés után, amely 12 órakor ért véget, a kiállítás területén bankett volt. A banketten, amelyen háromezren vettek részt, ott voltak: Molnár János, Csernoch János, gróf Som-sich Béla, Giesswein Sándor, Nagy Emil, Jánoki-Madolcsányi Gyula, Darányi Ferencz és Egry Béla képviselők, Schlágel Péter, Ziinszky János, Molnár István, Wurster József kanonok stb. A pécenyénél gróf Zichy János állott föl szólásra s a többek közt a következőket mondotta:

— Mély hatást tett rám, hogy egy törvényhatóság feje, a pécsi polgármester, fejezte ki szíves üdvözlését a katolikus nagygyűlés iránt. Tisztelet a város polgárságának, amely magas kultúrájának azzal adott kifejezést, hogy az impozáns eucharisztikus körmenetbe nem vegyült egyetlen disszonáns hang. Pedig kultúrájának bizonyítéka a fényes kiállítás. Poharát a királyné, a pápára és Pécs város polgárságára üríti. A pápában a királyt, a királyban az apostolt ünnepli.

Utána Giesswein Sándor a pécsi püspököt és a város társadalmát élte. A bankett két óra után ért véget.

A délutáni utolsó nyilvános gyűlésen, amely 5 órától egy negyed 9 óráig tartott, gróf Majláth József hosszabban értekezett a katolikus egyház szociális erejéről. Utána Prohászka Ottokár beszélt a kereszténység kulturfeladatairól. Beszéltek még ezenkívül Szmezsányi György orsz. képviselő a kivándorlás erkölcsi okairól és óvszereiről, majd Szentiványi Károly számolt be a pécsi nagygyűlés eredményeiről.

A pécsi püspöki szemínárium dísztermében ma délután folyamán mintegy 200 polgári és középiskolai tanár gyűlt egybe, megbeszélendő, vajon önálló katolikus tanárregyesületet szervezzenek-e. Az ülésen Prohászka Ottokár püspök elnökölt. Hosszabb beszédének az volt az eredménye, hogy az egybegyűltek kiküldöttek egy bizottságot az alapszabályok kidolgozására. A bizottság elnökévé Mady Engelbert kassai főigazgatót választották. Ez alkalommal Glamár főgimnáziumi tanár bejelentette, hogy az erdélyi státus négy gimnáziumának tanári kara azonnal csatlakozik az egyesülethez.

A mai délutáni utolsó nagygyűlés után, amely szintén igen látogatott volt, az összegyűlt közönség felvonult a vártemplomba, ahol hálaadó istentisztelet volt.

EGYETERTÉS.

Augusztus hó 15-ével új előfizetést nyitottunk az Egyetértésre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése most lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minden előfizetőnk teljesen díjtalanul kapja a magyar család számára kiváló gondal szerkesztett „Magyar Szalon” című folyóiratot.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . .	2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . .	7 kor. — fill.
Félévre . . .	14 kor. — fill.
Egész évre . . .	28 kor. — fill.

A fürdő- és nyaraló-évszak alatt a lapot előfizetőinknek bárhova pontosan elküldjük, ha a címváltozást kiadóhivatalunkban idejekorán bejelentik. Ebben az esetben szíveskedjenek mindig legutolsó lakhelyük címét is közölni.

Eltűnt gavallér.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 27.

Társadalmi életünkre, sőt társadalmunk karakterére nézve markánsan, élesen jellemző dolgot vetett ma föl a nap szenzációja. Soha jellemzőbb pedig nem lehetett volna az eset, mint éppen ma, ebben a kegyetlenül inséges időben, amikor véres verejtékek áztatott rabszolgamunkából alig kerül ki becsületes, komoly családapáknak és övéiknek a mindennapi száraz, betevő falatjuk. És ugyanakkor megszökik egy kis fizetésű, léha ficsur, akinek ezrével vágják a fejéhez a nagybankókat, hogy költse el őket erőben, egészségben, jól mulatva.

Arról van szó, hogy Mladaniczky Kálmán, az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár egyik tisztviselője nyomtalanul eltűnt. Nem sikkasztott, a hivatalban se követett el visszaéléseket és mégis kénytelen volt elhagyni a hivatalát. Néhány esztendő alatt ugyanis kétszáz ezer korona adósságot csinált. Csudaszamba menő, hogy egy bankhivatalnok, akinek mindössze 2800 korona az évi fizetése, ilyen óriási összeget tudjon kölcsönbe szerezni.

Mladaniczky azonban nem a hitelezői elől szökött meg, hanem nagyszámu barátait hagyta itten, akik váltón zsíraltak neki. Végkép elmerült az adósságok tengerében s nem volt más menekvése, minthogy elhagyja a hivatalát és a fővárost.

A szenzációs eltűnésről a következőket tudtuk meg:

Mladaniczky Kálmán 32 esztendő fiatalember. Tizenhét esztendő előtt jutott be az Egyesült Fővárosi Takarékpénztárhoz: Amolyan elegáns, kitűnő modoru bankhivatalnok volt, aki beamter módra elvégezte sablonos munkáját és nem igen törődött azzal, hogy előbbre jusson. Így magyarázható meg, hogy tizenhét esztendői szolgálat után csak 2800 korona évi fizetésre tudott szert lenni. Ilyen kis jövedelem dacára mindig grand seigneurial életmódot folytatott. Nem kártyázott, nem játszott a lóversenyen, nem lumpolt, de különben úgy élt, mint egy gazdag ur. Gondosan vasalt nadrágban járt, előkelően ruházkodott, a legdrágább helyeken étkezett, egyiptomi cigarettákat szítt és gummitalpas fogatokat járt. Szerette a finom asszonyokat is.

A tisztviselőtársai kedvelték a rokonszenves fiút és szívesen vállaltak kezességét érte. Nemrég is hét kollégája zsíralt neki 16.000 korona erejű váltókat. Miután azonban eladósodott tisztviselő hírében állott, az intézetben nem bízták rá fontos ügykört. A betéti osztályban alkalmazták, de sem pénzkezeléssel, sem ellenőrzéssel nem bízták meg.

Mladaniczky igen jó barátságban állott ifjabb dr. Jarmatzky Sándor újpesti közjegyzőhelyettesével és családjával. Együtt jártak vacsorálni, együtt töltötték el minden szabad idejüket. Mladaniczky és Jarmatzky együttesen 44.000 korona kölcsönt vettek föl váltóra. Szövetkezetek szívesen adták a pénzt, mert aláírta a váltókat Jarmatzky is, akire 400.000 korona örökség vár. A beállott pénzdrágaság következtében azonban a szövetkezetek felmondták a hitelt és rendezni kellett volna a váltókat. Mladaniczky fűt-fát megmozgatott, de újabb kölcsönt nem tudott fölhasználni.

Jellemző fővárosi társadalmunkra s hiteléletünkre, hogy egy ilyen kis fizetésű pénzügyi hivatalnok Budapestnek csaknem összes szövetkezeinél kölcsönöket vehetett fel. Tudomásunk szerint többek között a következő hitelszövetkezeteknek az adósa:

Országos takarékpénztár és hitelszövetkezetnek	2000 K.
Magyar törlesztési Banknak	3000 "
Erzsébetvárosi Népbanknak	1800 "
Székesfővárosi kölcsönös segélyező szövetkezetnek	1000 "
VII. k. polgári kölcsönös segélyező egyesületnek	1800 "
Egy másik erzsébetvárosi szövetkezetnek	1200 "
Központi előlegező banknak	1000 "
Magyar tisztviselők takarékpénztárának	2000 "
Fővárosi Népbanknak	1600 "

Az említettek kivül még igen sok szövetkezetnek tartozik 300 koronától 3000 koronáig terjedő kölcsönrel.

A múlt hónap közepén szabadságot kapott a banktól. Augusztus 15-ikén letelt a szabadságidő. De nem tért többé vissza a pénzügyi intézetébe. Augusztus 17-ikén mindent összecsomagolt Váci körút 80. szám alatti lakásán. Ott rendesen kifizette a lakbért s azt mondotta a főbérlet, özvegy Kleber Imréné cselédjének, hogy nagybátyja temetésére utazik s elvitte minden holmiját.

Augusztus 19-ikén sem jelent meg Mladaniczky a hivatalában. A bank ekkor aztán érdeklődni kezdett iránta. Mikor megtudták a lakásán, hogy onnan végleg elköltözött, rovincsolást végeztek a betéti osztálynál. Kétségtelenül megállapították azonban, hogy a pénzügyi intézetnél nem követett el semmiféle szabálytalanságot.

Augusztus 22-ikén a pénzügyi intézet egyik tisztviselője Budapestről keltezt levelezőlapot kapott Mladaniczkytól, amelyben azt írja, hogy néhány napra elutazik és vissza fog térni. De azóta nem jelentkezett. Az eltűnt gavallér Mladaniczky Nándor táblabíró fia.

Általános sztrájk Székesfehérvárott.

— Kitiltott szociálista párttitkár. —

Székesfehérvár, augusztus 27.

A székesfehérvári rendőrség — mint már jeleztük — tegnap Handler Gyulát, a székesfehérvári szociáldemokrata-párt titkárát lázítás miatt örökre kitiltotta a város területéről. A székesfehérvári szervezett munkásság erre értekezletet tartott és kimondta az általános sztrájkot. Ugyanakkor kimondták, hogy mindaddig nem állnak munkába, amíg a hatóság vissza nem vonja az ítéletnek a kitiltási részét. A munkások ma küldöttéleg a polgármesternél is jártak és ott is követelték a kitiltó végzés visszavonását. A polgármestertől azt a választ nyerték, hogy az elítélt maga is föllebbezett és ebben az ügyben a tanács határozata fog dönteni.

Székesfehérvárott a hangulat izgatott, úgy, hogy a rendőrség katonaságot kért, annál is inkább, mert a munkások délutánra népgyűlést jelentettek be. Réz István főkapitány tudomásul vette, hogy a népgyűlés délután öt órakor a Vársár-téren lesz. A sztrájkolók ezután rendben, zárt sorokban a „Rózsás-kert”-ben lévő sztrájkanyára vonultak, ahol csendesen viselkednek.

Az általános sztrájk oka, amint megírtuk, az, hogy a rendőrség kitiltotta Handler Gyula párttitkárát. Handler Gyula ellen, aki huszonnyolc esztendő és szombathelyi illetőségű, a vizsgálat már napok óta folyik. Több rendbeli panasz merült fel ellene, hogy minduntalan sztrájkra izgatja a munkásságot. Mikor a Felmayer-féle képfestőgyárban a kömüvesek bérmozgalomban állottak, az igazgatóság Galicziából hozatott munkásokat a helyükre. Handler ekkor életveszélyes fenyegetésekkel arra szólította fel a munkásokat, hogy inzultálják az idegen munkásokat. Handler volt az, aki, mikor hire járt, hogy dr. Wekerle Sándor miniszterelnök Székesfehérvárra érkezik, a munka abbahagyására bírta a szervezett munkásokat és rávette őket, hogy tüntető menetben vonuljanak fel a vasúti állomáshoz. A rendőrségnek kemény munkájába került akkor a pályaudvaron a rend fenntartása.

Zavaros Aladár rendőrkapitány tegnap hirdette ki Handler előtti az ítéletet, amelynek értelmében a hatóság öt tizenöt napi elzárásra, százötven korona pénzbírsággal és a város területéről örökre való kitiltással sújta.

A forrongás a munkások közt leginkább a kitiltás miatt keletkezett. A „Fehér Ló”-ban tartott értekezleten az összes jelen voltak kimondták, hogy sutba dobják szerszámaikat és nem dolgoznak addig, amíg a hatóság meg nem másítja az ítéletet.

A lakosság nagy nyugalommal fogadja a

sztrájkot és egyelőre nem érzi hátrányait. Mindössze a helyi lapok nem jelentek meg ma reggel.

Késő éjjel jelentik: Handler Gyula szocialista párt-titkár kitiltása ügyében ma délután négyülést tartottak, amelyen Klárik Ferencz budapesti kiküldött szólaft fel. Határozati javaslatot fogadtak el, amelyben kijelentik, hogy a munkát addig nem veszik fel, míg a kitiltást vissza nem vonják. A városi tanácsához beterjesztett felebbezést holnap tárgyalják. A sztrájkolók száma mintegy 1200. Rendzavarás nem történt.

UJDONSÁGOK.

Koldulás en gros.

A berlini rendőrség ma letartóztatta egy dérek hazánkfiait, aki nem mindennapi bünnel terhelve kerül a német igazságszolgáltatás elé. Kubacsek ur nemzetiségére nézve tót, foglalkozására nézve főköldus volt s nem közönséges leleményt fejtett ki abban az irányban, hogy ezt az emberiséggel egykoru mesterséget a kor színvonalára emelje. A kor irányzata az, hogy ma a nagy halak elnyelik a kis halakat, a nagy fizetek a kis fizeteket. Kubacsek ur megértette ezt az irányt és en gros kibővítette a maga kéregető üzletét. Egy sereg apró tót gyereket hozatott ki Berlinbe Magyarországból, ezeket dresszirozta be a koldulás mesterségébe. Trencsénben állandó szállítói voltak, akik összeszedték számára az anyagot. Sok gyerek kellett. Berlin nagy város, sok elveszett, elpusztult belőlük. De innen hazulról egyre jöttek az új transzportok, gyerek mindig volt elég. Az apró munkások mellett Kubacsek ur felügyelőket és pénztárosokat is szerződtetett, akik ellenőrizték az apró alkalmazottakat s bekasszálták tőlük a naponta szerzett hasznokat.

És Kubacsek ur jól élt. Finoman öltözködött, drága szivarokat szitt, éjjeli mulatókon dobzólt el azt a sok pénzt, amit jószívű berlini spizbürgerek a nyomor könyveinek letörlesztésére szánva nyomatok a kis tótcokkák apró tenyerébe.

Ez a kirívó és hangosan kiabáló példa ékeseen illusztrálja a mai társadalom jótékonykodásának teljes csődjét.

A társadalom boldog, több-kevesebb javakkal rendelkező kiváltságosai érzik, hogy némi kötelességgel tartoznak azok iránt, akiknek semmi sem adatott. És adakoznak is egyik egy, a másik tíz pfenniggel, ki-ki tehetsége és szívének lágyága szerint. De ez az adakozás ötletszerűleg történik, elvész, elkallódik, mint a homokrétegre eső gyéren hulló vízpermeteg. Nem öntudatos, nem szervezett ez a jótékonykodás, kész zsákmánya azoknak, akik mint Kubacsek ur elég ügyesek arra, hogy azt leleményes trükkökkel a maguk hasznára kizsákmányolják.

És ez nem is lesz addig másképp, amíg a jótékonykodás mai rendszere gyökerében meg nem változik. Addig, amíg a jótékonykodás kinek-kinek könnyen befolyásolható, könnyen megteveszthető egyéni tetszésére lesz bízva s nem válik közkötelességgé. Addig, amíg a társadalom be nem látja, hogy nem könyörülhet az, hogy a nyomoréknak kenyeret adjanak, hanem szigorú tartozás, mert mindenkinek joga van ahhoz, hogy éljen, akkor is, ha a rossz sors véletlenéből munkaképtelen. A közteherből szervezett, kötelességszerű jótékonykodásnak lesz elég módja és szerve arra, hogy kiválogassa a segítségre igazán rászorulókat.

Addig azonban, amíg így nem lesz, mindig akadnak, akik a jótékonykodás szalmájára Kubacsek ur módjára sikerrel kalózkodhatnak. **Ben.**

Naptár. Szerda, augusztus 28. — Római katolikus. — Agost. — Protestáns: Agoston. — Görög-ország: augusztus 16. N. B. Assz. — Zsidó: Elul 18. — A nap két: reggel 5 óra 16 perczkor, nyugszik: este 6 óra 49 perczkor. — A hold két: este 9 óra 37 perczkor, nyugszik: reggel 10 óra 42 perczkor.

A miniszterok nem fogadnak. — A Nemzeti Szalon nyári kiállítását nyitja 9 órától este 6 óráig. Belépődíj: 1 korona. — Állandó kiállítás a Könyves Kálmán-múzeumban nyitja egész nap. Belépődíj nincsen. — Az Uránia Kigyó-téri szalonja nyitja délelőtti 9-től este 8-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Magyar Nemzeti Múzeum ásványtára nyitja délelőtti 9 órától délután 2 óráig. — A Szépművészeti múzeum nyitja délelőtti 10 órától 2 óráig. — A Fővárosi Múzeum zárva. — A Földrajzi Intézet díptermében

megtekinthető 1 korona belépődíjjal. — A Történelmi Arcképcsarnok zárva. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitja délelőtti 10-től 1-ig. — A Goethe-szoba nyitja 9 órától 12-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitja 9-1-ig. — A Közlekedési Múzeum nyitja 9-12 és 2-6. — Az Aquincumi múzeum nyitja egész nap. — A Techn. Iparmúzeum és könyvtára nyitja 9-1-ig. — A nyilvános könyvtárak zárva.

— A spanyol királyi pár Bécsben. *Casocacho* márki bécsi spanyol követ megszakította Gmundeni nyaralását és tegnap Bécsbe érkezett, ahonnan ma a spanyol külügyminiszter felszólítására San Sebastianba utazott, ahol a spanyol királyi pár nyaral. A nagykövet hazautazása minden valószínűség szerint a spanyol királyi pár bécsi látogatásával van összefüggésben és San Sebastianban meg fogják állapítani a látogatás programját. Alfonz király és neje hosszabb ideig maradnak Ausztriában. A bécsi hivatalos ünnepek után meglátogatják a cumberlandi herceg családját Gmundenben és aztán Alfonso király több napon át vadászni fog *Frigyes* főherceg magyarországi birtokain, mialatt felesége a Baden mellett Weillburgban fog tartózkodni és Badenben kurát tart. A spanyol királyi pár szeptember elején utazik el San-Sebastianból és aztán elmennek Cowes-ba, ahol nagy nemzetközi regatta lesz, amelyben a király a „Giralda” yachtján vesz részt. Szeptember közepén a királyi pár megint San-Sebastianban lesz és megjelennek a lóversenyeken. A bécsi spanyol nagykövetség már nagyban készülődnek a királyi pár fogadására. A távollevő nagykövetet don José Caro Széchenyi követségi tanácsos helyettesíti.

Kinevezés. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter a vezetése alatt álló minisztériumhoz Nuszer János államtudort ideiglenes minőségű díjtalan miniszteri fogalmazó gyakornokká nevezte ki.

— Vilmos császár és a belga király. A „Chemnitzer Allgemeine Zeitung” értesülése szerint Vilmos császár május közepén a legszigorubb inkognitóban meglátogatta a szász királyt. Vilmos császár Potsdamból automobilon érkezett. A két uralkodó valószínűleg belső családi ügyekről tanácskozott. Legutóbb Moritzburgban titkos tanácskozás volt, amelyen a szász királyon kívül Seffer püspök és az összes szász miniszterek vettek részt. Azt hiszik, hogy ez a tanácskozás összefügg Vilmos császár látogatásával. Hjr szerint a tanácskozáson *Montignoso* grófnő ügyéről, vagy pedig a király újabb házassági tervéről volt szó.

— A Szent Jobb visszatétele. Szent István napja alkalmából a budai királyi udvari vártemplomban a hívek tiszteletére kitétték a Szent Jobbot. Nyolcz napig szakadatlanul zárandokolt a közönség a nemzeti szent ereklyéhez. Az egyházi nyolczad ma ért véget, amikor *Kanter* Károly udvari plébános, a Szent Jobb öre misét és Tedeumot mondott, melynek végeztével a Szent Jobbot ünnepiesen visszahelyezték az oltár mögött levő fülkébe.

— **Lueger betegsége.** Bécs polgármestere a mai éjszakát jól töltötte és reggel sokkal jobban érezte magát. Láza teljesen elmúlt és gyomorfájdalma is megszűnt. Lueger sokkal erősebbnek érzi magát és a mai nap folyamán rövid időre el fogja hagyhatni az ágyat. Kezelőorvosa azt mondja, hogy abban az esetben, ha a javulás tovább tart, Lueger néhány nap múlva Bécs közelébe üdülni megy.

Budavára visszafoglalásának évfordulója. A jövő hónap elején, szeptember 2-án lesz Budavára visszafoglalásának 221-ik évfordulója. E nevezetes történelmi esemény emlékére az évforduló követő vasárnapon, szeptember 8-án hálaadó istentiszteletet tartanak a budavári koronázó Mátyástemplomban. Az idei emlékünnepp alkalmából ismét fölmerült az a terv, hogy a budai vár egyik alkalmas pontján emléket állítsanak *XI. Ince* pápának, akinek főrése volt abban, hogy Magyarország a török járom alól felszabadult, mert ő volt az, aki erkölcsileg és anyagilag hatalmasan támogatta az egyesült hadakat a törökök ellen viselt hadjáratban. Az emlékbizottság ennek következtében már a legközelebbi napokban megalakul.

— **Witte bankdirektor.** Pétervárról távtratózzák, hogy gróf Witte legközelebb átveszi a nagy külkereskedelmi bank igazgatóságát elnökségét.

— **Közös konyha Nagyváradon.** Nagyváradon ma megalakították a közös konyhát. Megválasztották elnökökké *Bordé* Ferencz városi főjegyző és dr. *Molnár Gézá*né. A konyha november 15-ikén kezd meg működését. Ebéd és vacsora két személyre 52 korona lesz.

— **Tittoni Leobenben.** Tittoni miniszter délután öt órakor Leobenbe érkezett. A szállóban a rszallodás leánykája üdvözölte a minisztert és csokrot nyújtott át neki. A miniszter ezután gróf *Schönfeld* kerületi főnököt fogadta, majd *Bollati* követ kíséretében sétált a városban. A legtöbb ház zászlódiszt öltött. A szálloda este pompásan ki volt világítva. Az olasz külügyminiszter holnap reggel folytatja útját hazafelé.

— **A csári család utazása.** Az anyaczárné ma éjjel a *Koljarna* Svesda yachton Kronstadtból Norvégiába, *Nikolajevics Mihály* nagyherceg délután két órakor Cannesbe utazott.

— **Katonai brutalitás.** Ma este hihetetlen katonai brutalitás híre terjedt el a fővárosban. A vérfürdőről, melynek állítólagos színhelye *Pánd* kisküküllőmegyei község volt, egy esti lapnak dr. *Maniu* Gyula képviselő küldött tudósítást és ugyancsak ő slürgönyözte meg egy könyomatosnak a levélbeli tudósítás másolatát. A slürgöny így hangzik:

Kisküküllő vármegye *Pánd* községébe e hó 25-én reggel kilencz órakor érkezett meg a csikszeredai 24. honvéd-gyalogezred 4-ik zászlóalja. A megérkezés után a tisztikar a gör. kat. elemi iskolában felállított tiszti étkezdébe tért be, ahol egy huzamban délutáni fél hét óráig mulatott. Ekkor *Jakab* százados az étkezdéből kijött és minden jogos indok nélkül a legénységet a nép megszállására hirtelen fel. Ennek fogamatja is volt. A legénység mindenkit, akit utjában talált, megvert és megszurkált, sőt elvadásztában odáig ment, hogy a nyugálmorra tért lakosság házaiba is behatolt s valóságos vérfürdőt rendezett. A rögtönzött csatározásnak az eredménye: hat halotyan sebesült, tizenöt súlyosan sérült és harmincz könnyebben megsebesült.

A hihetetlenül hangzó hírt újabb jelentés nem erősítette meg. Telefonáltunk Kolozsvárra, mint a legközelebbi olyan helyre, ahol este hat óra után is van telefonszolgálat és onnan azt a tudást kaptuk, hogy ilyen brutalitástól nem tudnak semmit. Utána néztünk a katonai sematizmusban is és konstatáltuk, hogy a 24. honvéd-gyalogezredben *Jakab* nevű százados nem szolgál. Ezek után azt kell hinnünk, hogy vagy visszaélt valaki *Maniu* nevével, vagy, ami kitelik *Maniutól*, ő követett el egy nem egészen nivós, rosszakaratu tréfát.

— **Építőiparosok vándorgyűlése.** Az építőiparosok országos szövetsége szeptember hó 22-én és 23-án fogja Nagyváradon megtartani első vándorgyűlést, amelyre ugy a szövetség, mint a nagyváradai építőiparosok nagyméretű elkészületeket tesznek. A nagyváradai szövetség kebelében alakult fogadóbizottság ezután is felkéri az érdeklődőket, hogy idejekorán jelentkezzenek, hogy a bizonyára nagy számban érkező vendégek elhelyezéséről kellően gondoskodhassék.

— **Jászai Mari felolvas.** *Jászai* Mari, a Nemzeti Színház nagy tragikája, Szovátán tölti a nyarat. Kedvtelésből és a nép iránt való szeretetből felolvasást tartott a népnek, még pedig a váltóról és a pálinkáról. Miután megmagyarázta a népnek, mi a pálinka és a váltó s mennyi veszedelmet foglal mindakettő magában, elszavalta még *Endrődi* Sándor egyik hazafias versét. A jó szovatiak lelkesen megéljenezték a tragikát.

— **Tífuszos ezred.** A Szerajevóban állomásozó 68-ik gyalogezred *Zenicára* kirendelt két századában, amelyet a gyakorlatok előtt Szerajevóba hívtak be, a legénység közt tífuszjárvány ütött ki. Hivatalosan negyvenhét megbetegedést és két halálesetet jelentenek. A fertőzött két századot elkülönítették. Azonkívül a járvány következtében a szerajevói helyőrség nem vesz részt a hadtestgyakorlatokban. A polgári lakosság körében szörványosan szintén előfordult néhány tífusz eset, de járvány nincs. A 69. gyalogezred legénysége tudvalevőleg a szolnoki kiegészítő kerületből való.

— **A zentai Tisza-híd.** Zenta, a délvidék egyik legnagyobb városa hidat kap. A már épülő híd élénk forgalmat fog létesíteni Bács-Bodrog és Torontál vármegyék közt, ami nem csupán a két megye jólétére, hanem a délvidék üdvére is szolgálni fog. A híd másfél millió koronába fog kerülni és a költséget az állam segítségével maga a város fedezi. Az építkezést már tavaly szeptemberben megkezdették és valószínűleg még ebben az évben befejezik.

— **Megint dinamitmerénylet.** Ugylátszik, mégis valamely szervezett gonosztevő banda az, amely gonoszított a Budapest—brassói vasútvonalon akarja végrehajtani. Most már harmadszor történik, hogy azon a vonalon dinamitot fedeznek föl. Kétszer föl is robbant, most harmadszor szerencsére nem történt robbanás. Aradról érkezik a híradás, hogy a 606. számú személyvonat rendes időben robogott be tegnapelőtt délután a békéscsabai pályaudvarra. A postai küldemények ki- és berakását végignézte *Sarkadi* békéscsabai postahivatalnok is. Amikor a szolga a Csabára érkezett küldeményeket át akarta adni, észrevette, hogy egyik polczon rézhenger van, melynek ottlétéről a személyzet eddig nem tudott. E fölfedezésről jelentést tett *Kende* vasúti tisztviselőnek, aki megmutatta a rézhengert *Sarkadinak*. — A postatiszt kijelentette, hogy sejtése szerint a dobozban *dinamit van*. *Kende* előbb Csabán akarta hagyni a csomagot, de *Sarkadi* nem vette át. Azt tanácsolta, hogy Aradon vizsgálattassák meg. *Kende* visszatette a dobozt a kocsiába, olyan helyre, ahol nem rászódik s leküldte Zámába azokhoz a csendőrökhöz, akik a branyicskai dinamitmerénylet ügyében nyomoznak. Az ottani csendőrök megnézték a csomagot és a tartalmát is jól megvizsgálták. Kijelentették, hogy a branyicskai dinamitmerénylet után a sinek között ugyanolyan dobozt találtak, amelyben *szintén dinamit volt*. A vizsgálat eredményeként megállapítható, hogy valamelyik állomáson bűnös kezek csempésztek a dobozt a postakocsiába akkor, amikor a személyzet nagyon el volt foglalva. A dinamitot tartalmazó doboz harminczhét centiméter hosszú és hét centiméter széles. A nyomozást folytatja a csendőrség.

— **Sztrájk egy selyem-gyárban.** A győri selyemfonó-gyár munkásai ma reggel sztrájkba léptek. A sztrájk oka az, hogy a gyár vezetősége székely munkásnőket hozatott és azoknak több fizetést adott, mint az évek óta ott dolgozó munkásnőknek. A sztrájkolók most azt követelik, hogy ők is annyi fizetést kapjanak, mint a székelynők.

— **Gázrobbanás.** Ma éjszaka a Lázár-utca 8-ik számú házában könnyen végzetessé válható gáz-zobbanás történt, amelynek így is két sebesültje van.

Egy cégéztáblakészítő tizlet van a nevezett ház első emeletén, amely *Vadas Géza* utazó lakásának egyik szobájában van elhelyezve. Ma este kilenc óra tájban fölment a helyiségbe *Gergely Béla* a cég tulajdonosa és *Rozenberg Illés* házi-szolga, hogy valamit elintézzenek. A szolga világozást akart gyújtani és kinyitotta az elzárt gáz-órát. Nem vette azonban észre, hogy a gázcsillár több csapja nyitva van. Ebből származott aztán a veszedelem. A sötétben ugyanis nem találtak hirtelen gyufát s amíg a lakásban ide-oda futkostak a gyufa után, a nyitott csapokon keresztül egyre nagyobb tömegű gáz ömlött szíjjel. Végre *Gergely Béla* ráakadt a gyufatartóra, ahogy azonban az első szálát meggyújtotta, óriási robbanás reszkettette meg a ház falait és mindjárt utána az egész szoba lángba borult.

A dördülésre és a kicsapó lángok láttára a ház lakói rémülten szaladtak össze s látva a veszedelmet, azonnal a mentéshez láttak. A lángtengerben álló szobába azonban alig lehetett behatolni, pedig a gyors segélyre ugyancsak szükség volt, mert a két szerencsétlen összegegett ember eszméletlenül hevert a szoba közepén. Végre nagy fáradtsággal kihozták valahogy a szerencsétleneket a szabad levegőre. Közben a tüzoltók és a mentők is megérkeztek. A tüzet hamar eloltották, a szoba egész berendezése azonban elpusztult. A kár vagy 1500 korona. A két sebesültet a mentők vették ápolás alá. *Gergely* Bélát, akinek sérülései igen súlyosak, beszállították a kereskedelmi kórházba. *Rozenberg* Illés házi-szolga sérülései könnyebb természetűek, s őt a mentők a lakására vitték.

— **Házasságok.** *Hoffmann* Ferencz eljegyezte *Quitt* Karolinát Czinkotán.

Márin Iván százados szeptember 2-án tartja esküvőjét *Bartholdy* Mártával a Ludovika Akadémia házikapornájában.

A Dohány-utcai izr. templomban ma délben vezette oltárhoz *Károlyi* Armin fővárosi gyógyszerész *Karfunkel* Gizit, *Karfunkel* Salamon magánzó leányát.

— **A würtzburgi katolikus nagygyűlés.** Würtzburgban ma reggel ezer és ezer ember részvételével a kápolnához zárandokoltak. A második gyűlésen elhatározták, hogy legközelebbi alkalommal Düsseldorfban lesz katolikus nagygyűlés. A katolikus missziók támogatására vonatkozó javaslat indokolása folyamán *Henninghaus* püspök a kínai állami reformokról szólt, amelyekből az egyházat nem szabad kizárni. A javaslatokat elfogadták.

— **Sikkasztó tisztviselők.** A délolaszországi Bari-kerületben óriási sikkasztásoknak jöttek nyomára. A vizsgálat kiderítette, hogy a megye összes számvevőségi és pénztári hivatalnokai 1888. óta példátlan vakmerőséggel sikkasztották el a megye és a községek pénzeit. Az olasz nemzeti bank több hivatalnok is bele van keverve ebbe az ügybe, mert a bank is kezelte, különösen megyei alapítványi pénzeket. A sikkasztás a legvakmerőbbben az 1894. és 1902. évek közt folyt s a kormány számvevő közgei most ennek a kilenc évek számadásait vizsgálják meg. S a legérdekebb a dologban az, hogy az elsikkasztott összeget még csak megközelítőleg sem tudják megállapítani, csak gyanítják, hogy közel egy millió liráról van szó. A számadások befejeztével a sikkasztó hivatalnokok természetesen a büntető törvényszék elé kerülnek, de még félesztendeig is eltarthat a vizsgálat. A sikkasztást Bariban a hivatalnokok úgy követték el: amikor valamelyik község egy időben tartozott is a megyének s követelni valója is volt rajta, a megye kiadott egy fizetési meghagyást és egy befizetési rendelkezést; a befizetett pénzüsségeket zsebreválták, de nyugtákat küldöttek az érdeelt községnek, a megye által fizetett összeget pedig a hűtlen hivatalnokoknak egy megbízottja vette föl.

— **A nőiszabó munkások sztrájkja.** A sztrájkoló nőiszabók száma tegnap óta ismét megszorodott néhány százzal és ma már nincs olyan konfekció-műhely, ahol dolgoznának. Az üzlettulajdonosok, amikor tapasztalták, hogy milyen komoly jellege van a sztrájkoknak, tegnap délután érkezet tartottak, amelyen elhatározták, hogy közös értekezletre hívják meg a munkásokat. Délelőtt tíz órakor kezdődött meg a béketárgyalás a nőiszabók ipartestületének Koronaherczeg-utcai helyiségében. A békeltető-bizottságnak tagjai lettek a mesterek részéről: *Holzer* Simon, *Adler* Viktor, *Weissmann* Lajos, *Winter* József, *Schwartz* Mór, *Katreiner* Dániel, *Kohn* Vilmos és *Ungár* Bernát. A munkások részéről: *Frater* Sámuel, *Schönbrunn* József, *Klein* Sándor, *Manber* Lipót, *Glück* Armin, *Szabolcsky* Jenő, *Seidner* József, *Varga* Pál és *Dobovszky* István. A munkabérek tekintetében hamarosan létrejött a megállapodás, mert a munkaadók hajlandóknak nyilatkoztak az összes bérköveteléseket teljesíteni. A béke azonban két ponton szenvedett hajótorést. Nem akarják ugyanis elismerni az üzlettulajdonosok a bizalmi-rendszer és a tizennégy-napi felmondási idő elismerését, amihez pedig a szabók feltétlenül ragaszkodnak és a békeltető-tárgyaláson egész határozottan kijelentették, hogy e nélkül semmiképen sem hajlandók a békét megkötni. Ilyenformán alig van rá kilátás, hogy a sztrájk rövidesen megszűnjék, mint eleinte remélték, sőt valószínű, hogy az angol-szabók szolidaritást vállalnak a konfekció-szabókkal és szintén kimondják a sztrájkot. Holnap különben még folytatják a békeltető tárgyalásokat.

— **Életunt nevelőnő.** *Grieguss* Boriska nevelőnő tegnap este a Ferencz József-rakparton a Dunába akart ugrani. A járőrelők azonban megakadályozták szándékában és átadták a rendőrségnek. A főkapitányságon kijelentette, hogy minden körülmények között öngyilkossá lesz. A leányt reggelig őrizet alatt tartották, azután átadták Rákóczi-ut 34. szám alatt lakó gazdájának.

— **A fekete himlő Bécsben.** A hatóságok kétségbeesett erőlködése dacára a fekete himlő egyre terjed Bécsben. A fekete himlőesetek száma eddig halván. A mai délelőtti folyamán csak egy újabb megbetegedést jelentettek be a X. kerületből.

— **Sztrájkolók az üvegsziszolók.** A budapesti üvegsziszoló és műtűvevő munkások tegnap reggel sztrájkba léptek. A munkások új árszabály életbeléptetését kívánták és jöllehet, az új árszabály alig különbözött a most augusztus elsején lejárt régi árszabálytól, a mesterek nem voltak hajlandók tárgyalásba bocsájtkozni. A sztrájkolók a Nagyvárosház- és Népszínház-utczák sarkán levő *Bitskey*-féle vendéglőben gyűltek ma össze és

iztosra veszik, hogy a főnökök teljesítik méltányos követeléseiket, amelyekből semmit sem engedhetnek.

— **Éles töltés a hadgyakorlaton.** A hadgyakorlatokon minden esztendőben előfordul egy-egy eset, amikor valamely legény a fegyverébe vagy éles töltést, vagy apró kődarabot tesz és azt sűti el rendesen valamelyik gyűlölt tiszt felé. A rendes indok az, hogy az illető nagyon is elcsigázott, a hadgyakorlat tulságosan elfárasztotta és nagyon jól tudja, hogy ilyen manőver után, ha végigsűvit egy éles töltés a vonalon, lefujják — legalább az napra — a gyakorlatot. Ez pedig mindig egy kis pihenőt jelent. Előfordul persze az is, hogy valamelyik boszúból tölti meg a fegyverét. Hogy milyen indok idézte elő az alábbi esetet, amely a hajmáskéri hadgyakorlaton történt tegnap, az egyelőre felderítetlen s minden valószínűség szerint az is marad. A székesfehérvári 69. gyalogezred Hajmáskéren gyakorlatozott. A katonák vaktöltéseket kaptak. Egyszerre *Weber* ezredes füle előtt egy éles töltés sivitott el. Az ezredes azonnal lefuvatta a gyakorlatot s ott a helyszínén minden fegyvert megvizsgáltak. De a vizsgálat eddigelé teljesen eredménytelen maradt. Ha ugyanis az illető legénynek van még ideje az éles töltés kilövésé után még egy vaktöltést elsűtni, akkor emberfia nincs, aki megtudná állapítani, hogy abból a fegyverből került elő az éles töltés. Az ezred folytatta a hadgyakorlatot és már az éjszaka Pusztazámoron volt, ahonnan ma indult tovább Lovasberénybe. Az éles töltés senkiben sem tett kárt.

— **Családi dráma.** *Rudolfsheim*ban ma reggel véres családi dráma történt *Dlouhy* hegyi kalauz lakásában. A lakásban *Dlouhy* és a felesége laknak. A házaspár tegnap este mint rendesen korán lefeküdt. Ma hajnalban az asszony revolverlövés zajára riadt föl álmából. A mikor magához tért, látta, hogy férje kezében tartott revolverét a halántéka felé irányítja. Az asszony, akit az első lövés a fején megsértett, kiugrott ágyából és még mielőtt férje másodszer elsűthette volna a revolvert, kiszorította a férjét a konyhába és hangosan segítségért kiáltott. A konyhában még három revolverlövés hangzott el, amelyeket a férj saját maga ellen irányított. Ekkor érkeztek meg a lakásba a szomszédok, akik *Dlouhyt*, aki éppen ki akart ugorni a konyha ablakán, visszarántották. A házaspárt kórházba szállították. Ugy látszik, hogy *Dlouhy* elmezavarban követte el tettét.

— **Borzalmas öngyilkosság.** A kegyetlenség mássokkal szemben mindig jogos borzalmat kelt, de az önmagával szemben tanusított hajmeresztő kegyetlenség emberi fogalmaknak alig hozzáférhető. Ugy látszik, ily ritka eset az alábbi. Meghalt tegnap *Pankotán* egy *Tóth* Pálné nevtű asszony. Tóthné három héttel ezelőtt leesett egy kocsirol s a kezén és a lábán olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy operációt kellett rajta végezni. A műtét a borosjenői kórházban történt, ahonnan pár napi kezelés után az asszonyt gyógyultan elbocsátották. Tegnap este azonban *Tóthné* hirtelen rosszul lett. Hozzáértő orvosért küldtek s az orvos arra a borzalmas felfedezésre jutott, hogy a szerencsétlen asszony fejébe egy hét centiméter hosszú acélszeget van belevetve. A pankotai orvosok műtét útján el akarták távolítani a szeget. *Tóthné* azonban belehalt az operációba. Minthogy az asszonyt nem tudták kihallgatni, azt sem lehetett megállapítani, hogy a szeg hogy került a fejébe. A rejtélyes ügyről jelentést tettek az aradi ügyészségnek, ahonnan a vizsgálóbíró és a törvényszéki orvosok kimentek *Pankotára* s megejtették a bonczolást és a vizsgálatot. A bonczolás nem várt eredménnyel végződött. A törvényszéki orvosok az asszony fejében még hat darab hét centiméter hosszú acélszeget találtak. A vizsgálat megállapította azt is, hogy az asszony saját maga verte a fejébe a szeget. A kocsirol való leesése alkalmával ugyanis agyrázkódást szenvedett és azóta folyton az öngyilkosság gondolatával foglalkozott. Az eset orvosi körökben nagy feltűnést keltett.

— **Megőrült a templomban.** Ma délben a terézvárosi templomban egy fiatal leány hirtelen megőrült és össze-vissza egyházi dalokat kezdett énekelni. Nagynehezen megfékeztek és átadták a közben megérkezett mentőknek, akik a lipótmeezi tébolydába vitték. Csak annyit tudnak róla, hogy *Schüller* Mari a neve. Vallási tébolyban szenved.

— **Kolduló tótok.** A berlini rendőrség már régóta rossz szemmel nézi a magyarországi tótok gyanus üzelmét. Ma jó fogást tett a rendőrség: Kézrekerített egy Kubacsek nevű tótót, aki több szobát tartott a külvárosokban, főmegesen hozatott Magyarországról kis tót gyermekeket és velük tervszerűen, nagyban üzle a koldulást. Kubacsek felügyelőket, pénztárosokat szerződttetett. Tencsében pedig állandó szállítói voltak, akik sürűn küldtek neki csenevész tótygyerekeket. A felügyelők feladata volt a szerencsétleneket verni, éheztetni, hogy szánalmat keltsenek. Bebizonyosodott, hogy ezek a felügyelők pinczeodukban, rothadt szálmán, kenyeren-vízen tartották a tót gyerekeket. Ma Tencséből egy tíz főnyi gyerek-trupp érkezett Kubacsek számára. A szomszédoknak megeseft a szívük a boldogtalan „portékán” és feljelentették az esetet a rendőrségnek. Kiderült, hogy minden tót gyerek naponta három márkát tartozott a felügyelőnek beszolgáltatni és ha ennyit nem tudott összekoldulni, akkor verést kapott és éheztettek. Az is bebizonyosodott, hogy Kubacsek, akinek felesége Magyarországon maradt, nagy lábon élt Berlinben és az éjjeli mulatóhelyeken sürűn megfordult. Külön felügyelői voltak, akik a lopásra tanították a szerencsétlen tót gyerekeket. Vidéki városokban is megbízottakat tartott és ha olykor a berlini rendőrség a nyomába jutott, a kolduló gyerekeket egy ideig ezekben a vidéki városokban rejtette.

— **Díjbirkózás.** A Beketow-cirkuszban ma volt a nemzetközi díjbirkózó-verseny második napja. Ma este birkóztak: Cyclop angol Van der Born hollandival és 12 perc 47 másodpercnyi küzdelem után Cyclop angol a vállára fektette ellenfelét. Utána John Pohl Abs német világbajnok, az aranyóv nyertese mérkőzött Blandetti osztrákkal és 2 perc 31 másodperc alatt győzte le azt. A harmadik pár Mourzuk tuniszi (Marokkó) és Havonen finn voltak. Mourzuk tuniszi, kit a közönség már az első mérkőzése alkalmával megkedvelt, 5 perc 46 másodperc alatt diadalmaskodott ellenfelén. Végül Aberg orosz világbajnok mérkőzött Renardo olaszszal, akit 16 perc 5 másodperc alatt győzött le.

— **Halálozások.** Szathmáry Béla nyugalmazott miniszteri tanácsos, a Lipót-rend lovagkeresztese, életének 66-ik évében, Budapesten, augusztus 25-ikén meghalt.

Amsterdamból jelentik, hogy Tak Péter képviselő, a „Het Volk” című szocialista lap főszerkesztője és városi tanácsos ott 57 éves korában meghalt. Tak szerkesztő egyszersmind vezére volt a hollandiai parlament szocializmus pártjának is.

Szökefalvi Szentmiklósy Jenőné született Wéber Teréz e hó 25-én hatvanéves korában meghalt. Deskó János, beregvármegyei görög szertartású katolikus fősperes, szentszéki ülnök, tanfelügyelő, munkácsi lelkész, életének 88-ik, áldozópapságának 65-ik, munkácsi lelkészének 52-ik évében, hosszas betegség után e hó 26-án meghalt Munkácson.

— **Rajeczfürdő igazgatósága** állami, törvényhatósági és vasuti tisztviselők, illetve alkalmazottaknak, továbbá lelkészeknek, tanítóknak és gazdaszoknak ez évi augusztus 21-től szeptember 30-ig a lakbéréknél 50 százalék, az egy koronás tükörfürdőnél szintén 50 százalék, az ételáraknál pedig 10 százalék kedvezményt nyújt. Prospektust kívánatra ingyen küld. Állandó posta-, távirat- és vasut-állomás van a fürdőtelepen.

FERENC JOZSEF KESERUVIZ páratlan hashaltószér

x **Podor-féle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különbös gond fordítatik a gyermektorna és vívársra.

x **Zászlók, czimerek**, minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-u. 27. sz. Arjegyzék ingyen.

x **Az előkelő világ** kiváló előszeretettel keresi fel a Michelstädter utóda Váci-utca 3. szám alatti czipő-áruházát; magunk is méltányoljuk a közönség ezen elismerését, mert czipőinek mindegyike egy-egy különlegesség. A szabott árak a talpba bevésve vannak és így tuikövetelés nem létezik.

x **Fővárosi Orfeum.** Az augusztusi műsor minden tekintetben fényesen felel meg a hozzá fűzött várakozásnak, mert minden egyes száma elsőrendű sikert arat. Waldmann igazgató meg lehet elégedve az elősaison eddigi eredményével. A közönség esténként zsufolásig tölti meg a nézőteret, amit nagyban mozdít elő az a körülmény, hogy a helyiség hőmérséklete állandóan 16 R.-fok. Jegyek a nappali pénztárnál válthatók előre, az előadás pedig esti nyolcz órakor kezdődik.

x **Nászajándékok** Rothauser, Deák-tér 6. sz.
x **A Paradiosomba** fogja magát érezni, ha az Alföldi fehérkereszt Sósorszeszszel dörzsöli be tagjait. Rendelje meg az Első Alföldi Cognacgyárnál Kecskeméten.

x **Bob-hashajtó a legkollembesebb, 10 f.**
x **A la Manche** csatornai alagut építése. Élénk emlékezésben él még a nagy probléma, melylyel Anglia és Franciaország foglalkozott, hogy a közlekedést a Calais-i szoroson át hogyan lehetne alagutal lehetővé tenni. Ezen eddig csak a fantázia szüleményét az Apolló színház igazgatósága és egy mozgófénykép gyáros találékonyága a valóság köntösébe öltötte s bemutatja az alagut építését és az első próbaátkelést. Az Apolló színház lépést tartva a párisi színházakkal, ezen óriási világra szóló szenczációt nagy áldozatok árán megszerezte, e héten minden előadásban bemutatja.

Letartóztatott pénzhamisítók.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 27.

Megirtuk tegnap, hogy a rendőrség letartóztatta Schubert József rovtott multu zsebtolvaját, aki Strázsza János volt fegyenczel szövetkezve ötkoronásokat hamisított. Strázsza János Schubert letartóztatásakor elmenekült, késő éjszaka azonban az a távirati jelentés érkezett Esztergomból, hogy ott a szökésben lévő pénzhamisítót letartóztatták. A budapesti rendőrség azonnal intézkedett, hogy Strázsát Budapestre hozzák, közben azonban kétségtelenül kiderült, hogy az Esztergomban letartóztatott ember nem azonos a szökevénynyel. A véletlen azonban mégis a a rendőrség kezére juttatja az igazi Strázsza Jánost még tegnap éjszaka. Hajnal tájban ugyanis a Nagymező-utca környékén egy jól öltözött férfi keltett nagy föltűnést. Egy estilapot lobogtatott a kezében és nagy hangon össze-vissza kiabált:

— Ez mégis botrány! Engem, a becsületes embert így meghurcolnak. Egy szó sem igaz, amit rólam irnak!

Ezzel berohant a Minta-szállodába. Ott dühöngeni kezdett s az összecsdült pinczéretet, kapust kergetni kezdte:

— Menjete azonnal és kobozzatok el minden lapot!

A környéken nagy föltűnést keltett a különös viselkedésű ember. Több száz ember futott össze a lárma, majd rendőr érkezett és bevitték a lármas embert a főkapitányságra, aki azonban ott is folytatta kiabálását:

— Kérem, kobozzanak el minden újságot, mert rólam gyalázó cikket irtak.

— Hát ki maga? — kérdezték a rendőrségen.

— Én Strázsza János vagyok! Azt irták rólam, hogy pénzt hamisítok. Ez nem igaz. Azt irták rólam, hogy Esztergomban elfogtak. Amint látják, ez sem igaz.

A rendőrségen megállapították, hogy a furcsa ember valóban Strázsza János, aki viselkedésével azt a gyanut akarja kelteni, mintha elmeháborodott volna. A rendőr orvos azonban megállapította, hogy egyáltalán nem őriült, csak szimuláns és így akar megszabadulni a büntetéstől. Egyelőre őrizet alá vették és most megfigyelik.

A rendőrség a mai nap egy másik pénzhamisító bandát is ártalmatlanná tett, még mielőtt megkezdhetne volna működését. Ennek a bandának a feje egy volt csendőr.

A minap Várgedén letartóztatták Vajai János 36 éves utazót és Andrejko Lajos 27 éves élelmiszerkereskedőt, akiknél hamis ötkoronásokat és pénzhamisításhoz szükséges anyagot, szerszámot találtak. Vajai és társa Budapestre érkeztek Várgedére. Megállapították, hogy a két pénzhamisító Budapesten a Ranolder-utca 27a szám alatt, özvegy Kiss Józsefné, született Ovardics Mária var-

rónőnél lakott. A rendőrség itt házkutatást tartott és temérdek öntvény, fényképet, bankjegytárat, vegyi szert talált. Nyilvánvaló lett, hogy Kissné is részes a pénzhamisításban. Erre a rendőrség őt is letartóztatta. Elfogták még Kovács Lajos csavargót is, aki nemrég került ki a tonolczházból. Róla is bebizonyult, hogy tagja a pénzhamisító bandának. A bünszövetkezet feje azonban Vajai János. Csendőr volt, de feljebbvalója ellen fegyvert emelt. Ezért nyolcz évi fegyházra ítélték. A mult év elején feltételes szabadságot kapott. Andrejkonak Szvetenay-utca 27. szám alatt fűszeres boltja van és élelmiszerral kereskedett a vidéken. A mult évben már pénzhamisítással gyanúsították, de nem tudták rábizonyítani.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **A Népszínház-vigopera személyzete.** A Népszínház-vigopera igazgatósága a következőkben teszi közzé társulata tagjainak névsorát. Művezetőség: Mader Rezső igazgató, karnagy: Forrai Oszkár, vezértitkár: dr. Hevesi Sándor, főrendező és dramaturg: Andorffy Péter, rendező: dr. Bródy Miklós és Barna Izsó, karmesterek: Weiner Leó korrepetitor, Mazzantini Lajos balletmester. Női tagok: Abelovszky Margit, Aghné Ilona, Alexi Olga, Bárti Ilona, Báthori Gizella, Della Donna Eugénia, Dobsa Margit, Fábán Kornélia, Halás: Ilona, Halmágyi Anna, Láng Karolin, Ledovszky Gizella, Lonzay Anna, Marossy Adél, Mészáros Gizella, Ney Leona grőfnő, Ötvös Gitta, Petrás Böske, Révy Auréilia, Szegheő Józsa, Székely Anna Szentgyörgyi Márta, Szőrényi Bella, Szilágyi Dusi Tallian Anna, Zöldi Vilma. Férfi tagok: Bálint Béla Bezerédi Ödön, Csontos Gyula, Dános Árpád, Décsy Alfréd, Doby Ferencz, Kalmár József, Kürthy József, Nagy Gyula, Orzelszky Staniszlav, Pázmány Ferencz, Révész Armand, Szalay Gyula, Székács Gyula, Skultéthy László, Vámos Hugó, Várkonyi Flóris, Virág Jenő, Lubinszky Ödön. Vendégszereplő hazai művészek: Kürty Klára, Forgács Rózi. Külföldi vendégek: Yvonne de Treville, Bonci Tito Ruffo és mások. A zenekar és az énekkar lényegesen megszapordott. Az előbb 48, az utóbbi 60 tagot számlál. A balletkar 20 tagból áll. Az összes színház személyzet száma 200-nál több. A színház átalakítási munkálatai annyira előrehaladtak már, hogy a megnyitás október 1-én föltűntül meg fog történni. Az ünnepi megnyitó előadás műsorán Herceg Ferencz avatójátéka és Szemere György Bolond Istók című négyfelvonásos énekes vigjátéka áll. Az utóbbi darabhoz Kun László irt zenét. Ugyanez a két következő előadás műsora is. A második bemutató Szirmai Albert „Sárka Domino” című operettje lesz, melynek szövegét Mérei Adol irta. Az operai személyzet október 7-én mutatkozik be Bizet Carmenjében. Mindezen darabokból a szólópróbák már megkezdődtek. A színház igazgatósága a további művészeti programot egy későbbi alkalommal fogja közzé tenni.

(*) **Keleti Juliska vendégjátéka.** A Városligeti Szinkörben ma este kezdte meg vendégszereplését a szinpadhoz visszatért Keleti Juliska. A vendég Hervey Frigyes nagyszerű bohóságában, a „Manó”-ban játszotta el a fő női szerepet általános meglegedésére a szép számu közönségnek. A mulatságos darab másik női szerepét Fehér Olga játszotta és énekelte kifogástalanul. A férfiak közül nagyon tetszetek Ferenczi, Virág, Várdy, Kellér.

(*) **Burrián vendégszereplése.** Burrián Károly tenorista, aki pár évvel ezelőtt szerződésszegéssel vált meg Operánktól s azóta a drezdai udvari opera tagja, — hír szerint — október havában több estén át vendége lesz a budapesti Operaháznak. Mészáros Imre igazgató, aki a kitűnő énekest annak idejében fölfedezte és dalszínházunkhoz szerződtette, megegyezett vele a szerződés részleteire nézve, aminek következeképp Operánk közönsége legjobb szerepeiben fogja visontlátni a nálunk is nagy népszerűségnek örvendő tenoristát. Valószínű, hogy a vendégszereplés viszonzásául az Operaház beszünteti Burrián ellen a pörös eljárását, amelyet távozásá után szerződésszegés miatt indított ellene.

Kapható, míg a készlet tart, egyedül;

ÖRÖM Y SÁNDOR

levélpapír-áruházában,
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 17. szám.

Világ-rekord!!

100 darab egész finom csontlévélpapír, 100 darab színes bélésű borítékkal összesen 200 darab. Egy korona 20 fillér. 1000 drb. Kohinoor cigarettá-hüvely ragasztás nélkül 2.10 K. Vidékre csak utánvétel, vagy a pénz beküldése mellett. 144 darab I. osztályu alumínium-lóll 1.80 K.

Világ-csoda!!

144 darab II. osztályu alumínium-lóll 1.20 K. Csomagolás nem lesz számítva. 144 darab III. osztályu alumínium-lóll 90 fillér.

(*) **Novák Ilona vendéglátéka.** A Magyar Színházban bemutatkozott „Vig özvegy“-ek hosszú sorát valószínűleg Novák Ilona, az eperjesi színház primadonnája zárja be, aki szépen és kedvesen játszta a sokak által játszott parádés szerepet. A vendég csinos megjelenésű, jó hangú színésznő, aki biztosan mozog a színpadon. Játékban, énekben semmivel sem maradt mögötte elődeié és becsületesen rászolgált a tapsra, amely precíz előadott énekszámait és a fölönasvégeken felzúgott. Partnere Ráthonyi Ákos volt, akit mint mindig, a régi szeretettel üdvözölt a közönség.

(*) **Mahler új szerzeményei.** Mahler Gusztáv, a bécsi udvari opera távozó igazgatója, visszatért Bécsbe, ahol ideiglenesen még átveszi az opera ügyeinek intézését. Nyári pihenése alatt elkészült legújabb szerzeményével s készen hozta magával háza a „nyolczadik szimfónia“ partitúrát, amely — hír szerint — egy Faust-szimfónia. Mint Mahler Gusztáv minden szimfonikus műve, úgy ez az új alkotása is abszolút programzene, melynek alapeszméjül „Faust halála“-t választotta Mahler. Új művét Amerikában fogja dirigálni először, Conriednál való new-yorki vendégszereplése alkalmából, amelyet január végén kezd meg.

(*) **Balassa Bálint emléke.** A Felsőmagyarországi Közművelődési Egylet Csorbatón iratos követ kíván szentelni Balassa Bálint, a szomszédos Híbbén paroldó vitéz poéta emlékezetének. Az emlék sorát Berczik Árpád intézi, aki Csorbatón nyaralva, kiválasztott a fő partján örökös egy természetes, nagy sziklát. Ennek a hallgató óriásnak keblére mélyítik bele az emléksoros bronzablát. Az emléksorok megírására Szávay Gyulát kérték fel, ki a következő Balassa-verseket akrosztikont írta:

Balassa Bálintnak szép emlékét őrzöm,
Andalgok a régi vitézi időkön,
Lovagok sok tettén, szerelmi esetén,
Aranyszéli felhők esőnek eredtén,
Fasfészek nevelte, sas vala a lelke,
S amikor akarta: turbókölő gerle,
A kardja véres volt, a lantja virágos
Baldogtalansága dicsőséggel páros.

(*) **Joachim-emlékünnap Berlinben.** A berlini filharmonikusok október 14-én Nikisch Artur vezetésével hangversenyt rendeznek Joachim József emlékezetére. Az orgona-előjáték után Wittenberg Alfréd, Joachim tanítványa, a mester magyar hegedűversenyt adja elő. Messchaert János Bach és Brahms szerzeményeit fogja énekelni, akiknek Joachim volt a legjobb interpretálója. A hangversenyt Beethoven „Eroica“-ja zárja be.

(*) **Gróf Andrassy Böcklin-képe.** Gróf Andrassy Dénes, a műpártolásáról ismert főúr, jelenleg külföldön utazgat és minden alkalmat felhasznál arra, hogy kép és ritkasággyűjteményét múlkincsekkel gyarapítsa. Legújabbban Böcklinnek, a híres festőnek egy képét szerezte meg, mely a nagy mesternek egyik legnevezetesebb alkotása.

FŐVÁROS.

(*) **Az óbudai zsidótemető tolka.** Ugy vagy két éve nagy vita támadt az új óbudai temetői telek megvételének a kérdése körül. A főváros a Bécsi-ut és az esztergomi vasut mentén elterülő teleket több mint fél millió koronáért megvette az új temető céljaira. A főváros közgyűlésén a vétel ellen szavaztak Vázsonyi és hívei, de az akkori többség a telek megvétele mellett döntött. Szabó József bizottsági tag megfélembreztette a közgyűlés határozatát, amelyet azonban az akkori belügyminiszter jóváhagyott. Most érdekes fordulat állott be, amennyiben a mérnöki hivatal jelentése szerint az említett és a főváros által több mint fél millió koronáért megvásárolt telek úgy közegészségi, mint közlekedési szempontból temető céljaira használhatatlan. Az érdekes kérdés legközelebb kerül a tanács elé.

(*) **Ésküttétel.** A tavasszal megválasztott tanárok és tanítónők csütörtökön, augusztus 29-én a tanácsülésen teszik le a hivatalos esküt.

(*) **Le a füsttel!** Budapestben egy liga van most alakulóban, mely hadat üzen a füstnek. Az alakulóféltben levő liga „füsttelenes ligának“ nevezi magát és közhírré teszi, hogy a liga tervezési munkálatai már annyira előrehaladtak, hogy az érdeklődők gyűlését már a jövő hónapban biztosan megtarthatják. A mozgalomban való részvételre műszaki előkészítések, hivatalos funkcionáriusok és orvosok mellett sok lelkes városi bizottsági tag jelentkezett, hogy Budapest füsttelentésének a kérdését lehetőleg előbbrevigyük. Az előkészítő-bizottság tájékoztató céljából meghoztatja a londoni füsttelenes liga alapszabályait és egyéb nyomtatványait és ezenfelül a nagyobb külföldi városokhoz megkeresést intéz aziránt, hogy a füst leküzdésére irányuló rendszabályokat megküldjék az eddigi tapasztalatokra vonatkozó megjegyzések kíséretében.

SPORT.

Budapesti nyári meeting.

— Kilenczedik nap. —

A nyári meeting mai kilenczedik napja a könnyeseknek kedvezett, miután az első és második futam kivételével minden favorit csufosan vereséget szenvedett és a meglepetések egymást érték. A nap főszámában, a 10,000 koronás Budapesti díjban — tekintve az Elnöki díjban mutatott kiváló formájára — Caramel óriási favorit volt, azonban ma az a Horkay, mely a multkor messze mögötte volt, legyőzte. A következő futam, az Augusztusi handicap már a román színek diadalát hozta, miután a versenyt általános meglepetésre az általunk jelölt Hazlemini nyerte meg s több mint 10-szeres quotát juttatott csekély számu hieveinek. A többi futamban is következetesen lemaradtak a favoritok és így a mai napon a bookmakerek bőséges kárpótlást nyertek eddigi veszteségeikért.

Részletes eredmény a következő:

I. **Vigasz-díj.** Díj 3000 korona. Táv. 1800 méter. 1. Mauthner V. 3é pm Laxenburg 45 kg. (Vivian). 2. Meichl T. 3é pk Blüdes Glück 41 kg. (Pulaj). Könyven félhosszal nyerve. — Tot. 10:15.

II. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Távolság 1400 méter. 1. Meichl T. 6é sher Rendetlen 49 kg. (Gulyás). 2. Péchy A. 3é sk Mirko 43 kg. (Guttman). 3. Br. Üchtritz Zs. 3é pk Geb achit 43 kg. (Baumgartner). Futott még: Arató (Pretzner). Könyven egy hosszal nyerve, öt hosszal harmadik. — Tot.: 10:17, 40:44.

III. **Budapesti-díj.** Díj 10,000 korona. Táv 2800 méter. 1. Szemere M. 5é sm Horkay 63 kg. (Taral). 2. Herczeg Morouzzi Gy. 4é pm Caramel 62 kg. (Carslake). 3. Jaross S. 3é stpk Useful 54 kg. (Heidt). Futottak még: Formidable II. (Krouzil), Medve Jankó (Southey). Könyven négy hosszal nyerve, hat hosszal harmadik. — Tot.: 10:29, 40:40.

IV. **Augusztusi handicap.** Díj 6000 korona. Táv 1000 méter. 1. Hg. Morouzzi Gy. 6é pk Hazlemini 45 kg. (Gulyás). 2. Mautner V. 3é pk Mataswitha 51 kg. (Vivian). 3. gr. Sigray A. 3é pk Grey Tick 55 kg. (Carslake). Futottak még: Beau merite (Taral), Muse (Janek), Tábornok (Miles), Ito (Szente), Blizzard (Pis), Matterhorn (Smejda), Monthalon (Krouzil), Nanus (Kisziváth), Napsugár (Klimscha), Bogdanowka (Baumgartner), Kondor (Peschka). Könyven két és fél hosszal nyerve, rövid fejhosszal harmadik. — Tot.: 10:116, 40:152, 150, 162.

V. **Nyeretlen két évesek díja.** Díj 3000 korona. Táv. 1000 méter. 1. Báró Üchtritz Zs. sk Dinorah 51 kg (Müller). 2. Gróf Batthyány E. pk Menotte 51 kg (Baumgartner). 3. Gróf Pejácsevich A. pm Miltiad 56 kg (Pretzner). Futottak még: Bouquet (Paul), Palotás II. (Fries), Rodostó (Walkington), Kellner (Wivacil), Casserolard (Gulyás), Vae victis (Southey), Arvaleány (Vivian), Ezres (Mattl), Langau (Martinkovich), Gagyula (Taral), Ziska (Guttman). Könyven egy hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. — Tot.: 10:80, 40:104, 68, 74.

VI. **Nyeretlen két évesek eladóversenye.** Díj 2000 korona. Táv. 1000 méter. 1. Gróf Festetich T. sk Remény 51 kg (Baumgartner). 2. Gróf Wenckheim D. fm Alomlító 53 kg (Carslake). 3. Blaskovich E. sk Ne félj 46 kg (Kisziváth). Futottak még: Frau Model (Tausz), Flowerseller (Pretzner), Liliom (Taral J.) Fetis (Paul), Bojtár (Lipták), Markos (Hujber), Lisbeth (Cockeram), Vilja (Guttman), Duchesse (Müller), Marionette (Csernovszky). Könyven négy hosszal nyerve, fejhosszal harmadik. — Tot. 10:52, 40:94, 174, 316.

VII. **Eladók handicapja.** Díj 2000 korona. Táv. 1600 méter. 1. Edlinger C. fhdn. 3é pk Pirók II. 47 kg. (Taral J.). 2. Luczenbacher M. 3é pk Ravenna 51 kg. (Fries). 3. Blaskovich E. 3é sk Kupecz 54 kg. (Carslake). Futottak még: Diana II. (Klimscha), Patina (Walkington), Seenympe (Pretzner), Kártyás (Kisziváth). Biztosan másfél hosszal nyerve, két és fél hosszal harmadik. — Tot.: 10:52, 40:54, 48, 56.

(*) **Baden-Baden gyepén** ma került dűlőre a 36,000 márkával díjazott Zukunfts verseny, mely — mint egy táviratunk jelenti — a favorit Sauge Pourpre (O'Connor) könnyű győzelmével végződött. A francia két éves mögött a két német ló, Horizont II. és Dinas foglalták le a helyeket, míg a versenyben még Longchamps, Conte Bleu és Azote vettek részt. Tot.: 10:22. Helyre: 10:15 I., 75 II.

(*) **A Hunnia Szent István-díja.** Ma este tartotta meg a Hunnia Csónakázó-Egyesület házi szkiif-versenyét a Keller István által 1903-ban alapított

Szent István-díj serlegért. Az indulás az upesti hidtól történt, 6 óra 4 perczkor. Összesen 11 induló volt az 5800 méternyi távolságra. Az indítás az egyesület motor-gőzcsónakjáról történt. Az indulást a gőzszip fűtőanyagával jelezték. Indítók voltak: Botzenhardt Ferencz és Seffer Béla. A versenyt kísérő pályabírák voltak: Vuk Mihály, Takáts Ignác és Szabó Miklós, míg a versenybírói tisztet a következők töltötték be: gróf Teleky Géza, Pásztély Jenő, Gyenes László, Csathó Aurél és Paur Géza. Az eredmény a következő: Első Horváth Árpád (17 percz és 25 másodpercz), második Lázár László, harmadik Benke Miklós, negyedik Planer Jenő. A mindvégig érdekes lefolyású versenyt szépszámu, ad hoc összeverődött közönség nézte végig, amely a győzteseket élénken megéljenezte. A verseny után a klub tagjai lakomára gyűltek össze a Hunnia klubházában.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **A Hau-pör utóhangjai.** Dr. Dietz, Hau védője terjedelmes periratot dolgozott ki a karlsruhei esküdtbírószámára. A periratban, amelynek czime „Erkölcsi megokolása az 1907. július 22-iki halálos ítélet ellen benyújtott perújítási kérelmemnek“, többek között a következőket mondja:

1908. május 13-án körülbelül négy óráig tartó beszélgetésem volt Hau asszonnyal. Megvallom, hogy Hau asszony férje „bűnét“, amely miatt meg kell válnia az élettől, nem abban látta, hogy meggyilkolta anyját (amiről nem volt meggyőződve). Az alatt, hogy férje bűnös, ő azt éreztette, hogy háta mögött Baden-Badenbe utazott, hogy ott Olga testvérelével, akivel már régóta trafikált, találkozzék; ezzel ő tudtára adta, hogy ráunt. Többszörös kísérleteimre, hogy az öngyilkosságtól visszatartsam, mindig ezt adta feleletül:

— Doktor ur, én roncs vagyok. Én már sem mire sem vagyok jó, megöregedtem, nincs bennem pikáns vonás, szellemem, eszem sídcs már, még a gyermek is zsarnokoskodik felettem, utjában vagyok a fiataloknak.

A védő ezután ismét végigjut az eseményeken s azt az álláspontot foglalja el, hogy Hau csak azért utazott Baden-Badenbe, csak azért használt álszakállt s mindazt, ami a gyilkosság gyanujába keverte, csakis azért követte el, hogy a kontinensről való elutazása előtt még egyszer láthassa Molitor Olgát. Elmondja, hogy milyen botorul járt el Hau ezzel az utjával s így fejezte be. Órákig csavargott Baden-Badenben, mert nem volt, akivel Olganak üzenhessen s így nem volt más hátra, mint az öreg Molitorénak telefonálnia, hogy Olga mellől rövid időre eltávolítsa. A telefonbeszélgetés délutáni 5 óra 45 perctől 5 óra 47 perczig tartott. Igen, csakhogy Olga elkísérte anyját a postára s végre is, Hau belátva, hogy Olgával nem találkozhatik, kénytelen volt azonnal elutazni Badenből.

Dietz azzal végzi hatalmas periratát, hogy ma ártatlanabbnak tartja a szerencsétlen ügyvédet, mint valaha s hogy a halálítélet megváltoztatását s a felmentést az abszolút szükségesség parancsának tartja.

§ **A Központi Előlegező Bank ügye.** A Központi Előlegező Bank ellen tegnap tartott csődnitási tárgyaláson tudvalevőleg 8 napi halasztást adott dr. Beck Károly tárgyaló bíró a csődkerő felek s a bank jogi képviselőjének, dr. Gonda Jenőnek közös kérelmére a megkezdett egyezkedési tárgyalásokra való tekintettel. A mai napon Pfeifer Leo kereskedő és Sonnenfeld Jetti maganzónó közös kérvényben 4000, illetve 16,000 korona követelésük alapján kérték a csőd megnyitását a szövetkezet ellen. A bíró azonban, tekintettel a tegnap adott halasztásra, ezen tárgyaláson is halasztást adott s elrendelte a csődkervények egyesítését s újabb tárgyalási határnapul szeptember 2-ik napját tűzte ki.

§ **Topits Zoltán szabadlábán.** Zomborban ma délelőtt Topits Zoltánt 15,000 korona biztosíték mellett a királyi tábla szabadlábra helyeztetni rendelte.

Nyilt-tér.

(E rovatban közöltétek nem vállal felelőséget a szócikkekért.)

Rohitschi, Styria-forrás' gyógyvíz

Gyomorfekély és gyomorgörcs,
Bright-lóle vese kór
Orvosias ajánlva
torok- és gégehurut
gyomor- és bélhurut
hugysavas üledék,
Kisűnd
gyógyeredmény,
csukorbetegség,
májbajok
ellen.

Nagybani raktár:

Hoffmann József, Budapest, Báthory-utca 8.

Bécsi egészségügyi kiáll. 1906. Állami díj, díjazottaké, aranyérem
SERRAYVALLO CHINABOR - VAS
 SAL, gyöngéke-
 dőknek és lábbado-
 dókknak kitűnő
 izü

Kapható
 a gyógyszerárakban K. 2.60 és 4.80-as palaczkokban.

KÖZGAZDASÁG.

Ipari kötvények Ausztriában. Az ipar nagyarányú tökeszükséglete már régóta arra ösztönzi a hitelintézeteket, hogy új módokat keressenek az igények kielégítésére. Már régebben felmerült az a terv, hogy a záloglevelek és egyéb kölcsönkötelezők mintájára ipari kölcsönkötvényeket bocsásanak ki a bankok. A kötvények biztosítására ebben az esetben nemcsak az iparvállalatokra való bekebelezés, hanem azok nyereségében való részesedés is szolgálna. Ausztriában az utóbbi időkben felmerült ez az eszme és pedig olyan formában, hogy az *Oesterreichische Bodenkreditanstalt*, mely Ausztria legjelentékenyebb pénzintézeteinek egyike, az alapszabályok olyan módosításával lépett az április 26-án megtartott rendes közgyűlés elé, hogy ilyen kölcsönkötvényeket kibocsáthasson. Ez az intézet tudvalevőleg a jelzálogüzlet mellett nagy alapítási tevékenységet fejt ki s ezek az alapítások hiteligényeik tekintetében is jelentékenyen igénybe veszik a bankot, de velejár ezzel a körülménnyel az is, hogy nagy összegek immobilizáltak a vállalatokba. Ezen akart segíteni a bank, midőn ipari kötvények forgalomba hozásával akart könnyíteni érdekeltiségén. Az említett közgyűlés elfogadja az ipari kötvények kibocsátására, illetőleg az alapszabálymódosításra vonatkozó javaslatot, ezután az ügy az illetékes miniszterium jóváhagyása alá került. A miniszterium — amint lapunkat Bécsből értesítik — most hagyta jóvá a kérdéses határozatot, bár a bank ma aligha fog élni a befektetési piac vigasztalan helyzeté közepele az újfajta kötvények kibocsátásával.

Afriai vendégek Aradon. Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak motorainak és a motorközlekedés tanulmányozására — mint értesülünk — Afrika legdélibb részéről, Transvaal-ból Aradra érkezett Robinson Alfréd, a johanesburgi kereskedelmi kamara elnöke és Moyo Róbert, a délafrikai vasutak igazgatója. A vendégeket dr. Fábry Sándor vezérigazgató személyesen kalauzolja. Az afrikaiak néhány napig tartózkodnak Aradon.

Egy vállalat kedvezőtlen üzleteredménye. A Magyar Minimax gyár r. t. 1906-ban alakult 200.000 korona alaptőkével, oly célból, hogy a „Minimax” tüztöltési készülékeket gyártsa s azokat meghonosítsa. A társaság első üzletéve nem valami kedvező volt, amennyiben a mérleg 1207.52 korona veszteséget tüntet fel. A mérleget szeptember 14-én terjesztik az egybehívott közgyűlés elé. Egyszermind a felügyelő-bizottság új választás alá kerül.

Országos kiállítás Kolozsvárott. A kolozsvári kamara körében egy országos kiállítás rendezésére folyik agitáció. A kiállítás, amely Magyarország főleg keleti részének és székely vidékeinek ipari és mezőgazdasági produktumait volna hivatva bemutatni, 1910-ben nyílna meg. A kiállítás rendezésének élére maga a kamarai elnökség állana és bevonnák a keleti Magyarország összes kamaráit. Ezek közbejöttével a kiállítás rendezési módjainak megbeszélésére kamarai ankétet is fog egybehívni a kolozsvári kamara.

A Länderbank volt igazgatói. Már korábban megemlékeztünk arról, hogy azoknak a veszteségeknek, melyek a Länderbank londoni fiókját érték, igazgató-menedzsment lett a következménye. A londoni fiók két igazgatóját Leonhardt-ot és Bloch-ot érte ez a sors s a két igazgató rövidesen elhagyta állását. A két faczér pénzember, — amint London-

ból írják — most áthajózik az újvilágba, hogy ott banküzletet nyissanak. Talán itt több sikerrel operálnak majd, mint ahogyan a Länderbank londoni fiókjánál.

Szakértő egy Festetich-uradalom parcellázásánál. Annak idején részletesen megemlékeztünk az *ollári Festetich* uradalom parcellázásáról. E parcellázáshoz a földmivélségi miniszter — mint értesülünk — szakértőnek Apáti László zalaegerszegi erdőmestert bízta meg.

Takarékpénztárak és letéti bankok Kínában. A kínai kormány nemrégiben elhatározta, hogy állami pénzintézeteket létesít. Ezek az intézetek a „Földmivélségi, kereskedelmi és ipartügyi minisztérium takarékpénztárak és letéti bankjai” címet fogják viselni és a kormány felügyelete alatt állnak majd. Magánosok részéről már 500.000 tael gyűlt egybe a pénzintézetek céljaira. A főtelep Shanghai-ban lesz, fiókok pedig Pekingben, Tientsinben, Kantonban, Futschauban és Hankauban. A pekingi fiók — hir szerint — bankjegyeket is fog kibocsátani.

Nemzetközi petrolonkongresszus. Bukarestben szeptember 5-én tartják meg a nemzetközi petrolonkongresszust, melyre a világ minden országa küld képviselőt. A Magyar Földtani Intézet *Telegdi Roth* Lajos főgeológussal képviselteti magát. A kongresszussal kapcsolatosan több kisebb-nagyobb kirándulást fognak rendezni.

Magyar vállalkozás Amerikában. Egy amerikai magyar lap a következő hirt közli, ami tengerentúli véreink vállalkozó szelleméről tanuskodik:

Steubenville-ben 40 magyar bányász egyesült és megalapította az első magyar bányatársulatot az Egyesült-Államokban: Magyar Szén-Társulat, angolul: Magyar Coal Co. czéggel. Az új társulat megvásárolta a Wabash Coal Co. birtokát Hope-dalant amely 600 hold szénterületből, rakodóból, boltból áll. A vételár 155.000 dollár volt. Más, mint magyar, itt munkát kapni nem fog; de mindaz, aki munkát kap, tartozik részvényessé is lenni.

Érdekes, hogy Amerikába szakadt magyarjaink kollektív alapon fognak hozzá a vállalkozáshoz s a részvényesek egyuttal munkásai is lesznek az új társaságnak.

A rézlemezek árszállítása. Az egyesült osztrák és magyar rézművesek — amint Bécsből jelentik — a rézlemezek alapárát 285 koronáról 275 koronára szállították le, míg a finomabb áruk árát 295 koronáról 285 koronára mérsékelték.

Vidéki pénzintézeti hírek. Az utóbbi napokban ismét két új részvénytársasági pénzintézet alakult a vidéken. Pélmonostorban „Pélmonostor és vidéke takarékpénztár r. t.” czéggel 100.000 korona alaptőkével, míg Zimonyban egy 1.000.000 korona tőkéjű intézetet alapítottak „Zimonyi takarékpénztár r. t.” czéggel. — Tőkéjüket emelték: a *Nagyszőlősi hitelintézet r. t.* 150.000 koronáról 300.000 koronára; a *Syrmier Spar- und Es-compte A.-G.* (Vukovár) 160.000 koronáról 320.000 koronára. — Végtül Fiumében egy új szövetkezet alakult nyílt számlakövetelések leszámítására a Forgalmi bank r. t. égisze alatt *Könyv-követelés leszámítási szövetkezet* czéggel.

Nagy fizetési képtelenség Békéscsabán. Békéscsabáról jelenti tudósítónk, hogy vármegyeszerte nagy feltűnést keltett a város legnagyobb 40 év óta fennálló fűszerkereskedésének, a *Décsey* József czégnél fizetési képtelensége. A cég ügyvédjének, dr. *Kulpin* Ferencnek bevallása szerint az összes passzívák 650.000 koronára rúgnak. Ebből 255.000 korona az árutartozás. A leszámított váltók összege 357.000 korona, a jelzálogtartozás pedig 70.000 korona. Ezzel szemben az áruaktár értéke 83.000 koronára, az üzleti adósság tartozásának összege pedig 290.000 koronára tehető, melyből 70.000 korona kétes követelés, az ingatlanok és értékpapírok összege pedig 73.000 korona. A cég által bevallott 650.000 korona passzívával szemben tehát csak 376.000 aktíva áll fedezetül. A *Décsey*-czég a csőd elkerülése érdekében egyezségi ajánlatot tett a hitelezőknek, akik ma tartanak értekezletet. A *Décsey*-czégnél néhány nagyváradi pénzintézet is érdekelve van.

A morva-osztránvidéki szénmunkások mozgalma. Röviddel ezelőtt megemlékeztünk arról, hogy Ausztria egyik fontos szénvidékén a munkások sztrájkba készülnek lépni. A mozgalom azonban — amint Bécsből jelentik — más fordulatot vett, amennyiben a munkások a bányatulajdonosok részéről legutóbb tett engedményeket elfogadhatónak találták s így a sztrájk, melyre mindkét részről erősen készültek, abbamarad. A tárgyalások folyamán a bányatulajdonosok ahhoz a külföldi

is eredménnyel használt módszerhez fordultak, hogy a munkások követeléseinek lényegesebb részét elfogadták, de ezzel szemben kikötötték, hogy a munkásoknak nincsen joguk két éven belül újabb béremelési követelésekkel előállni. Ilyformán az általános-sztrájkotól, melynek kitörése küszöbön állott, most már nincs mit tartani. Remélhető, hogy a békés megegyezés egy-két napon belül megvalósul.

New-York város kölcsöne. Éppen azon a helyen fordulnak most a pénzpiacokhoz egy nagyobb számba kölcsönrel, ahol leginkább feszült a pénzpiac. New-York város szándékozik most — amint onnan jelentik — *negyven millió dolláros* kölcsönt felvenni. Az aláírási felhívást szeptember 10-én teszik közzé; a kölcsönt 4 1/2 százalékos alapon akarják kibocsátani.

Nemzetközi automobil kiállítás. A Magyar Automobil Club igazgatósága gróf *Zichy* Béla Rezső elnökle alatt ma értekezletet tartott, amelyen elhatározta, hogy a magyar automobil ipar fejlesztése szempontjából a jövő év május havában Budapesten nagyszabású nemzetközi automobil kiállítást rendez. Az értekezlet megalakította a kiállítás rendező-bizottságát is, amely az akciózt vezeti.

Nagy bukás Miskolcon. A *Miskolci Napló* írja: Napok óta városzerte beszélnek egy nagyobb bukásról, amely a miskolci piaczon fordult elő. A hir akként szól, hogy *Schwarz* Ede megkereskedő, akinek üzlete a Buzavásár-téren van, fizetési zavarokba jutott és a fenyegető csőd elől Amerikába vitorlázott. *Schwarz* Ede bukásánál értesüléstünk szerint az összes miskolci pénzintézetek kisebb-nagyobb összeggel érdekelve vannak. Egyedül a Miskolci Hitelintézet nincsen érdekelve. A váltótartozások körülbelül 170—180 ezer koronára rúgnak. — Arutartozás alig van. A passzívakkal szemben, hir szerint, összesen tízezer korona értékű aktívák szerepelnek áruban. Ezenkívül vannak váltókkal fedezett kintlevőségek. Amde éppen ezeknél a váltóknál beszélnek bizonyos manipulációról, amelyet állítólag *Schwarz* Ede követett el. Arról van szó, hogy a megszökött kereskedő igen sok váltónál az összeget „*korrigálta*”. Például 18 koronás váltóból 218 koronás váltót csinált. Vannak olyan váltók is, ahol az aláírások vannak hamisítva. Komoly kereskedői körökben leginkább — és joggal, — azon csodálkoznak, hogy egy olyan kis, jelentéktelen magkereskedő, mint *Schwarz* Ede, hogyan tartozhatik bankoknak közel 200.000 koronával. Hir szerint alkudozások vannak folyamatban a kiegyezés iránt. Más hírek szerint pedig a legközelebbi időben kimondják a csődöt.

A tanoncmunkakiállítás díjainak kiosztása. A budapesti férfiszabó ipartestület tanoncmunkakiállításának díjait vasárnap délelőtt tíz órakor fogják kiosztani.

A közlegelők érdekében. Darányi földmivélségi miniszter felhívta a gazdasági tudósítokat, hogy fokozottabb éberséggel kísérjék figyelemmel, hogy a közlegelők eredeti rendeltetésükre fenntartassanak. A legsúlyosabb bajok ott mutatkoznak, mondja felhívásában a miniszter, ahol a közlegelőket felosztás és felbontás folytán teljesen elvonták eredeti rendeltetésüktől. A közlegelők ily megszüntetése rövid ideig biztosít ugyan némileg fokozott anyagi hasznot, azonban rendszerint bekövetkezik az állattenyésztés visszaesése s ezzel karöltve legfőképpen a kis gazdák anyagi romlása, mert különösen a szegényebb birtokos osztály alig képes közlegelő hiányában az állattenyésztés terén valamit produkálni. Bár az 1894. XII. t. cz. 12. §-a elrendeli, hogy a közlegelők felosztásához és eredeti rendeltetésétől való elvonásához a földmivélségi miniszter engedélyre szüktessék, mégis több esetben megtörtént és megtörténik, hogy — ha telekkönyvileg nem is — tényleg azonban felosztják és idegen célokra használják fel a közlegelőket a miniszteri engedély megszerzése nélkül. Minthogy a földmivélségi minisztérium minden tudomására jutott esetben a szükséghez képest intézkedik a legelők visszaállítására és okszerű kezelésé iránt, a gazdasági tudósítók sikerrel munkálhatnak közre, ha állandó figyelemmel kísérik, hogy a birtokossági és községi vezető elemek helyesen kezelik-e a közlegelőket, nincsenek-e a legelő jövedelmezőségét veszélyeztető mulasztások, a közlegelő kellő ápolásban részesül-e s végül nincsenek-e egyes legelők vagy legelőrészek minden engedély nélkül történt felosztás által idegen célokra használva? A gazdasági tudósítók tapasztalataikhoz képest a

fordultak, keszebb ré-
tték, hogy
éven belül
ani. Ilyfor-
törése kit-
i. Remél-
két napon

a helyen
gyobbza-
lt a pénz-
— amint
s kölcsönt
ber 10-én
s alapon

Aplo írja:
nagyobb
ordult elő.
megkeres-
van, fize-
csöd elől
bukásánál
pénztinté-
e vannak.
érdekelve.

A passzi-
er korona
kivül van-
nde éppen
s manipu-
követett
kereskedő

ta". Pél-
áltót csi-
aláírások
körökben
lálkoznak,
kereskedő,
k bankok-
alkudo-
ránt. Más
kimond-

sztása. A
czmunka-
z órákor

dmivélés-
dósítokat,
yelemmel,
re fenn-
mutatkoz-
ahol a
n teljesen
gelők ily
némileg
erint be-
s ezzel

romlása,
os osztály
enyésztés
XII. t. cz.
sztásához
z a föld-
eges, mé-
meg-
m is —
czélokra
eri enge-
dmivélés-
tott eset-
legelők
a gazda-
közre, ha
tokossági
szelik-e a
elmezősé-
elő kellő
-e egyes
ly nélkül
sználva?
képest a

szükséges tennivalókra figyelmeztessék a birtokos-
ságok, illetve a községek vezetőit s szükség ese-
tén a hatóság, sőt a földművelésügyi miniszternek
figyelmét is hívják fel, hogy a mutatkozó bajokat
megszüntethesse

A szénpiacról. A porosz államvasutaknak egy
várható állítólagos intézkedéséről számolnak be
külföldi jelentések, mely előreláthatólag még job-
ban megdrágítja a porosz szén árát. Ugy hírlik, a
porosz államvasut felfüggeszteni szándékozik a
kőszén és koks kivételes tarifáját. — Az angol
piacra is egyre drágul a szén ára, mit a kiviteli
vám megszüntetésének tudnak be. A diószén ára
az utóbbi napokban 4 shillinggel, 20 shillingről
24 shillingre emelkedett.

A mezőgazdasági érdekképviselet rendezése. A
mezőgazdasági érdekképviselet törvényhozási uton
való rendezése ügyében Darányi Ignác földmive-
lésügyi miniszter még május havában 12 kérdő-
pontot intézett az O. M. G. E.-hez azzal, hogy a
vidéki gazdasági egyesületek véleményét, illetve
válaszait bekérje s a maga véleményével hozzá
feltekerje. A válaszára felhívott 54 törvény-
hatósági gazdasági egyesület közül 37 válaszolt
eddig meglehetősen egyértelműséggel, mert a beér-
kezett válaszok nagyobb része az O. M. G. E. által
elfoglalt álláspontra helyezkedett. A vidéki gaz-
dasági egyesületek közül 37 a kötelező tár-
sulás, 27 pedig a kerületi kamarai rendszer
mellett foglalt állást. A mezőgazdasági kamarák
jövendelmeké a kataszteri tisztajövedelem után
számított maximális 1 százalékos kamarai illetéket
kivánnak kivetni, melynek csökkentését a földadó
terhére kiutalandó állami állandó kamarai segély-
ből remélik. A mezőgazdasági kamarák életbelép-
tetését valamennyi gazdasági egyesület azonnal
kivánja s a nagytöbbség a kamarák mellett mint
ezek működésének kiegészítőjét a szabad társulás
alapján szervezkedett gazdasági egyesületeket
továbbra is fenntartani óhajtja.

A háziipar fellendülése. Az utóbbi időben két-
ségtelen jeleit lehet tapasztalni a háziipar fellen-
dülésének. Bácsbodrog megyében *Zabik* László
gazdasági háziipari megbízott kezdésére 21 házi-
ipari termelőszövetkezet alakult, mely szövetkeze-
tek már a télen 510.000 korona értékű tárgyat
készítettek és értékesítettek. Az összes bácskai
háziipari szövetkezetek tagjai munkásemberek. Da-
rányi földművelésügyi miniszter minden egyes szövet-
kezetnek 1000—1000 K. államsegélyt, a bácsme gyei
háziipari akcióra 30.000 korona államsegélyt
engedélyezett, ezzel lehetővé tévén azt is, hogy a
szövetkezeteknek 10.000 korona forgó tőke álljon
rendelkezésére, melyből a munkálkodó háziiparo-
sok készítményeikre előleget kapnak, míg azt a
szövetkezetek középpontja nem értékesíti. A köz-
pont tagjai a feketehegyi, földvári, kereszturni,
bácsordasi, bácsszentmártoni, dunacséfi, gombosi,
hódsági, jánosalmi, katymári, kishegyesi, martono-
si, moholi, óbecsei, ókéri, sajkásgyörgyei, sem-
lini, titeli, ujvidéki és kulai szövetkezetek.

Arató-ünnep. Darányi Béla miniszteri tanácsos,
gazdasági főigazgató, Tök községhez tartozó
Anyácsa pusztai birtokán e hó 25-én arató ünne-
pély volt. Az uraság a munkásokat megvendé-
gelte és a tőki cigánybanda és a zsámbéki rezes
banda hangjai mellett késő estig táncz volt.

Bosznia és Hercegovina 1906. évi külkereske-
delmi forgalma. A bosnyák-hercegovinai országos
kormány „Bosznia és Hercegovina 1906. évi
külkereskedelmi áruforgalmának főeredmé-
nyei” című kiadmánya az eddig is éven-
ként közreadott idevágó kimutatásokkal azo-
nos formában jelent meg. A bevezetés az
áruforgalom feltüntetésére rendelt statisztikai
szolgálat szervezetét ismerteti. Az I. fe-
jezet az állatforgalmat, az előző évek adataival
összehasonlítva, a II. fejezet egyéb áruknak külső
forgalmát súly szerint, a III. fejezet az országnak
összes külkereskedelmét a forgalomba került
áruknak koronákban kimutatott értéke szerint tar-
talmazza. A kiadmány befejezését 6 nagyobb táblá-
zat képezi, úgynevez. I. az 52 csoport és 168
árunem szerint kimutatott 1906. évi külkereske-
delem mennyiségének és értékének átnézete, 2. a
bevétel, 3. a kivitel összehasonlítva az előző évek
(1902—1905) idevágó eredményeivel; 4. az
1902—1906. évi áruforgalom mennyiségének és
értékének nyerstermények és gyártmányok szerinti
csoportosítása, 5. a bevétel, 6. a kivitel értéke
1903—1906. években (az áruforgalom értékének
megállapítása először 1903. évben eszközöl-
tett. V. Mint főnyeremény megemlítendő, hogy
a bevétel 92 millióról (1905. évben) 109 millió

koronára, a bevétel 96 millióról 117 millió kor-
nára emelkedett, annak dacára, hogy az állat-
kivitel jelentékenyen csökkent. A legfontosabb be-
viteli áruk liszt, ruha- és fehérmű, vas- és
aczelárak, gyapotszövetek, kávé, bőrárak, gépek
stb.; a kivitelben első sorban fűszerárak, szarvas-
marha, aszaltszilva, vas és aczel, gabona, irhák
és bőrök stb. szerepelnek.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

Ma a készáru-piacra jó volt a kínálat és a
kereslet is megfelelt, mert malmaink elég jó vé-
telkedvet tanusítottak; elkelt 40.000 mm. 10 fillér-
rel drágább árakon. Rozs 10—15 fillérral drágább,
zab 5 fillérral drágább, tengeri tartott. Az amerikai
tőzsdék magasabb tudósításai nyomán a hangulat
a határidőpiacra nálunk ismét szilárd volt és az
árfolyamok újabb emelkedésben részesültek; kü-
lönös szilárdságot kölcsönözött az üzletmenetnek a
szilárdabb effektívület és azon lázas kereslet,
mely ugyszólván az összes cikkek irányában ki-
fejezésre jutott. A forgalom ennek következtében
nagyon élénk maradt és úgy látszott, mintha nem
is lenne kilátás visszaesésre, mignem az üzlet
későbbi folyamán nyereségrealizálásokra, valamint
nem kielégítő berlini tudósításokra az árfolyamok
az összes cikkekben visszaestek. Egyelőre szilárd
a hangulat, mert a külföld szilárd magatartása
arra készíti a spekulációt nálunk is, de azt tart-
ják, hogy a jelen viszonyok mellett nagy hátvédje
nincs az áraknak és eltűnik, amidőn a legelső
idegravitáló nagyobb buzatételt megveszik. Ten-
gerire változatlanul jó hírek érkeznek és helyen-
kint már törni kezdik; a korai igen jól fizet, míg
a kései gyengébben.

Elatott:

0-buza. Tiszavidéki: 100 mm. 79.5 kg. 23.30
korona, 100 mm. 79 kg. 23.50 korona, 200 mm.
78.3 kg. 23.30 korona, 150 mm. 77.5 kg. 23.10
korona.

Bácskai: 470 mm. 76 kg. 22.50 korona, 100
mm. 78.7 kg. 22.50 korona.

Zentai: 900 mm. 75 kg. 23 korona.
Bánsági: 8000 mm. 75 kg. 22.75 korona,
200 mm. 74.5 kg. 22.40 korona, 1350 mm. 74
kg. 22.40 korona.

Becskeréki: 1000 mm. 78.3 kg. 23.40 korona,
2000 mm. 75 kg. 22.80 korona.

Dunai: 400 mm. 75 kg. 22.40 korona.
Hódmezővásárhelyi: 2000 mm. 78.3 kg. 23.90
korona.

Pádéi: 1836 mm. 79 kg. 23.45 korona, 1600
mm. 77.5 kg. 23.40 korona.

Szenttamási: 1700 mm. 75.5 kg. 23.20 korona.
Raktári: 2000 mm. 78.3 kg. 23.40 korona,
1000 mm. 78.3 kg. 23.40 korona.

Uj buza. Tiszavidéki: 100 mm. 79.5 kg. 23.30
korona, 1100 mm. 79 kg. 23.40 korona, 1000
mm. 79 kg. 23.40 korona, 1000 mm. 77.5 kg.
23.40 korona, 300 mm. 78.5 kg. 23.30 korona,
150 mm. 78.5 kg. 23.20 korona, 300 mm. 78 kg.
23.40 korona, 2500 mm. 77.5 kg. 23.40 korona,
500 mm. 78 kg. 23.15 korona, 300 mm. 78
23.20 korona, 100 mm. 78.2 kg. 23.10 korona, 200
mm. 78 kg. 23.05 korona, 300 mm. 78 kg.
23.10 korona, 1500 mm. 77.3 kg. 23 korona,
300 mm. 77 kg. 23 korona, 100 mm. 77 kg. 23
korona, 400 mm. 77 kg. 22.80 korona, 300 mm.
77 kg. 22.90 korona, 150 mm. 77 kg. 22.90
korona, 100 mm. 77 kg. 23 korona, 300 mm.
76.5 kg. 22.80 korona, 300 mm. 76.1 kg. 22.70
korona, 100 mm. 76 kg. 22.70 korona.

Pestvidéki: 500 mm. 79 kg. 23.15 korona,
500 mm. 79 kg. 23.10 korona, 100 mm. 78.5
kg. 23.20 korona, 100 mm. 78 kg. 23.10 ko-
rona, 200 mm. 78 kg. 23 korona, 100 mm. 78
kg. 22.90 korona, 200 mm. 78 kg. 22.90 korona,
900 mm. 78 kg. 22.90 korona, 800 mm. 77.5 kg.
23.20 korona, 100 mm. 77.5 kg. 23 korona, 200
mm. 77.5 mm. 22.70 korona, 100 mm. 77 kg.
22.90 korona, 250 mm. 77 kg. 22.80 korona, 600
mm. 77 kg. 22.80 korona, 300 mm. 76 kg. 22.75

korona, 200 mm. 77 kg. 22.75 korona, 200 mm.
77 kg. 22.55 korona, 300 mm. 76 kg. 22.55
korona, 400 mm. 76 kg. 22.80 korona, 300 mm.
76 kg. 22.50 korona, 200 mm. 76 kg. 22.80
korona, 150 mm. 76 kg. 22.70 korona, 200 mm.
76 kg. 22.70 korona, 200 mm. 75 kg. 22.70 ko-
rona.

Bácskai: 500 mm. 77.5 kg. 23.20 korona,
120 mm. 76 kg. 22.60 korona, 500 mm. 76 kg.
22.70 korona.

Felsőmagyar: 500 mm. 78 kg. 22.80 korona,
200 mm. 78 kg. 22.80 korona.

Kalocsai: 1500 mm. 77.3 kg. 23 korona.

Pancsovai: 1080 mm. 75.8 kg. 22.50 korona,
530 mm. 75.2 kg. 22.30 korona.

Zentai: 950 mm. 75.5 ó 23 korona, 560 mm.
76.5 új 23 korona.

Arpa: 500 mm. 15.20 korona, 200 mm. 15.10
korona, pp.

Zab: 100 mm. 16.60 korona, 100 mm. 16.40
korona, 150 mm. 16 korona, kpf. par.

Rozs: 200 mm. 19.10 korona, 600 mm. 19.10
korona, 400 mm. 19 korona, 600 mm. 19 ko-
rona, 200 mm. 19 korona, 200 mm. 18.90 korona,
kpf. par.

Az árak 100 kg.-kint koronaértékben értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1907. augusztus 25-től augusztus 26-ig.

	Érkezett:	Elszállított:
Buza	43065	4582
Rozs	3501	3729
Arpa	10159	8435
Zab	14797	8186
Tengeri	5533	4177
Liszt	819	18257
Korpa	300	3331

A határidőpiacra kötöttet:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza októberre 11.66, 11.65, 11.69, 11.61, 11.65.
Buza 1908. áprilisra 12.07, 12.10, 12.05, 12.11, 12.03.
Rozs októberre 9.98, 9.99, 9.93, 9.97, 9.88.
Zab októberre 9.32, 9.26.
Tengeri szeptemberre 0.—, 0.—.
Tengeri 1908. májusra 6.97, 6.98, 6.92.

Déli 1 órákor zárulnak:

Buza októberre — — — — — 11.58—11.59
Buza 1908. áprilisra — — — — — 12.03—12.04
Rozs októberre — — — — — 9.89—9.90
Zab októberre — — — — — 8.25—8.26
Tengeri augusztusra — — — — — 6.90—6.91
Tengeri 1908. májusra — — — — — 6.92—6.93

Délután forgalom.

Délután lanyhább irányzatra az árak is el-
gyengültek.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

októberi buza 11.53—11.54
áprilisi buza 11.98—11.99
októberi rozs 9.84—9.85
októberi zab 8.23—8.24
auguszt. tengeri 6.89—6.90
májusi tengeri 6.88—6.89

Értéktőzsde.

A szilárd alapirányzutat kiterjedt a mai forga-
lomra is. Támaszkodva igen kedvező külföldi, fő-
leg pedig amerikai jelentésekre a spekuláció
minden téren élénk tevékenységet fejtett ki, ami
az árfolyamok tetemes emelkedésében kifejezésre
is jutott. Nemzetközi értékek közül Osztrák-ma-
gyar államvasuti részvények és a két hitelrészvény
részestültek nagyobb figyelemben és jóval maga-
sabb árfolyamon záródnak. A helyi értékek piacán
is élénk vételkedv mutatkozott és a hangulat
mindinkább kedvezőbbé válik. Leginkább favori-
zálták a Városi vasut és a Közúti vasut részvé-
nyeit, az előbbieket 5, az utóbbiak 3 koronával
magasabb árfolyamon kerültek ki a forgalomból.
Emelkedett még Fővárosi takaréki 10, Pesti ma-
gyar kereskedelmi bank 5, Budapesti gőzmalom
20, Magyar fegyvergyár 5 és Adria hajózási rész-
vények 6 koronával.

Fischer és Társa villamos cégtábla vállalat
VI. ker. Szerecsen-utca 37. sz.
Telefon 49—77.

Előzőzsde.

Az előzőzsde élénk üzlet mellett szilárd volt. Köttek: Osztrák hitelrészvény 630.25—631.75, Magyar hitelbank 735.50—737.50, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 471.50—473.—, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 442.—, Osztrák-magyar államvasut 644.—647.50 Déli vasut 153.75—, Rimamurányi vasút 525.—, Magyar koronajáradék —, Közúti vasut 529.—531.50, Városi villamos vasut 277.—279.—. Hazai bank —.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 631.25—631.50, Magyar hitelbank 737.—737.50, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 472.—473.—, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 442.—442.50, Osztrák-magyar államvasut 647.—647.50, Déli vasut 153.50—154.—, Rimamurányi vasút 525.—525.50, Magyar koronajáradék 92.15—92.20, Magyar aranyjáradék 109.50—110.—, Közúti vasut 530.—531.—, Városi villamos vasut 278.—278.50.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde tartott árfolyamokkal szilárd volt. Köttek: Osztrák hitelrészvény 630.50—631.25, Magyar hitelbank 736.—737.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 472.50—473.—, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 442.—444.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 152.—, Rimamurányi vasút 525.25—526.25, Magyar koronajáradék —, Magyar aranyjáradék —, Közúti vasut 530.—530.50, Városi villamos vasut 276.25—

Helyi értékekben kötették: Hazai bank 272—272.50, Magyar kereskedelmi r.-t. 602.—602.50, Konvertált sorsjegy 141. Hazai sorsjegy 109.50, Újlaki téglagyár 308—310. Budapesti gőzmalom 1500.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 630.—630.50, Magyar hitelbank 736.—736.50, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 471.50—472.—, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 441.50—442.—, Osztrák-magyar államvasut 646.50—647.—, Déli vasut 152.—152.50, Rimamurányi vasút 525.50—526.—, Magyar koronajáradék 92.20—92.25, Közúti vasut 529.50—530.—, Városi villamos vasut 276.—276.50.

Prémium-üzlet: Díjbiztosítások osztrák hitelben holnapra 4—5, nyolcz napra 8—10 K, szeptember végére 20—22 K.

Utózőzsde.

Az utózőzsde magasabb berlini jegyzésekre szilárd maradt.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 630.—631.—, Magyar hitelbank 736.—737.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank —, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. —, Osztr.-m. államvasut 646.—647.50, Déli vasut 152.—152.50, Rimamur. vasút 525.—525.50, Magy. koronajáradék —, Magy. aranyjár.—, Közúti vasut —, Városi villamos vasut —.

3 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 631.—631.50, Magyar hitelbank 736.—737.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 471.—471.50, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 441.50—442.—, Osztrák-magyar államvasut 647.50—648.—, Déli vasut 152.50—153.—, Rimamurányi vasút 525.50—526.—, Magyar koronajáradék 92.20—92.30, Magyar aranyjáradék 109.50—110.—, Közúti vasut 529.50—530.—, Városi villamos vasut 276.—50 277.—.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, augusztus 27. (Az Egyetértés távirata.) Az északamerikai piacokon és Londonban az árfolyamok ismét emelkedtek, Párisban ellenben az irányzat nyugodt és az árfolyamok változatlanok; az itteni piacon a javulás megszűnt, mert a konzum teljesen tétlen és csak elvétve fordultak elő kötések kisebb tételekben. Rozsban élénk kereslet mutatkozott és irányzata a budapestivel egyértelműen szilárdult, árfolyama pedig 50 fillérrel emelkedett.

Takarmányárak csöndesek, tengeri és zab árfolyama változatlan. Árpában az üzlet jelentéktelen, de irányzata kedvező.

Jegyzetelt 50 kg.-ként:
Buza: tiszavidéki 12.50—12.60 kor., új 10.85—11.90 kor., mosoni és győri, 11.05—11.35

korona, új tótfelvidéki és csepeli 10.95—11.50, új déli vasuti 11.10—11.35, új marchfeldi 11.10—11.40 korona.

Új rozs: tótfelvidéki 9.85—10.05 korona, csepeli 9.80—10.05 kor., pestmegyei 9.95—10.15, különféle magyar 9.75—10 kor., osztrák 9.80—10.— korona.

Arpa: morvaországi 9.25—10.— kor., marchfeldi 8.70—9.50 korona, bécsvidéki 8.50—9.40 korona, tótfelvidéki 8.25—9.90 korona, csepeli 8.25—9.65 korona, mosoni és győri 8.10—9.25 korona, budapest—mohácsi 7.40—8.25 korona, déli vasuti 8.10—9.25 korona, tiszavidéki 7.40—8.25 korona.

Magyar tengeri: 7.30—7.50 korona, cinquantin 7.85—8.15 korona.

Magyar közepes zab 8.55—8.80 korona, elsőrendű 8.70—8.90 kor., válogatott 8.85—9.20 kor., új 8.50—8.85 kor.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, augusztus 27. Ma az előzőzsden kedvező hangulat uralkodott, mi főleg a nemzetközi pénzvizonyok kedvező megítélésében és az angol bankhoz befolyó nagyobb arany mennyiségben leli magyarázatát. Nagyobb helyi vásárlások történtek a vezető papirokban, különösen államvasuti részvényekben, magyar és osztrák hitelrészvényekben, alpesi bányarészvényekben és az egyes kisebb bankok részvényeiben, amelyek mindegyike ennek következtében nagyon emelkedett. Az általános szilárdság az előzőzsde végéig tartott.

11 órákor záródnak:

Osztrák hitel. 631.—, Magyar hitel. 737.—, Länderbank —, Allamvasut 647.25 —, Déli vasut —, Alpesi bányatársulat 580.—, Rimamurányi 524.50, Májusi járadék 96.05, Magyar koronajár. 92.15, Orosz érték —, Török sorsjegy 181.50, Német márka 117.50.

A déli tőzsde tartózkodva nyílt meg.

1/4 órákor jegyeztek:

Osztrák hitel 630.75, Magyar hitel 737.—, Länderbank 419.—, Unio-bank 530.—, Allamvasut 647.50, Angol-bank —, Bankverein —, Déli vasut —, Gőzhajó 991.—, Alpesi bányarészvény 589.—, Májusi járadék 96.05, Magyar koronajáradék 92.15, Török sorsjegy 181.50, Német márka 117.50, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 524.50, Orosz járadék 82.70, Keleti vasutak —, Skoda —.

Bécs, augusztus 27. (Osztrák értékek zárlata.) 4 2/3 százalékos papír-járadék 96.05, 4 százalékos osztrák arany járadék 114.90, 1860-as sorsjegy 146.75, Osztrák hitelsorsjegy —, Angol osztrák bankrészvény 298.50, Bécsi Bankverein 526.75, Osztrák-magyar bank 1786.—, Déli vasut 152.50, Dunagőzhajózási társaság 989.—, Dohány részvény 408.50, Cs. kir. arany (vert.) 11.36, Német bankváltók 117.45, Osztrák Lloyd 414.—, 4 2/3 százal. czist járadék 96.10—96.76, Osztrák koronajáradék 92.20, 1864-es sorsjegy 237.—, Osztrák hitelintézeti részvény 630.25, Union-Bank 530.75, Osztrák Länderbank 418.90, Osztrák-magyar államvasut 642.25, Elbavölgyi vasut 414.25, Alpesi részvény 590.25, 20 frankos 19.57, Londoni váltóár 240.82, Lipótkohó —, Töröksorsjegy 181.25, szilárd.

Bécs, augusztus 27. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 109.60, Tiszai és szeg. kölcs. sorsjegy 138.50, Magyar hitelbank részvény 737.25, Magyar leszámítoló és váltó részvény 471.—, Rimamurányi 524.—, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 407.—, Magyar koronajáradék 92.50, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 91.90, Magyar nyer.-k. sorsjegy 186.—, Kassa-Oderberg vasut részvény —, Magyar jelzálogbank 441.—.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, aug. 27. (Tőzsdejelentés.) A newyorki tőzsde tegnapi jó magatartása és a londoni magánleszámítolási kamatlábnak 1/8%-kal való csökkenése 4 1/2%-ig, végül a kontinentális tőzsdék tegnapi szilárd hangulata a tőzsde megnyitására kedvezőleg hatott és szilárd irányzatot eredményezett. Erre és ezzel kapcsolatban az ultimoliquidáció sima lefolyása következtében bank és bányarészekben visszavásárlásokat eszközölt a spekuláció. Bankok egyes esetekben 3/4%-kal emelkedtek. Osztrák hitelrészvények bécsi jelentésekre javultak. Orosz bankrészvények fedezésekre 1 3/4%-kal emelkedtek. A kohórészvények emelke-

dése 3/4—1%, míg német luxemburgiak árfolyama 3 3/4 százalékkal emelkedett. Kőszénrészvények közül harpenelek 2 1/4, gelsenkircheniek 2 1/2%-kal voltak magasabban értékesíthetők. Vasuti részvények közül osztrák értékek bécsi jelentésekre keresettek voltak. Prinz Heinrich vasut fedezésekre szilárd irányzatot követett és emelkedett. Canada Pacific Newyorkkal egybehangozóan 2 1/2%-kal javult, de javultak német és külföldi járadékok is, bár lényegtelenül, hajózási részvények visszavásárlásokra megtartották árfolyamukat. A tőzsdeidő második órájában az irányzat szilárd volt. London a konszolidáció emelkedését jelentette. Az utózőzsde forgalma csendes volt tartott árfolyamok mellett. A készpénzpiac ipari értékei intenzívebb visszavásárlásokra százalékonként emelkedtek. Magánleszámítás 4 3/8, napi pénz 3, utimópénz 4 3/4 és azon alul.

Zárlatok jegyeztetik: 4 2/3 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék —, osztrák hitelrészvény 198.10, Déli vasut 30.25, orosz bankjegyek 216.25, 4 százalékos orosz kölcsön 69.75, Disconto Commandit 167.30, Dinamit-truszt 151.25, Harpeni 190.60, Unifikált török járadék 92.60, 4 2/3 százalékos ezüst-járadék 96.25, 4 százalékos magyar aranyjáradék 92.30, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 138.40, Bécsi váltóár 85.10, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 184.10, Gelsenkircheni 188.80, Laurakohó 219.—, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) augusztus 27. 4 2/3 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.—, 4 százalékos magyar aranyjáradék 92.20, Osztrák hitelintézeti részvény 198.—, Osztrák-magyar államvasut 137.60, Északnyugati vasut —, Bustlehradi vasut —, Londoni váltóár 204.25, Bécsi Bankverein 132.50, Villamos részvény 383.—, 3 százalékos magyar kölcsön 75.20, 4 2/3 százalékos ezüstjádék 97.50, Osztrák koronajáradék 96.35, Magyar koronajáradék 92.25, Osztrák-magyar bank 127.80, Déli vasut részvény 30.20, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.10, Párisi váltóár 814.25, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény 285.—, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) augusztus 27. 4 2/3 százalékos ezüstjádék 97.20, 1860. sorsjegy 148.—, Déli vasut 30.30, 4 százalékos Aranyjáradék 97.40, Osztrák hitelrészvény 198.10, Osztrák-magyar államvasut 138.—, Olasz járadék 102.70, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 92.30, Szilárd.

London, augusztus 27. Angol consol 82 1/2.

Páris, augusztus 27. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 94.75, Osztr. aranyjáradék 97.65, Magyar aranyjáradék 92.10, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről —, 4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 309.—, 5 százalékos marokkói járadék 505.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön 93.85, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 86.50, 4 százalékos Amort. román járadék 1905.—, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 87.40, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 495.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. 94.15, 4 százalékos spanyol járadék 91.10, 4 százalékos unifikált török jár. 94.15, Török sorsjegy 164.75, Török dohányrészvény 435.—, Osztrák föld-hitelintézet 10.48, Osztr. Länderbank 450.—, Magyarjelzálogbank 682.—, Banque de Paris 1428.—, Banque Ottomane 162.—, Osztr. magyar államvasut 650, Déli vasut —, Meridionalvasut —, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 606.—, Rio Tinto 18.99, Sucrerie d'Egypte 30, Tula —, Thomson Houston —, Urikányi kőszén —, Chartered 32.25, De Beers 572.—, East Rand 87.—, Jagersfontein 170.—, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 50.50, Váltó Amsterdamba (rövid) 208.—, Váltó német placzkokra (rövid) 122.68, Váltó Bécsre (rövid) 104.43, Váltó Belgiumra (rövid) 3/4, Olasz aranyváltó (rövid) 1/10, Váltó Svájcra 1/8, Csek Londonra 251.80, Magánkamatláb 3 1/2. Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.**Vásárcsarnok.**

1907. augusztus 27.

(Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése.) A hó vége felé járván, a vevők tartózkodólag viselkednek és a forgalom csendes mederben forgott. Szülő nagyobb tételekben érkeznek és így már csak alacsonyabb árakat lehetett elérni. A szép száraz áru állandóan keresett. Szép körte, ringló, őszibarack jó kereslet tárgya; alma még kevés érkezik. Vaj s turó még mindig csendes. Hagymából a kínálat már fokozott mértékben jelentkezik. Makói fajtájú, érett, közép nagy, válogatott hagymát egész vagonrakományokban azon-

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle rádio activ

Lemándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használata valódi áldás szomorkalásoknak és székszorulásban szenvedőknek. Kapható mindenütt kis és nagy üvegekben. Kizárólag Komáromban.

nal elhelyezhetünk. Tojás az utóbbi napokban szilárdabb.

Mai árak: Husmerek: Helybeli marhahús hátulja 90-150 K, eleje 80-130 K, vidéki borjú, bőrben...

Vad: Óz 1.60-1.80 K, szarvas 80. 1.- K, vaddisznó... K kg.-ként egészben, nyul nagy 3.-3.60 K, nyul stüldő 2.-2.60 K...

Baromfifélék: Élő rántani való csirke 1.30-1.80 K, sütni való 1.50-2.40 K, kacsza sovány 2.80-3.80 K...

Tejtermékek: Tevaj (centrifugált) I. 2.10-2.30 K, II. 1.80-2.- K, főzővaj (köptült) 1.40-1.60 K...

Türolásgélék: Burgonya (vaggonáru) sárga 4.00-6.- K, rózsza 3.-5.- K, fehér... K, kifli 7.-10.- K...

Szállalékos árak: Dél-keleti vasút, Dél-nyugati vasút, Magyar államvasút, Magyar...

Gyümölcsfélék: Szőlő oporto 24-30-ig, egyes 30-60-ig, szagos 36-60 fillér kg.-kint. Alma válogatott elsőrendű áru...

Vegyesárak: Bor és szesz italokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Mész 1.0-1.20 K kg.-kint...

Tojás: bácskai 75-80 K, erdélyi apróbb áru... K, meszes... K eredeti lédánként (1440 drb)

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbánya.

Budapest, augusztus 27-én. (Hivatalos tudósítás.) Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónként 400 kilogrammon felül)...

Sertésállomány: 1907. évi augusztus 25. napján volt készlet 38506 drb., 1907 aug. hó 26-án felhajtott 92 darab...

Sertéskonsumvásár.

Budapest, aug. 27. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 562 darab sertés, 131 darab stüldő, - darab...

malacz. Mai napi felhajtás 630 darab sertés, - darab stüldő, - darab malacz, összesen 1192 darab sertés, 131 darab stüldő, - darab malacz. Eladatott 940 darab sertés, 26 darab stüldő, - darab malacz...

VIZÁLLÁS.

augusztus 27. augusztus 28. augusztus 27. augusztus 28.

Table with columns for location (Ján, Duna, Morva, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszná, Laborea, Ung) and price (m é t e r) for various goods.

Franczia, Magyar, kötelez-lasv járat-309. 4 százalékos szállalékos szállalékos szállalékos kincstári adék 1907. 4 százalékos sorsjegy sztrák föld-). Ma-1428. ar állam-asut Hartmann e d'Egypte r, Uríkányi 72.-, East al Consojs Váltó Am-sz placzkra 43. Váltó tó (rövid) ra 251.80,

3 óra hozza. Komáromban.

Table with columns for Buza, Egyéb gabonaneműk, Burgonya, Faj, and various sub-categories with prices.

Table with columns for Allamadoosság közkölcsonók, Záloglevelek, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalak, and various sub-categories with prices.

Table with columns for Pénz, Ár, and various sub-categories with prices.

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1907. augusztus 27-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az idő tulnyomóan derült, száraz. A hőmérséklet emelkedett és maximuma Orsován 29 C°, minimuma Árvaváralján 5 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Derült, száraz és meleg idő várható.

Table with columns: Allomás, Legnagyobb hőmérséklet, Hőmérséklet csökkenés, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmérőköltség.

Szerkesztői üzenetek.

Aradmegye. A választás eredménye sajnos igazolja, hogy fejtegetései valóban a helyzet és a viszonyok tökéletes ismeretéből fakadnak.

Egy dal. Amint látja, hoztuk.

P. Gy. Kolozsvár. Ez idő szerint sajnálattal nem tehetjük.

S. J. Zádorfalva. Sziveskedjék a Pesti izr. Jótékonyági Nőegylethez felvilágosításért fordulni.

B. H. Ez még kissé sablonos, de kapunk még mi onnan jobbat is.

S. L. Csak a póstyéni iszapot tessék használni, de semmi esetre a jelzett szert. Ennek csak hólyagszivó hatása van.

M. I. Sókut. Egyedül az 5096/34. sz. jószívsors-jegyét sorsolták ki 4 koronával, a többi nem nyert.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos.

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 27. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kovács Gergelyné Zolnay Erzsébet okleveles tanítónőt a mezőúri községi jellegű gazdasági ismétlő iskolához rendes gazdasági szaktanítónővé, Dávid Katalin gyorokcsángótelepi állami elemi iskolai állandó helyettes tanítónőt ugyanezen állami elemi népiskolához, Hullin Antal okleveles tanítót a gajdéli, a Vlasicz Mátyás és Spinler Gyula krassovai róm. kath. felekezeti elemi iskolai tanítókat a krassovai, Tihanyi Jenő ócsai róm. kath. elemi iskolai tanítót az istvánfalui, Máté Emma kisbudaki állami elemi iskolai állandó helyettes tanítónőt ugyanezen állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítónőkké, Antal Imrét az orsz. m. kir. Zeneakadémiához szolgárá, a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök a gopspici adóhivatalhoz Markovics János belovári adóhivatali ellenőrt első osztályú adóhivatali ellenőrré, a buziási adóhivatalhoz Főgel Abraham csongrádi adóhivatali gyakornokot adótitkárré ideiglenes minőségben, Zavilla Arnold félkőhőmérőnköi szakot végzett főiskolai joghallgatót ideiglenes minőségű bányagyakornokká, Schaller Ferenc brassói lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számvakornokká a brassói pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétséghez; a kereskedelemügyi miniszter Tóth Dezső miniszteri irodaségét vezető miniszteri irodatiszté, Gerő Félix és Marczin György igazolványos, altiszteket a vezetése alatt álló minisztériumhoz hivatalsszolgákká; a földmívelésügyi miniszter a vezetése alatt álló minisztériumhoz Nuszer János államtudort ideiglenes minőségű díjtalan miniszteri fogalmazó-gyakornokká; a debreczeni ítélőtábla elnöke Buzáth Jenő máramaroszigeti törvényszéki díjtalan joggyakornokot segélydíjas joggyakornokká; a győri ítélőtábla elnöke dr. Peregi Ödön győri lakos, ügyvédjelöltet a győri ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká, Udvarhelyi Ubul és Keresztes József díjtalan joggyakornokot a győri ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká; a soproni pénzügyigazgatóság Soos Károly soproni lakost vámgyakornokjelöltté a soproni fővámbihivatalhoz és a dési törvényszék elnöke Szombathelyi Péter dési törvényszéki fogházort a dési járásbíróshoz IV. osztályú hivatalsszolgárá nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Katona József lugosi állami főgimnáziumi rendes tanárt a budapesti VII. ker. állami külső főgimnáziumhoz, Lenkei Géza póstyéni lakos állami elemi iskolai tanítót a göröcsöni, Méhes Endre borsai állami elemi iskolai tanárt az izaszacsi, Berde Vilmos brullyai állami elemi iskolai tanítót az ágostonfalvi, Magdó István ágostonfalvi állami elemi iskolai tanítót a szentágotai és Szabó János szentágotai állami elemi iskolai tanítót a brullyai állami elemi iskolához jelen minőségében áthelyezte.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Geiger Sándor csurgói lakos Hegedűsre, kiskoru Dörner Pál székesfehérvári lakos Kovácsra, Brückler Gyula felsőrégi lakos Bátorra és kiskoru dr. Venetianer Frigyes szegedi lakos családi nevének Vinczére kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Kövén (Gömbövrám.) és Pthrygön (Szabolcsvármegye) postamasteri állásra szeptember hó 6-ig; — az alsókubini pénzügyigazgatóságnál pénzügyi titkári, fogalmazói, előadó főbiztosi, fogalmazó-földadó nyilvántartási biztosi, irodavezetői, két iroda-

tiszt, kataszteri írtárt kezelő irodatiszti és hivatalsszolgái; a székeludvarhelyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétség nélküli számvakornoki, a hőmező-vásárhelyi és csongrádi adóhivatalnál díjas, a munkácsi adóhivatalnál pedig díjtalan gyakornoki állásra 2 hét; — Szélszegen (Szilágyvárm.) postai ügynöki és Zenta városánál kertész állásra 3 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

KEZIMUNKA ES HARISNYA. BÉRCZI D. SÁNDOR. Budapest, Király-utca 4. szám. Victoria nagyiparos.

GUMMI. Valódi francia és amerikai óvó különlegességek. KELETI J. orvos-sebész mű-Budapest, IV. Koronaherceg-utca 17.

Midennemű férfi és női nemi betegségek. DR. KAJDACSY. Budapest, VI. Andrássy-ut 13. sz.

Magyar királyi államvasutak. Érvényes 1907. évi május hó 1-től.

Közvetlen vonatösszeköttetés

Table with columns: Páris-Ostende-Wien-Budapest-Belgrád-Sófia és Konstantinápoly (Mette Orsova-Bukarest-Constanza és Konstantinápoly) között, Páris-Basel-Zürich-Innsbruck-Wien-Budapest, Berlin-Budapest, Budapest-Belgrád (Salonki)-S. fia és Konstantinápoly között.

szere... nemrég... szony, a... szat sem... len vérfag... kintve, eg... iramban... rá, hogy... megsarkan... lo szép le... nyakába... reptilt. Az... látták a h... de mire... együtt felt... hol a pás... jenzessel... kedetének... csakhamar... A szép le... az ijazzás... az ügyess... napon ijá... nősen cse... nyitva az... édes anyj... látott, mel... Thorn kis... vad a köv... CSE

KÜLÖNFÉLÉK.

D a l.

Este volt már, késő este.
A szememre nem jött álom.
Elmentem a házatokhoz;
Ott tán nyugtom megtalálom.

Ablakodban virág díszlett,
Szegejt, rózsát, liliomszál —
Amelyiket én kerestem:
Közöttük te ott nem voltál.

Vártam, vártam s míg remegve
Lestem, nem hallom-e lépted,
Te az alatt benn' a házában
Kezed másnak eligérted.

Bokor Elemér.

(Egy szép leány hőstettel.) Kolorado államban nemrég megtörtént, hogy Thorn Benlah kisasszony, a környék ünnepeit szépsége semmi rosszat sem sejtve, lovagolt át a hidon, amikor hirtelen vérfagyasztó bögés riasztotta meg és hátratekintve, egy megvadult bikacsordát látott sebes iramban közeledni. Minthogy nem volt reménye rá, hogy a hid tulsó végét még idejében elérje, megsarkantyuzta lovát és a következő perczben a ló szép lovasával együtt, ki mindkét karjával a nyakába kapaszkodott, merész ivben a folyóba repült. Az odasiető pásztorok megdöbbenéssel látták a hölgyet lovával eltűnni a habok között, de mire leérték a partra, a szép leány lovával együtt felbukkant a vízből és a part felé uszta, hol a pásztorok a hősi leányt örvendező éljenzéssel fogadták. Thorn kisasszony hősi cselekedetének híre hamar elterjedt a környéken és csakhamar kitudódott, hogy nem ez az első hőstette. A szép leány rendkívül ügyességre tett szert az ijázasban, de áldja is érte az istent, hogy ezt az ügyességét megszerezte. Amikor ugyanis egy napon ijájjával a hátán hazatért, a ház olyan különösen csendesnek és elhagyatottnak látszott. Benyitva az ajtót, meghűlt ereiben a vér, mert alvó édes anyja mellett az ágyon egy óriási jaguárt látott, mely farkát mérgesen csóválta ide-oda. Thorn kisasszony érezte, hogy a vérszomjas fenévad a következő perczben már édes anyja testébe

fogja mélyeszteni körmeit, csendesen felhuzta tehát ijájt és mielőtt még a jaguár észrevette volna, hegyes nyíl röpült a levegőn át, mely a jaguár szívébe fúródott. Eleinte el se akarták hinni, hogy a fiatal lány ennyi lélekjelenlétre és bátorságra volt képes, de a következő héten már kézzelfogható bizonyítékát adta hősiességének egy rablócsapat ildözésénél, mely a környék biztonságát már hetek óta veszélyeztette.

(A verobok barátja.) Ismert alakká lett Párisban Pol Henrik nyugalmazott postahivatalnok. Mintegy tizenöt évvel ezelőtt szabad óráiban nagy előszeretettel etetgette a verebeket, galambokat a Tuileriák kertjében. Így lassanként annyira megszokták őt a madarak, hogy karjaira, fejére szállottak és ott csicseregtek, turbékoláltak s ették a magot minden féltékenység nélkül a tenyeréből. Pol egyes verebeknek, melyeket bizonyos jelekről a többiekől megkülönböztetett, tréfából nevetek adott s néven szólította őket folytonosan. Idővel annyira vitte, hogy az illető madarak, ha nevükön szólította őket, mintegy parancssóra lerepültek hozzá s különféle mozdulatokat végeztek, táncoltak, amint Pol parancsolta. Verebek, galambok egyformán engedelmessékedtek hívásának s Pol naponként megjelenik kis barátai közt tele zsebbel és tele marokkal. Mindenkor nagy tömeg veszi körül és bámulja a bizalmas viszonyt, melyben a madarak barátjukkal állanak.

(Az állatok kíváncsisága.) Egy francia természetbúvár megfigyelés tárgyává tette az állatok kíváncsiságát. Szerinte a kíváncsiság bizonyos fejlettségre vall, mert csak a magasabbrendű állatoknál észlelhető. Az emlősök és a madarak folyton kíváncsiskodnak. A kutya például, ha először lát valamit, alaposan körülszimatolja. Általában minden iránt érdeklődik és a legapróbb dolog is fölkelti figyelmét. A kecske is kíváncsi, de még inkább az a zerge. Ezt a gyönyөгjét hasznukra is fordítják a zerge-vadászok. Rendszerint fehér zsebkendőt tesznek egy sziklára. A zerge messziről meglátja és természetesen odamegy és megvizsgálja, ezalatt pedig a vadász vigán lelőheti. Valamennyi állat között a legkíváncsibb a majom. Még a félelem sem akadályozza abban, hogy kielégítse a kíváncsiságát. Darwin is kísérletezett a majommal. Papírba csomagolva egy ártalmatlan élő kigyót helyezett el a londoni állatkert egyik majomketerczében. A majmok sokáig kerülgették a mozgolódó kigyót, míg végre az egyik nekidurálta magát, óvatosan szétnyitotta a papírt és mikor meglátta a kigyót, tüstént elfutott. A többi majom

azután sorba közeledett hozzá és miután egy rövid pillantást vetett rá, mind eliramodott. A bambán bámészkodó tehén is nagyon kíváncsi. Emmer, a természettudós, kedves történetét meséli róluk. Mikor egyszer egy legelőn rajzolt, az ott legelő tehének köré gyülekeztek és nézegették a vázlatot. Olyan közel merészkedtek hozzá, hogy bottal kellett őket visszakergetni. Mikor aztán meggyőződtek arról, hogy mit is tud az emberi teremtmény azzal a vékony pálcácskával a papíron alkotni, szépen odébb álltak és tovább legelésztek.

(Ehető föld.) Japánban már régóta ismeretes egy agyagfajta, melyet a szegényebb néposztály táplálékul használ. Ez a különös eledel vörös színű, igen lágy, zsíros fogású és rágás közben a homoknak semmi nyoma közte. Azok szerint, akik már izlették, olyan érzést kelt az emberben, mintha nagyon zsíros ételt ennék. Azok, akik vele élnek, vékony darabokat vágunk belőle, nyílt tűznél megsütik és úgy eszik. Egy angol utazó újabban Új-Zélandból hozott ilyen ehető anyagot, melyet ott ember és állat egyaránt kedves eledelnek tart. Egy vegyész megvizsgálta a szokatlan eledelt s kimutatta, hogy abban vajmi kevés tápláló anyag van. Mindössze ugyanis egy és háromnegyed százalék szerves anyag van benne s nyolcz és egynegyed százalék klorkáli, vagyis konyhasó és ezzel hasonlatos összetételű anyag. Hogy mi van az anyagban ennyival és szerényen, azt nem lehet tudni, de a japánok nagyon szeretik.

(Táplálkozás nyáron.) A test rendes hőmérséke 37 fok, egy pár fok eltérés már nagy veszedelmeket rejt magában, de szerencsére a test a saját melegét maga szabályozza. Ez az anyagcsere útján történik. A test melegének legényegesebb tényezője a táplálék. A nyári melegben nincs szüksége a testnek arra, hogy melegét saját működése által is fokozza. Nyáron a testnek sokkal kevesebb hőegységet kell táplálék alakjában magába felvennie, mint télen és a fölösleges melegnek, hogy a test egészséges maradjon, el kell távoznia. Ez a kipárolgás és a vele járó lehűlés útján történik, de sokkal kevesebbet izzadnánk, ha a forró napokban az ételeket jobban megválogatnánk és mértékletesebbek volnánk. A friss főzelékek és gyümölcsök sokkal kevesebb hőt fejlesztenek ki s ezeknek tehát a nyári táplálkozásban nagy szerepet kell játszani, míg a sok hűvös lehetőleg kerülendő.

CSENDES OTTHONOK.

— REGÉNY. —

Írta: K. LARSEN.

Az ilyen elszámolások férfi és nő között és a végeredmény — mind divatos a könyvekben. Előbb azonban a szerzők, — akik egy könyvet megírtak, hogy bizonyíthassanak — jól kipróbálják.

Az életben az ilyen elszámolások férfi és nő között nem vezettek máské, minthogy felhagytak vele és egymás karjába borulnak, mert hát nem is gondolták azt olyan komolyan. Vagy pedig kellemetlen igazságokat mondanak egymásnak és haragban válnak el; ez azok számára volt, akik szélylyel mennek. A legtöbb azonban kibékül egy véletlen alkalommal, amely a beszélt dolgokkal semmi vonatkozásban sincsen.

Ahányszor Antónia megpróbálkozott, hogy egy kevésbé ilyen értelemben beszéljen, mely ugy hangzott, mintha indifferens emberekről volna szó — a férj mindig ő volt fölényben, sokkal nagyobb volt a gyakorlottsága, hogy gondolait szóban kifejezze, találobb megjegyzései voltak, rögtön és csattanós replikákkal fegyverezte le Antóniát, aki nem talált mindjárt szavakat a feleletre, ámbár biztosan érezte, hogy neki van igaza. Amit a másik mond csak üres szalmacsépelés, tisztán szóművészet, gondolatok összerakása, ahogy vesztünek.

Nem, igazán lehetetlenség férfiakkal ilyen módon beszélni. Ahelyett, hogy segítenének rajtunk, amit eredileg akarunk, olyan mentegőtődző beszédet kezdenek, mert esetleg egyről vagy másról panaszkodva beszélünk. Egy perczig sem fér az a fejtükbe, hogy eszünk ágában sem volt őket megtámadni.

Férfiak ilyenfajta elszámolások elől szeretnek kitérni s kevésbé szeretik, mint az asszonyok.

Őket nem fojtogatja a sirás és nem is tudnak ebből kifolyólag olyan ésbontóan szerencsétlenekké lenni, mint az asszonyok. Ezzel aztán elvesztették az asszonyok a csatát és csak egy kis vigasz után vágyódnak, amelyet csak a férfiak adhatnak meg. Hacsak valami kegyelemféle cirógatás és csokolózás nem válik belőle . . .

Mégis el kellett érkeznie annak az időnek, hogy Antónia valamilyen módon széttépje azt a láthatatlan fátyolt, mely közte és a férje között szövődött. Most azonban még nem volt hatalma hozzá és mindig későbbre odázta el azt.

Leginkább úgy gondolta keresztülvihetőnek, ha Kiar Hanssal megbeszéli, mintegy előkészíti magát reá. Kiar most készült hazajönni külföldi utjáról. Hans Henriknek és neki is a legjobb barátja volt és azáltal, hogy Kiar viszonyát a feleségéhez véle alaposan megbeszélte, különösen közel jutottak egymáshoz.

Kiarban és Antóniában megvolt a művészet indirekte beszélni és egymásnak nagy hasznára váltak. Azaz hogy egyelőre Antónia volt az, aki neki segítségére volt; talán lehetséges lesz, hogy a szerepek felcserélődnek.

Kiar volt az egyetlen, Henrik ifjúkori barátjai közül, aki igazán össze volt kapcsolva az otthonával.

Ha most visszajön, végbemegy majd végérvényesen az elválás a feleségétől. Eppen ez a helyzet volt az, amely Antóniát és Kiar annak idején olyan közel hozta egymáshoz és ezáltal még inkább az asszony, mint a férfi barátjának érezte magát.

Férfiak egymásközt soha nem tudnak ilyen dolgokról ilyen meghíttlen beszélgetni. Hiányát érzik a kölcsönös érdeklődésnek.

Eleinte Antónia erősen küzdött ellene, nem akart beleavatkozni Kiar és a felesége között levő viszonyba, éppen olyan jól ismerte az asszonyt, mint a férfit és a nőt sohasem szenvedhette. Később azonban nem tudott ellentállani, hogy Kiarral ne beszéljen, ki olyan nagyvonalúan érezte a hiányát egy ötlet megértő asszony-

nak. A szeméi, a hangja, olyan esdeklők voltak. Kiar szenvedett és ő nem tudta megtagadni a segítségét.

Es aztán Kiar olyan diszkrétan beszélt, hogy bátran meghallgathatta.

Természetes, hogy Kiar asszony rövid idő mulva meggyűlölte és ostoba híreket hozott róla és Kiarról forgalomba; Antónia azonban nyugodtan, fensőbbéssel tűrte Kiarné dühét.

Mint asszony, nem követett el semmit iránta és ezért nyugodt lelkiismerettel foglatható állást ezen házasság ellen, melyet felbontani kellett.

Az a nő Kiar tönkretette, nem tett soha vele egy egyenlő lépést, hanem mindig saját akarata szerint cibálta vagy ránczigálta jobbra-balra.

Most már csak néhány napig tarthatott, míg Kiar ismét visszaérkezik. Rendkívül érdekes levelek jöttek tőle. Sokszor igen hosszú időközben; de akkor szinte ellenállhatatlanul vonzóak. És Antónia vágyódott utána és jó barátságuk után.

Egyelőre folytatta rövid, de ragaszkodó látogatásait a leányánál, melyek egyformán barátságosak és zárkóztak voltak és leveleket írt Amerikában élő fivérének.

Négy testvére közül már csak ez maradt életben. Egyik fivére, kit Antónia leginkább szeretett, egész fiatal férfi korában halt meg. Niels bátyja bérmlása óta külföldön élt, katonasága után pedig, midőn Antónia még csak tizenkét éves volt, kiment Amerikába.

Csak egyetlen egyszer volt otthon igen rövid látogatásra; de rendszeren írt, minden ünnepre gratulált és egyre növekvő családjának idegenszerű kinézését fényképeit rendszeren elküldötte. Antóniára ezek a képek valami távollevő, nem létező hatást tettek.

(Folyt. köv.)

S Z I N H A Z A K:
Szerdán, 1907. augusztus 28-án

Nemzeti Színház
Zárva

Répszínház
Zárva

Vígyszínház

Déryné Ifjasszony.
Vígjáték 8 felvonásban. Irta Herczeg Ferencz.

Gróf Szepessy Fonyvesi
A grófné T. Halmi M.
Thureozky Herodes
Etelka felesége Haraszthy
Gabi gyámlik Bárdi
Dóányó Varsányi I.
Szentpétery Zsiga Balassa
Szentpétery Zsuzsika Bíró I.
Kilényi Vendrei
Luby Sarkady
Lubyné Kiss I.
Imling Szerémy
Utána

SALOME.
Szinjáték 1 felvonásban. Irta: Wilde Oszkár, Ford.: Szini Gy.

Herodes Fonyvesi
Jochanan Haraszthy H.
Salome Góth
Első zsidó G. Kertész E.
Első katona Szerényi
Második katona Tihanyi
Első nazárenus Gyózi
Második nazárenus Sarkadi
Apród Kóthlószy I.

Kezdeté fél 8 órakor

XIV. ÉVFOLYAM. TELEFON 63-45.

BEIRÁSOK
naponta 9-7-ig a
SOMOGYI MÓR tanár
ZONGORAMŰVÉSZ
államilag képesített okleveles zene-tanár
igazgatósága alatt álló zene-
CONSERVÁTORIUMBAN
VII., ERZSÉBET-KÖRUT 44. SZ.
ZONGORA, ÉNEK HEGEDŰ,
és az összes tanszakokra az ország legkiválóbb
művészei és pedagógusai oktatása mellett.
Prospektussal kívánatra készséggel szolgál
az **Igazgatóság.**

Aki korán kell
aranyat lel
és jól teszi, ha az illatos
szeszszel
masszirozza magát, mert
üditő, frissítő és erősítő.
És nem fog
két szék közt
a pad alá esni az, aki reuma ellen használja az illatos
Alföldi fehér kereszt

FŐVÁROSI ORFEUM
WALDMANN IMRE igazgató. VI., Nagymező-u. 17.

Ma és minden este
MIRANDA
a modern Aphrodite.
GAERTNER-TRIO
fenomenális kéz-akrobaták.
WALTER STEINER
berlini humorista
és 12 különlegesség.
Az előadás kezdete esti 8 órakor.
Jegyelővétel a nappali pénztárnál 10-1 és 3-6 óráig.
A téli kertben reggeli 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenyez.

GIMBALOM
KEZVELOK MIELŐTT BARRHOL IS
VENNENEK KERJENEK ARJEGYZETEK
VARGA ÁRPAD
HANGSZER GYÁROSTOL
MAKO

RÓZSATEJ
kitűnő teint-ápolószer 2 K
balzsamszappan hozzá - 60

OSAN kitűnő fog-ápoló
szájvíz 1 K 70 fillér
Fogpor - 88 K.

TANNINGENE
legjobb hajfestőszer 5 kor.

ANTON J. CZERNY, WIEN, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. I., Wallfischg. Raktár: gyógyszertárakban, parfümeriákban stb.

Vadászok figyelmébe!
- Tulajdonozott raktár miatt 20% engedmény -

1 kőtesővű lancaster fegyver azelőtt 40 K, most --- 33 K
1 kőtesővű lancaster, kakas között kulcsal, azelőtt 60 K, most --- 40 K
1 kőtesővű lancaster, kakas között kulcsal, ezüst betéttel, kis alsó kulcsal, levehető elölgaggal azelőtt 70 K, most --- 50 K
1 buldogg revolver azelőtt 7 K, most --- 6 K

Szállítások csakis utánvétellel. Kapható:
Földesi L. Budapest, Rákóczi-ut 6. sz.

FOLIES CAPRICE.
RÉVAY-UTCZA 18.
Igazgatók: LEITNER és KELETI. Rendező: ROTT SÁNDOR

Újdonság! Ma 9 1/2 órakor Sensáció!
A képviselő ur.
Eredeti bohózat Irta: Kortcs.
Végül 11 órakor! Végül 11 órakor!
„Mundi Rosenkranz auf der Hochzeitsreise”.
Bohózat, Irta: Caprice. Valamint Trebitsch Sándor, Werner Manó és Baura Emil urak új szülő számaikban.
Előkészületben:
„Die Iästige Wittwe”.
Bohózat Irta: Satyr.
Az előadás kezdete fél 9 órakor.
Nappali pénztár 9-11-ig és délután 3-6 óráig.

Michelstädter Utóda
ÓSKÓ GÉZA
BUDAPEST,
IV., Váci-utca 3. sz.

Cipő-különlegességei,
Ászabottárakba talpba vésve.

sós borszeszt a hü Házibarátot.
Mert igaz ugyan, hogy
Ahány ház,
annyi szokás, de az már közös szokás, hogy minden házban található az illatos **leghírnevesebb valódi magas foktartalmu**
Alföldi fehér kereszt + sós borszesz.
mert a legjobb háziszser,
A valódi Alföldi fehér kereszt

sós borszesz
mely páratlan jó hatású és az, aki egyszer megpróbálta használni, soh'se változtatja az életben, mert az
Alföldi fehér kereszt sós borszesz a hü Házibarát.
Legendák szólnak ama
Házibarátról.
Előállítja az
Alföldi Cognacgyár
részvénytársaság
Kecskeméten.
Ő csász. és kir. fensége József főherczeg kamarai szállítója.
Kapható mindenütt.
Postán utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett küld a főraktár:
Léderer Magyar Királyi gyógyszer-tár.
Budapest,
V., Erzsébet-tér, Marokkó-utca 2.
Óriási Próbauveg 40 fillér.
Nagy üveg 1 kor. Egész nagy üveg 2 kor.

SCHMIDT M
szíjgyártó, nyerges és bőrrendés
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 23. sz.
Ajánlja saját gyártmányú kocsizó- és lovasgőz-szerszámjait. Mindennemű utazó és kézi bőröndök, póna, szivar, cigaretták stb. tárczáik - Argyezők bérmotiva.

A világ legjobb
sérvkötőit, haskötőit, mülábat stb.
készít a külföldi első specialitáknál tanulmányozott orvosi működszerész
Vitarius Béla
Budapest, Rákóczi-ut 86. szám.
Nem üzlet. Bent az udvarban földsz. 6.

SZÍNHÁZAK

Szerdán, 1907. augusztus 28-án

M. kir. Operaház

Zárva

Királyszínház

Göre Gábor Budapestön.

Látványos fővárosi életkép, énekek és táncok, 9 képben. Írta Verő György.

Göre Gábor, Lepényi László, Tsch Arpad, Bütyök Elvira, Stancz Francz, Káta cigány, A szanatórium igazgatója, Saroglyás Rud, Hangszergyáros, A lisztos bohóc, A cilindros bohóc.

Uránia Színház

A szíriének hazája.

Kezdeté fél 8 órákor

Magyar Színház

A vig özvegy.

Operetta 3 felvonásban. Írta Leon és Stein, Zenéjét szerzette Lohár Ferencz.

Zéta, Valöncienne, Danlovics gróf, Glavari Hanna, Rosillon Camil, Bogdanovics, Sylvania, Praskovia, Kromow, Olga a felesége, Raul de St Bricho.

Apollo színház

Telefon 08-00.

Nagy tengeri hadgyakorlat Edward király jelenlétében. Indiának támadása. Parmercaid ellen. Ugoifarseny Londonban. Csödbe jutott kalaptűzlet. Gályarabok morész szökése. Budapesti lövésznyak. Szt. István díj lebontása stb.

A La Manche csatornai alagút építése.

Fantasztikus kép a jövőből. Kezdeté hétköznapon 7/8 órákor

Augusztus 30-án nyílik meg újra a

Budapesti Cabaret-Színház (Bonbonniére)

VI., Teréz-körút 28. szám.

Jegyek 6, 4 és 3 koronáért kaphatók: a Cabaret pénztárnál, Zipser és König (Andrássy-út 4.) és a Monójegyirodában (Vigadó-tér 1.).

ŐS-BUDAVARA

FRIEDMANN ADOLF igazgató.

Ma szerdán, augusztus 28-án a nagy varieté színpadon

Nagy nemzetközi női díjbirkózó verseny

12-ik napja.

Mérkőzések és döntőmérkőzések.

Ezenkívül fellépnek a szezon szenzációja

Four Greol Belles, Johnson és Dean, Ten-Ji Japán csoport

és az összes világhírű attrakciók.

PARISIANA: Az ágy.

Moulin Rouge, Kinematográf, Fontaine Luminaire stb. stb

Belépődíj d. u. 3-tól este 9-ig 60 fill. azontut 1 K

Kedvezményes jegyek a tözsdékhen kaphatók.

Holnap nagy női díj birkózó verseny.

Ezüst. Ezüsttárgyak kicsinyben való árusítása

Bachruoh A. es. és kir. udv. és kamarai ékszerész ezüsttárgyára.

IV. ker., Királyi Pál-utca 13 szám.

1906. évi december 1-én, gyári épületben a kicsinyben való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejárati földszint.)

E helyiségben mindennemű ezüsttárgy (asztaldísz, tálak, fényképek, órák, ékszerek stb.) vásárolható. Rendkívül gazdaságos választék a legfinomabb kivitelben, szabott gyári áron, melyek minden tárgyon láthatóan föl vannak tüntetve.

LÄHNE-féle tan- és nevelő-intézet SOPRONBAN.

Eleml iskolával, teljes 3 osztályu nyilvános főgymnasiummal és reáliskolával.

Felvezz fiugyermeket 6 éves koruktól fogva. Egyéni tanítás és nevelés. — Lelkiismeretes és szigorú felügyelet. Egészséges étkvés és a városon kívül.

Uj növendékek már augusztus hóban is felvétetnek. Prospektussal és mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az IGAZGATÓSÁG.

Cirkusz Beketow

Városliget.

Ma este háromnegyed 8 órákor.

Nagy fényes előadás

Nagy nemzetközi díj és

verseny birkózás

8000 kor. díj. A világ legnagyobb bajnokaival

WEIGL-FÉLE

KIRÁLY GYÖNGYE

kapható minden elsőrangú kávéházban és k-színházban.

WEIGL JÓZSEF

bornagykereskedő és termelő Budapest—Szt-Budró.

Iroda és veszerképviselőség: KALLAI JENŐ

Budapest, Dávid-utca 1. sz.

ÓVÁS!

Több cég utánozza az Állam 4 öve helyből előkelő pénzügyi létesítést ut rendszer

butor-hitelesítályom

hirdetési a n. 4. közzététel megőrzésére. Nálam sem válto, sem részvényjegyzés, sem más ismert szöveghozott költészek minosenek.

Készpénzben szállítok teljes lakberendezéseket 88 havi bank-törlesztésre

300 koronáig fizetendő havi 10 korona

700 20

1000 30

Iszta 0% a tőkétől annál kamattal. Előleg 0%

Szállítás vidékre is. Szállítás vidékre is.

Bartók Farkas asztalos- és kárpitosipari áruk raktára

Bpest, VII., Király-u. 13. (Gorzdu-palota II. és III. udvar.)

Butoraltum árjegyzékkel 60 fillér.

A LEGJOBB KÁLYHÁT és KANDALLÓT

SZÁLLIT CSÁSZ. ÉS KIR. HEIM H. UDV. SZÁLLÍTÓ Budapest, Thonet-udvar.

Különlegességek, család házak, iskolák, kaszárnyák, terdák stb. részére. — Százekenél több van beíró használatban.

Valódi csak az a védjeggyel. Prospektust és költésjegyet is ingyen és bérmentve.

Bredetiben kaphatók csak fenti helyen v. Bécs, I., Schwarzenbergstrasse 8.

! INGYEN ! és bérmentve küldi a

Párisi Nagy Áruház

Budapest, VII., Rákóczi-ut 38. képez nagy árjegyzékét mindenkinet, ki ezt egy levelezőlapoz kéri

Egy háromszobás lakberendezés 360 forinttól

kezdve, mely áll: 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény, mosdó- és tükör márványtal 180 fill. kredenc, 1 káhuasztal, 6 ebéltálcák, 1 szőnyegdiván, 120 fill. 1 kanapé, 1 fotel, 1 fantáziaszék, 2 ülőke, 1 szalonasztal és 1 konzol és tükör selyemmel vagy pillesel bevonva 110 fill. Nagyobb és finomabb berendezések, vala- butorok nagyon olcsó árakért, nagy választékban.

NAGY IMRE lakberendezési vállalkozó butorraktár Budapest, Váci-körút 9. I. em. Szerecsen-utca sarok 865 képpel ellátott legmodernebb albumokat 50 fillér bélyeg beiktudás ellenében megküldjük.

Valódi Magyar Szakácskönyv.

Írta Zilahy Ágnes. Ötödik teljesen átdolgozott, a házi cukrászattal és befőttek készítéséről szóló részzel bővült kiadás. Ára szép beiktudásban 3.60 kor.

A befőttekről, Gyümölcs, főzelék és saláta épen való eltarítása. A legújabb tapasztalatok után írta Zilahy Ágnes. Ára kötve 1.20 kor.

Modern Konyha, írta Kovacs Mátyas, 484 finom, különleges étel receptjét tartalmazza, melyet a szokásos szakácskönyvekben hiába keresnénk. Ára finom vászonkötésben 5 korona.

Singer és Wolfner kiadása

Budapest, VI., Andrássy-út 10. Kapható minden könyvkereskedésben is!

A KOCH-féle szabadalmazott Körgallér

az egyedüli vízmentes lodengallér, amely a szabad mozgást megengedi, nélkülözhetetlen vadász-és turista-célokra, minden színben kapható 34, 30, 28, 20 és 11 korona árban egyedül

KOCH TESTVÉREK Budapest 26.

legnagyobb férfi-, fiu- és gyermekruha áruháza Károly-körút Vadász és sportárjegyzékét bérmentve küldünk.

HETI MŰSOR.

Table with columns: Augusztus, Nemzeti Színház, M. kir. Operaház, Víg-színház, Király-Színház, Fővárosi Nyári Színház (Budai Színház), Magyar Színház, Városligeti Nyári Színház, Uránia. Rows for dates 29, 30, 31, 1.

Hol keressük a LEGJOBB POWDERT ?

Kérjünk MÖLLER J. L.-től

Blaha Serail Poudert

Blaha Serail (Póder) a legújabb és legkiválóbb arctisztító. Valamennyi szempont tekintetében egy nappalra, mint este, tekintendő általánosan elismertnek és tökéletesen alkalmasnak a tisztításra. Mint piperecikkek nélkülözhetetlen, az arcunkat a legújabb módok szerint tisztítja, csupán az arctisztító. Egy doboz ára 80 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

GREME POMPADUR

Grempompadur a legújabb és legkiválóbb arctisztító. Valamennyi szempont tekintetében egy nappalra, mint este, tekintendő általánosan elismertnek és tökéletesen alkalmasnak a tisztításra. Mint piperecikkek nélkülözhetetlen, az arcunkat a legújabb módok szerint tisztítja, csupán az arctisztító. Egy doboz ára 80 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

Egy tégely ára 1,60 frt. Egy tégely ára 1,60 frt.

MÖLLER J. L.

Budapest, IV., Koronahéczeg-u, 2. Az országban mindenütt kapható.

Most jelent meg! Ujdonság!

A nemi probléma

(Sexuális pedagogia).

Gyakorlati tanácsok az erkölcsös nevelésre és a korai érzékiség leküzdésére.

Tanférfiak és asszók részére írta **KEMÉNY FERENC**

Az érzékiség elleni küzdelem könyve. — A legmodernebb és legaktuálisabb probléma. — A felvilágosítás kérdése. — Merész, szókimondó, úttörő munka.

Ára 1 korona.

Kiadja:
LAMPÉL R. KÖNYVKERESKEDÉSE
(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaság, Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. szám.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Pénz-kölcsönt

Készítünk 61 évtől 80 évig tartó hiteleknek, katonasági hiteleknek és nyugdíjasoknak a legkisebb esetben kétszáz forintig. Ha mégis kevesebb kell, díjtalanul gondoskodunk kezesekről. Továbbá készítenek váltókölcsönt 500 koronától minden hitelképes egyéneknek 1-2 közzel. Értékpapírok, sorsjegyek, vidéki bankok részvényei az érték 90%-ig folyósítandók kölcsönként. Bővebb felvilágosítást levélben válaszolunk. Ellenben díjtalanul nyújtunk kölcsönt törvényesképp legbejegyzett hitelintézetek Budapest, Kereszt-út 30. Telefon 18-42. Ugyanígy 90 fillért kapható a Pénzügyi Tanácsadó, melyben minden kölcsönre néző tájékoztató foglaltatik. 25128

Éjjeli utazás az orosz vasutakon.

Moszkva, augusztus 25.

A varsói pályaudvart, mint az összes oroszországi állomásokat katonaság tartja megszállva. A bejáratoknál fegyverrel a kezükben katonák állanak, a nagy, fényesen kivilágított csarnokokban feltűzött szuronyokkal sétálnak, a jegypénztár mindkét oldalán gyalogosok lövésre készen tartott puskával állanak sorfalat, a vasuti vendéglő bejáratánál, az összes kijáratoknál, a perronon, mindenütt fegyverekbe ütközik az ember. Mindenkit gyanakvóan vizsgálják végig és mindenki fél, retteg.

A buffetben egymás hátán szorongnak az utasok, akik az éjjeli vonattal Moszkva felé igyekeznek. Valóságos bábeli nyelvzavar uralkodik, miközben mindenki szürcsöli teáját. Egy lengyel hölgy nagyon el van keseredve, Vörös bluzt és kalapján vörös szalagot visel, ártatlan dolgok, amelyekre nálunk senki sem ügyelne. Itt azonban föltűnést kelt, mert a forradalmárok iránt való rokonszenvnek a jele. Az orosz tisztok cigarettáznak és nem törődnek vele.

Megszólal a harangjel. Mindenki kihörpinti teáját és podgyásztát kézbevéve, a perronra igyekeznek. A vasuti kocsi amerikai rendszerűek, mindkét végükön egy-egy ajtóval. Minden bejáratnál két katona áll feltűzött szuronyokkal és egy rendőr, aki mindenkit átvizsgál. A kizárásokat, podgyászsokat kinyitják és a rendőr könyökig vágja bennük.

A perron végén egy csoport paraszt ül és fekszik, piszkos báránnyal köpenyekben és szijakkal megerősített szandálakkal. Férfiak, nők, gyer-

mekek vegyesen már tizenkét óra hosszat vannak őrizet alatt. Az utleveleiket hagyták otthon és még nem tudják, hogy ezért a rettenetes bűnökért mi vár rájuk.

Az utasok elhelyezkednek. A piszkos kocsikat steeringyertyák gyöngye fénybe világítja. A vonat elindul és nyikorogva, prüszkölve robog az éjszaka. Bum! A vonat rettenetesen megrázkódik, a kerekek csikorognak, az utasok egymáshoz ütődnek. Az asszonyok sikoltozni kezdenek, idegek megfeszülnek és minden zökkenés után várják a vasuti rablókat. De nem, a vonat tovább robog, csak egy meglazult csavar, vagy elkorhadt talpfa akarta kisiklasztani.

A folyosón a gyér világítás mellett oroszok, lengyelek, németek vitatkoznak állva és hangosan. Mindannyian szivaroznak, pipáznak, vagy cigarettáznak és a füst egészen betölti a folyosót. Természetesen a politikáról van szó.

— A rendőrség provokálta a népet — mondja hangosan egy fiatal ember diáksipkával a fején. — Most ők szenvedik a bérét is. El kell pusztulni valamennyinek!

Általános megdöbbenés és mély csönd a válaszl. Érezni lehet, mint gördül a kocsik a sineken. A vonat megáll egy állomáson, amelyet két lámpa világít meg. Kettős harangjel, majd tülekedés és dulakodás zaja hallatszik.

— Lőni akarnak, — kiált valaki lámpával kezében. — Nem szabad kiszállni, nem látjátok a katonákat, éppen lőni készülnek!

Mindenfelé zaj és lármá, itt-ott valóságos ferongás. Asszonyi sikoltozás és nehéz ütések tompa visszhangja hallatszik.

— Csak egy tolvajt fogtak el, — jön végre a felvilágosítás. A sötétben is kivehető, hogy a

katonák egy embert revolvereik agyával vernek. Egy zsidó kiesik a kocsiból, de hirtelen fölpattan: — Ez ő, ez ő, — kiáltozza eszelősen, — ez ölte meg feleségemet és gyermekemet! Még két társa volt. Reánk támadtak és kiraboltak; két rubelt vettek el tőlem, legyilkolták feleségemet és gyermekemet és elfutottak. Ez ő, ez ő! Két rubelt vett el tőlem!

A dulakodás közben leszakítják a gyilkos egyik fülét. Egy asszony az arcaiba köp.

— Ez az az ember, — kiáltja folyton a zsidó, — megölte a feleségemet és a gyermekemet, mert csak két rubelem volt.

A lámpások bizonytalan fény mellett meglátható a gyilkos sötét, vad kifejezésű arca; kétségbeesetten erőlködik, de a katonák erősen tartják. A vonat már sokáig állt, a hivatalnokok bosszankodnak. És a mikor a mozdony prüszkölni kezd és a vonat tovább robog, a messzeségből még egyre visszhangzik:

— Megölte a feleségemet és gyermekemet és két rubelt rabolt tőlem!

Azután már csak a vonat egyhangú zakatolása hangzik. Az utasokat álomba ringatja az egyhangú mozgás.

Hirtelen rázkódás ébreszti föl az alvókat. Az ablakok sárga függönyén beszűrődik az olajlámpák pislogó világa. Sok láb csoszogása hallatszik. Éjfél után egy óra az idő, a vonat Brest-Litovskba érkezett, az első orosz állomás a lengyel határon kívül. A lábdobogás még mindig hallatszik. Katonák vették körül sűrű sorban a vonatot és nagy köpönyegbe burkoltan, gallérjaikat fölhajtván, nyugodtan támaszkodnak fegyvereikre. Az utasokat vizsgálják meg, rendbe vannak-e papírjaik és nincs-e náluk lőfegyver. Egyesek leszállnak, de az

70447 szám,
IV. 1.—1907.

Verseny tárgyalási hirdetemény.

A bábolnai m. kir. ménésbirtok igazgatósága a központi főmagtárban 3 részletben fekvő, mintegy (I. em. 45. halomban 1300 q. a II em. 46. halomban 1900 p. és a III. em. 47. halomban 1400 q.) 4600 q. pignolettó tengerire az igazgatóság hivatalos helyiségében folyó évi szeptember hó 11-én délelőtt 11 órakor zárt írásbeli versenytárgyalást fog tartani, melyre az 1 koronás bélyeggel és 5%-os bánatpénzzel fölszerelt zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb a fent említett hatarnapon délelőtt 10 óráig közvetlenül a ménésbirtok igazgatóságához nyújtandók be.

A versenytárgyalásra benyújtott ajánlatban az egyes részletekre külön-külön teendő ajánlat.

A részletes szállítási feltételek ugy a vezetésem alatt álló minisztériumban a gazdasági főigazgatónál, (III. em. 121 sz). mint a bábolnai ménésbirtok igazgatóságánál megtekinthetők, honnan levébeli megkezesés esetén postán is megküldetnek.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Szerda

Ezen speciális állapotok és bujások.

Dr.

speciális em.

gyorsan és tit.

(hugyos)

Impo

még idősebb

Biztos

Levegő

Bendelés

Budapest

Félelem

Dr.

v. kórház

16

Titk

minden ne

képzettebb

BUDA

Végi és g

eléltik tartot

őket. A von

den ajtónál,

motozására

egy tiszt vez

tozást, hat p

lettük.

Az egyi

motozást. H

mény ülések

berek ülnek

minden ingó

Egy rés

mások még

tással fektü

jellemzően r

telen alázato

a kegyeszte

lusták. Elle

mig az as

és elkezdik

sivalkodnak.

— Min

A moto

be a csomag

dobálva ben

gyermeket

telek — kül

volver.

— Bont

— Csak

— Kibc

És mert

szuronyával

egyéb ágyn

A tiszt

Pénzszekrények

egy darabból álló kőpennyel legelőnyösebben beszereshetők.

BECHER ÉS HILDESHEIM

nagy pénzszekrénygyártók és trapezoid-fém-árukat magyarországi vasárnap-üzletbenél

NEY és EPSTEIN özvegyéi, BUDAPEST, V. kerület, Földmunka, 4. sz. u.

Képviselek minden városban keresetnek.

ÁRJEGYZÉK ÉS Tervek DÍJMENTESEK.

Négy szekereteket csokorban átvesszünk.

Leosztok... Leosztok... Leosztok...

PAP, PAP, PAP

Összeállítású vagy kiválasztott 3 székkel 50 Ft.

Bodonygyűjtőket méret szerint 6 árúval fejlebb.

GICHNER JÁNOS

Ágyonemű, fűző- és vasbútor-gyáros
szőnyeg, függöny, posztó, kárpit stb.

BUDAPEST, Erzsébet-körút 20.

Főkönyvtár:
Rákóczi (Kerepesi út) 20. sz. u.
Gyár:
Mártély-utca 7. és 8.

Árjegyzéket bármikor ingyen és bérmentve küldök, meg nem felelő áru kicseréltem vagy a pénz visszafizetem.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfoltott gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház nyugszervi és bajakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban, emerit. kórházi orvos,

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és máraes titkos betegséget (hugyosfolyást, sebeket, syphilit stb.)

Impotentiát (férfiui gyengeség) még idősebbeknél is megelégedő eredménnyel, a rendszeres foglalkozás megszüntetése nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető. Lovoltokra díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszer.

Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.

Budapest, Erzsébet-körút 12. szám.

Félelemlet. — Bejárát a hópeleml. — Külön várótermek.

Onnek óvni kell a feleségét!

Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a tulbó gyermekáldás ellen, melynek eredményét a hálaíratok ezrei igazolják, diskréta küldöm 90 fillér magyar levél bélyegért.

Frau Anna Kaupa, Berlin, S. W. 247, Lindenstr. 50.

Dr. FÜREDI

v. kórházi főorvos, katonai, megyei és kor. pénztári főorvos, a medjtánc-rend lovagja stb.

Titkos betegségek

minden neme, impotencia, nemi és női bajok, legképzettebb specialista, rendel: 9-től 4-ig és este 7-től 8-ig.

BUDAPEST, Kerepesi-ut 60. sz.

Vegyí és górcsói vizsgálat mellett, levél után is biztos gyógyszer. Mérsékelt díj.

Fényképező készülékek

Rietzschel, Georz, Rodensioek és Hülfig-féle hírneves gyártmányok csekély havi részletfizetésre

olcsó árakon. Mindenféle primás látosóvek, párisi színházi látosóvek a legkiválóbb optikára 85 koronától fejlebb.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED

Budapest, VII. ker. Rákóczi-ut 30. szám.

Gazdag képes fénykép, vagy látosóárjegyzék ingyen és bérmentve.

elbük tartott szuronyok visszatérésre kényszerítik őket. A vonatot katonák veszik körül, őrség minden ajtónál, menekülni nem lehet. Az utasok megmotozására tíz főből álló csapat indul a kocsi egy tiszt vezetésével. Négy ember végzi a motozást, hat pedig készen tartott fegyverrel áll mellettük.

Az egyik harmadosztályú kocsiiban kezdik a motozást. Hosszu, egyszínűre mázolt alkotmány, kemény ülésekkel és gyér világítással. Szegény emberek ülnek benne batyuikkal, a szegény oroszok minden ingóságukat magukkal viszik az utra.

Egy résztüket fölébresztik és ezek megijednek, mások még alusznak és igen tiszteletlen testtartással fektüsznek. Itt észlelhető az orosz paraszt jellemzően merev, melankólikus pillantása, a végtelen alázatosság és a bizonytalan tekintet, amely a kegyvesztettség jelét várja. A férfiak levertek és lusták. Ellentmondás nélkül nézik a bejövöket, míg az asszonyok gyorsabban térnek magukhoz és elkezdik batyuikat bontogatni. A gyermekek sivalkodnak. A levegő türehtlenül nehéz és bűzös.

— Mindent fölnyitni! — hangzik a parancs.

A motozás megkezdődik. Könyökig nyulnak be a csomagokba és podgyászokba, össze-vissza dobálva bennük mindent. A férfiakat, nőket és gyermekeket — öt-hat éves apróságok sem kivételek — külön is átvizsgálják nincse náluk revolver.

— Bontsd föl ezt!

— Csak ágyonemű van benne jó uram!

— Kibontani!

És mert a kioldozás lassan megy, a katona szuronyával fölhasítja. Csakugyan nincs benne egyéb ágyonemű.

A tiszt szempillantása egy fiatal párra téved,

amely mozdulatlanul ül a sarokban. A férfi kézműves lehet, ruhája tiszta és bőrellenzős sikkát visel, a nőnek kendő van a fején.

— Álljatok föl!

Fölemelkednek és mereven, összeszorított ajkakkal állanak. Gondosan megmotozták őket. Nincs semmi gyanus, de a tiszt mégis gyanakodik.

— Honnan jöttök?

— Lodzból.

— Hova mentek?

— Moszkvába.

— Miért?

— Atyánk nagyon beteg, őt látogatjuk meg.

— Hol van az utleveletek?

Megmutatják neki.

— Tessék.

— Valóban a tiétek ez? Nem loptátok?

— A mienk, nem loptuk.

A kocsí végéről egy asszony jajgatása és durva szitkozódás hallatszik. Egy férfit kivonszolnak a kocsiból. A felesége kezeit tördelve, sirva könyörög érte, míg gyermekei csendesen sirdogálva fogják a kabátját. A lámpás bizonytalan pislogása megindítóan drámai jeleget ad a jelenetnek. Egy-egy fény sugar csak akkor látható, ha a világozás egyik-másik szuronyra vetődik.

A lejáróztatott égre-földre fogadkozik, hogy amikor beszállt a vonatba, megvolt az utlevele és iszonyu esküdözéssel erősíti, hogy igazat beszél. Vagy elvesztette, vagy ellopták tőle. Kihurcolják jajgató felesége és síró gyermekei mellől a peronra és a falhoz támasztják, ahol két fegyveres katona veszi őrizet alá. A szerencsétlen türelmesen megadja magát sorsának. Az asszony, akit nem engednek ki a kocsiból, kétségbeesett sirán-

kozással fordul a körülállókhöz, tanuskodjanak, hogy látták férjének utlevelét. Keveset tördönek vele, valamennyien el vannak foglalva batyuik összekötözésével.

A motozás tovább folyik. A hálókocsikra került a sor. Hirtelen fölriantják az ajtókat és a fölriadt alvók pislognak a vonatkísérő lámpájának fényétől. Férfi vagy nő egyre megy, a katonák kezei már a vánkosok alatt motoszkálnak, kikutatják a ruhákat, papirosokat szednek ki a táskákból és épen nem takarékoskodnak az átkozódással és zidalmazással, ha az álmos utas nem nyitja ki elég gyorsan a táskát, aztán tartalmát kidöntik a földre és eltávoznak.

Négy diák is utazik. Forradalmárok természetesen, mert Oroszországban diák és forradalmár egyenlő fogalom. Alaposan megmotozzák őket és különös gonddal vizsgálják meg utleveleiket. Még kedvük van a katonákat ingerelni és azt ajánlják nekik, mászzanak föl a kocsí tetejére, talán akad ott néhány revolver.

— Majd eljön az az idő, amikor rossz viczeiteket Szibériában fogjátok elmondani — jegyzi meg a tiszt.

Két teljes óráig tart a motozás. Senki sem menekül meg tőle. Mindenkit kihuznak ágyából. Eközben három óra lesz s a hajnal sötét és hideg. Egyetlen tiltakozás sem hallatszik a katonák nyers bánásmódja miatt, de ha a száj néma is, a szemek elárulják a gondolatokat.

Vége azonban ez is elmúlik. A motozásnak vége van. És a kétszáz katona munkájának eredménye egy parasztnak letartóztatása, aki elvesztette az utlevelét. És a vonat folytatja útját a terrorizált Oroszországon keresztül.

E hirdetés rovátban minden szövegszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovátban minden szövegszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 286

Ideges és gyengefelettségű
gyermeknek námaszak szerzői oktatást és teljes ellátást nyerne. Kelemen Ignác gyógygyógyász, Budapest, VII., István-ut 29. sz. 26431

Vigyázzon,
ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 25271 sz

Parkettagyár
Gyöngyösön ajánlja gyártmányait.

Csemegezőllöt
postakosarankint 2.80. 100 kg. 40 kor. Csemegealma, szegfűkörté 2.40. paradicsom, paprika turkesztán és ananász dinnye 2 kor. 25 kg. 8 kor. Észilag főzött barackklevárnak ki-foja 3 korona. Szállít Szabó Géza Csengrad. 26899

Képgyűnők
felvételnek Budapesten és minden vidéki városban egy Magyarországon jól vezetett cégnél. Ajánlatok „Fix fizetés” jellegű alatti a kiadóra kértnek.

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kénes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 26703

21 éves
polgár-leány, egyetlen gyermek, 100,000 korona készpénzhozománnyal, szerény, jó kedélyű, jelentéktelen testi hibával, nélkülözhetetlen szolid, habár vagyontalan ur emberhez. Ajánlatok intézendők: Fides Berlin 19. címre. 26730

Elvállalnék
tejszárnyakat, trafikot vagy péküzletet elszámolásra. Szíves ajánlatok „Kauczióval” jellegű alatti a lap kiadói hivatalába kértnek.

Kereskedelmi
iskolát végzett leányok és állásban levő tisztviselők részére nyílnak meg továbbképző tanfolyamok. Gyorstráshol, angol, francia és német nyelvekből, könyvtelből, gépről a Német nyelvű Országos Egyesületben VI. Andrassy-ut 83.

Kereskedősegéd
Azonnal felvétetik, ki a vegyeskereskedésben jártas, Krausz Vilmosnál, Gyöngyösmellék.

Tanoncok
és tanulóleányok paplan-készítéshez fizetéssel azonnal felvétetnek. Budapesti paplan-ípar. VIII., Köfár-gó-utca 6. szám.

Építkezéseket!
Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes elveket törlesztésre felépít. Építési tanácsokkal szolgál Zorsody építési iroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 782

Gőzcseplőgépek
fokozó mobilok, szalmakalók, benzínmotorok, használt gyárilag javított állapokban, részletfizetésre kaphatók. Cseresznye köz-letnek. Seifried Hugó, Budapest, Katona József-utca 37. szám. 25983

Mérlegképes
nős, izr. könyvelő nagyobb uradalomba kerestetik, ki már gazdaságban volt, előnyben részesül. „Uradalom” jellegű kiadóra.

Régi BUTOR-SZALON
Budapest, Ferenciek-tere 3. felemezlet Vétől és eladás polgári, urasági berendezések, keleti szőnyegek, csillárok, tükrök és régiségek. 30% megtakarítás. Telefon 82-13. 26926

Csemegezőllöt
legnemesebb fajokban, zamatos finom körtét, változatos legszébb almát 5 kilós postakosarankint 3 koronáért szállít Rottmann és K eller szállítótelepe és kertészete Kiskunhalason.

Egy ügyes fodrásznő
Uri házakban alkalmazást keres. Czim. Jósika utca 28 földszint 3.

Ügynök,
ki helybeli fűszereseknél különösen van bevezetve és ezt hosszabb bizonyítványokkal igazolhatja. Jó fixumra és jutalékra azonnal felvétetik. Ajánlatok „Régi erő” jellegű e lap kiadói hivatalába kértnek.

Butor
új és használt beraktározásból visszamaradt, csillárok, lámpák, irodaibe-berendezés, pénzszekrények bámulatos olcsón eladó. Beraktározási vállalat tulajdonos Landsman Samuel Központi városház épület Gerlóczy-utca 2. raktár 10-11-12.

Olcsó, szép hirdok
Dunántul 716 magyar hold, gyönyörű vidéken, szép fekvéssel, egy tagba, vasút mellett 12 szobás kastélyval, parkban, kitűnő gazdasági épületekkel, teljes felszereléssel azonnal eladó, hol, megmondja a kiadói hivatal. Közve itók díjaztatnak. 26896

Polgári iskolai
reáliskolai, gimnáziumi, kereskedelmi, egyéves önkéntességre képesítő vizsgákra, valamint mindenféle javító és pótló vizsgákra legelővidebb idő alatt a legjobb sikerrel előkészít. „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. em. 2. ajtó. 26814

Mérnöki műszerek
vesz, elad, cserél, lejt mérők, Planiméter, Teleskop, Goerz-Zeiss-Triüderstb. HATSCHKE EMIL Andrassy-ut 13. Fiókja: Erzsébet-körut 38

Zálogczédulákat,
brilliantokat aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb áron veszek. Brillantokért többet fizetek, mint utonnan kerültek. SINGER JAKAB ékszerkereskedő, Budapest, Király-utca 91. Izabella-u. sarkán.

Pénzkölcsönök
megszerzésére legjobban ajánlható Barabásy Lajos kölcsönkiváltó cég Budapest Rottenbiller-utca 4. (Válaszbélyeg). Közvetít tisztviselői személy és tárcza hitel, állami, közigazgatási és magán tisztviselőnek, kereskedők és önálló iparosoknak előlegeket értékpapirokra, betéltá-za-ra II. III.-ik helyre és nyugdíjakra valamint lakbérkölcsönöket, továbbá zálogczédulákra is stb.

Fénykép-készülék
objektívét vesz, elad, cserél híres Appolo lemezek egyedi-elárulási helye.

HATSCHKE EMIL
Andrassy-ut 18. Fiókja: Erzsébet-körut 38. Alapítólott 1877. Sokkal olcsóbb, mint részletfizetésre.

Polgári, gimnáziumi,
kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít Kerekes, Almásy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegét kérek. 25465

BUTOR
Fa, vas, réz és kárpított butorok, valamint légszesz és villanyos csillárok, legjobb minőségben, rendkívül olcsó áron készpénzért vagy részletfizetésre kaphatók.
Basch Soma
butoraktára, 783 Budapest, VI., Kertész-u. 50. sz. (Király-utca sarok.)
Jogi-,
politikai szigorlatokra alap-és államvizsgákra (egyész tanfolyamokból is) Kolozsvárra, Budapestre, ugyszintén államszámvetéltani államvizsgákra teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Jogi Szeminárium, Budapest, VI., Rózsa-utca 44., III. em. 8. 26817

Alkalmi vétel.
Butorok, visszamaradt szőnyegek, kényserítő körül-mények miatt eladók: mahagoni hálószoba 180 frt, irasztal könyvszekrény, nyel, olajfestmények 2 frt, nagy perzsaszőnyegek, lámpák, 3 águ villany 14 frt. Árverési butoreadás. Dob-utca és Holló-utczai sarokpincze. 26618

Ki a YES-OUI-SI
szóval a lapot megrendeli, látva minden megrendelés mellett és csatlóan is angol és francia nyelvűket alapozott megtanul-hatja. Előzetes ár megrendé-ként minden kiadásra 8 korona. Megrendeléseket elfogad és meg-tanítványszámokat küld a kiadói hivatal. Budapest, Andrassy-ut 97. szám.

Modern urasági butorok
alkalmi vétele és eladása
háló-, ebéd-, szalon-, uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas és réz-butorokban.
GROSZ SÁNDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ez előtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

500 koronát
fizetnek annak, ki a Bartilla fogviselő használatát mellett — üvegje 76 fillér — valaha ismét fogfájást kap vagy szája büzlök (franco küldéssel külön 95 fill.) Bartilla-Winkler Hő Wion 19/1. Sommergasse 1. Főraktár Budapest, Főrk Király-u. 12., Andrassy-ut 29. sz. Dr. Egger Václav-körut 17. sz. — Kapható minden gyógyszerárban, Csakis Bartilla fogviselő-kérendő. Hamisítások be-jelentése jól jutalmaztatik. 378

BUTOROK
háló-, ebéd-, szalonbe-berendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések rész- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol börgarnitúrák eladása és vétele.

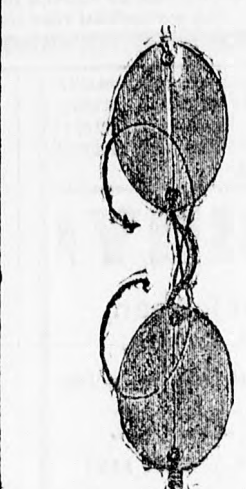
Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám I. emelet 265
Kazinczy-utca sarok.

Polgári árkai
Pontos kiszolgálás!
Kitűnő szabás!
Videkre mintáit küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.
Zeliszka János
angol uriszabóterem BUDAPEST, Andrassy-ut 56. I. em. Állandó vánaazték a leg-divatosabb angol és bel-— földi szövegekből.

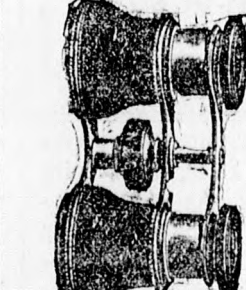
Stenográfia
Budapest legnagyobb és legkedveltebb gyorsíró-iskolája a „Stenográfia” országos Gabelberger magyar, német gyorsíró és gépiróiskola. — Kereskedelmi szaktan-tárgyak. — VII., Kazinczy-utca 8. I. em. 30. (Össze nem tévesz-tendő a Kazinczy-utca 3-as szám alatti Stolce-féle iskolával).

Urasági butorokat, szőnyeget, csillárokat
és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzle-teket is) veszek és eladok.
Nagy Zsigmond
VI., Lázár-utca 3. (a Václ-körut mellett). Gyönyörű választék a leg-finomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebéd-, uriszoba és szalonbutorokban. Bőrhálószobák, börgarnitúrák és kárpitosfélékben Perzsa, smyrna és más sző-nyegekben és függönyökben, modern bronzcsillárokból gáz, villamos stb.-hez. 26597

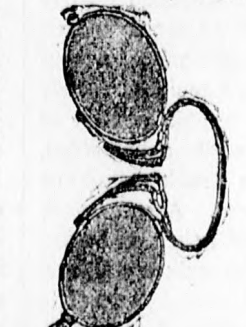
Szabadalmazott orrcsipelető kettős rugalmas csipeletővel.
Seyffert professzor rendszere

Aki orrcsipeletőt visel, tudja mennyi baj van vele, mivel az orron és a csipelető nem áll merőlegesen a szemten-gely irányában, hanem ren-desen részatos síkban elő-rohajlik s a fejnek gyakran a legcsekélyebb mozdula-tára lecsúsz. Ázáltal, hogy a lencsék nem állnak a szem tengelyére merőlegesen, romlik a szem, mert a su-gártörés következtében a szemnek kell alkalmazko-dnia, illetőleg rendellen es állásba fordulnia, hogy a tárgyak képe a retinára helyes pontjára érteszen; azáltal pedig, hogy a csipelető nem elég biztosan és szilárdan ül az orrgerin-czen, igen gyakran lecsúsz és könnyen ésszétörök az orrcsipelető.

Mind e két fogyatkozáson segít a Seyffert professzor szabadalmazott orrcsipeletője melynek kettős rugalmas csipeletője nemcsak szilárdan megfogja az orrot, hanem állandóan merőleges irányban is tartja a lencséseket a szem tengelyére. Le nem eső orrcsipelető.

róbálja ki ezt az orrcsipeletőt! Irjon még ma! Ha nem felel meg, a pénzét visszaküldöm!
KLEIN DEZSÓ
látészerező,
Keckeméti-u. 14.
Arjogyzék ingyen és bér-m.

Pénzkölcsön
házakra, telkekre, földbir-tokokra első, második és harmadik bekebelezésre is, személyhi tel katonatisztek, hivatalnokok kereskedők, iparosok, tanítók részére esetleg kezes nélkül is gyorsan, olcsón közvetít 500
Kreditor bankiroda
Budapest, VII. Dohány-utca 54. (Válaszbélyeg)

Bőrszékikar
bőrsajtolás és bőrfaragás.

KENDI ANTAL
Budapest, IV., Károly-utca 2
az evangélikus iskolaépít-letben. Nagy raktár valódi bőrszékék és karosszékke-ben, jóval olcsóbb áron, mint eddig.

Használt székék átalakítása bőrszékékre olcsó árakban. Legolcsóbb bőrbutorok és állványok.

Urasági butor
Eladók és veszek; mahagoni hálószobákat, ebéd-őket, szalonokat, réz-butorokat, zongorákat, perzsa és smyrna szőnyeget, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petro-leum-lámpákat, bronzszob-rokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia
Állandó nagy lakberendezési kiállítás!
IV., Sommelweiss-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.
Fióküzlet nincsen. 26618

Fontos kézikönyv németajkuak számára
GYAKORLATI MAGYAR NYELVKÖNYV
A magyarul tanulni óhaj-tók használatára írta: **Lád Károly**
Ára bekötve 1 K 20 f. Kapható az Athenaeum r.-társulat kiadóhivata-lában, Budapest, VII. ker., Rákóczi-út 64., valamint minden hazai könyvkereskedésben.